

**URZĄD MIASTA I GMINY
W KOŃSKICH**

**ŚWIĘTOKRZYSKA FUNDACJA
ROZWOJU ORGANIZACJI
GOSPODARCZYCH ROLNIKÓW
W MODLISZEWICACH**

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

DIAGNOZA STANU

Końskie 2000

S P I S T R E Ś C I

I.	WSTĘP	1
	strona	
II.	PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE	3
III.	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE	6

IV. DIAGNOZA STANU SFERY SPOŁECZNEJ	8
1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.	8
2. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE.	15
3. BEZROBOCIE.	18
.	21
4. OCHRONA ZDROWIA.	24
5. POMOC SPOŁECZNA.	26
6. OŚWIATA I WYCHOWANIE.	26
6. 1. Szkolnictwo podstawowe.	29
6.2. Szkolnictwo ponadpodstawowe.	33
6.3. Reforma oświaty w gminie Końskie.	39
V.	42
7. WARUNKI MIESZKANIOWE.	49
8. KULTURA.	49
.	50
9. SPORT, TURYSTYKA, REKREACJA.	57
10. BEZPIECZEŃSTWI I PORZĄDEK PUBLICZNY.	
DIAGNOZA BUDŻETU	
1. DOCHODY.	
.	
2. WYDATKI.	
.	
3. INWESTYCJE GMINNE.	

VI. DIAGNOZA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	61
1. CIEPŁOWNICTWO.	61
.	63
2. GAZOWNICTWO.	63
.	64
2.1. Stan obecny gazyfikacji.	
2.2. Perspektywy gazyfikacji gminy Końskie.	
3. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO URZĄDZEŃ ENERGETYCZNYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY KOŃSKIE.	65
.	65
.	65
3.1. Teren działalności oraz ilość odbiorców.	68
3.2. Źródła zasilania.	68
3.3. Sieć SN – Napowietrzna.	70
3.4. GPZ Końskie, Stary Młyn.	71
3.5. GPZ Końskie Zachód.	71
4. KOMUNIKACJA.	72
4.1. Układ drogowy.	72
4.1.1. Miasto Końskie.	73
4.1.2. Gmina Końskie.	74
4.2. Obsługa motoryzacyjna.	75
4.3. Koleje.	76
4.4. Komunikacja zbiorowa.	78
5. TELEKOMUNIKACJA.	78
6. ZAOPATRZENIE W WODĘ MIASTA I GMINY KOŃSKIE.	79
6.1. Końskie.	80
.	
6.2. Sielcia.	
.	
7. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW I ICH OCZYSZCZANIE.	
7.1. Kanalizacja sanitarna na terenie miasta Końskie.	
7.2. Kanalizacja sanitarna na terenie gminy Końskie.	
7.3. Oczyszczalnia ścieków.	
7.4. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków deszczowych.	

VII.	DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA POZA ROLNICTWEM	81
	1. Struktura podmiotowa gospodarki miasta i gminy.	81
		83
	2. Struktura sektorowa gospodarki miasta i gminy.	85
		85
	3. Przemysł.	86
		86
	4. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.	88
VI.	5. Transport.	92
		92
	6. Nakłady inwestycyjne.	93
		95
	DIAGNOZA STANU ROLNICTWA I LEŚNICTWA	97
	1. ROLNICTWO.	97
		97
	1.2. Uwarunkowania przyrodniczo-glebowe.	99
	1.3. Struktura użytków rolnych.	99
	1.4. Obrót ziemią.	99
	1.5. Struktura agrarna.	100
	1.6. Struktura zasiewów.	102
	1.7. Wyposażenie gospodarstw w środki techniczne.	
	1.7.1. Umaszynowanie.	102
		103
	1.7.2. Budynki i budowle.	103
	1.7.3. Infrastruktura techniczna.	104
		104
	1.8. Przygotowanie zawodowe właścicieli i użytkowników gospodarstw.	105
		114
	1.9. Instytucje obsługujące rolnictwo.	
	1.10. Produkcja roślinna i zwierzęca.	
	1.11. Agroturystyka.	
	1.12. Przetwórstwo rolno – spożywcze.	
	1.13. Podsumowanie.	
	2. LASY I GOSPODARKA LEŚNA.	

IX.	OTOCZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.	117
	1. Banki i instytucje finansowe.	117
	2. Fundacje i stowarzyszenia.	119
	3. Instytucje doradcze i szkoleniowe.	120 121
	4. Izby i stowarzyszenia gospodarcze.	
X.	DIAGNOZA STANU OCHRONY ŚRODOWISKA.	122
	1. Ochrona środowiska przed odpadami.	122 123
	1.1. Odpady przemysłowe.	124
	2. Gospodarka wodno-ściekowa.	125
	3. Gospodarka wodna.	127 128
	4. Ochrona powietrza.	129
	5. Ochrona przed hałasem i wibracjami.	129
	6. Obszary chronione.	
	7. Surowce mineralne.	
XI.	BADANIA ANKIETOWE.	131

I. WSTĘP

W okresie transformacji Polski ze strukturami europejskimi szczególnego znaczenia nabiera problematyka strategii rozwoju społeczno-gospodarczego. Strategia rozwoju gminy ma ścisły związek z polityką regionalną państwa wspieraną przez Unię Europejską.

Planowanie strategiczne nabiera szczególnego znaczenia po wprowadzeniu od 1 stycznia 1999 roku reformy administracyjnej kraju, w wyniku której utworzone zostały duże nowe jednostki administracyjne w postaci województwa rządowo-samorządowego oraz powiatu samorządowego.

W związku z powyższym w najbliższych latach planowanie strategiczne prowadzone będzie na kilku szczeblach, tj. województwo, powiat, gmina.

Każda gmina ma obowiązek realizowania własnej polityki rozwoju, dlatego planowanie strategiczne jest koniecznością wynikającą ponadto z głębokich różnic, odmienności sytuacji, ich specyficznych uwarunkowań, a także odmiennych predyspozycji rozwojowych. Nie istnieje jeden wzorcowy proces planowania strategicznego. Indywidualny charakter gminy powoduje, że nie ma dwóch identycznych strategii gminnych.

Planowanie strategiczne jest podstawowym elementem strategicznego zarządzania gminą, a jednocześnie narzędziem budowania i wzmacniania aktywności społeczności lokalnej.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne, wewnętrzne oraz przeświadczenie, że planowanie strategiczne stanowi podstawę zrównoważonego rozwoju oraz, że budowanie strategii nie jest elementem mody lecz warunkiem sukcesu społeczno-gospodarczego, samorząd miasta i gminy podjął decyzję opracowania „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Końskie”.

Niniejsze opracowanie jest wynikiem kilkumiesięcznej wspólnej pracy określonego zespołu ludzi i stanowi próbę odpowiedzi na występujące problemy i zagrożenia w rozwoju miasta i gminy.

Opracowana strategia zawiera ocenę stanu rozwoju społeczno-gospodarczego i możliwości jakie sobą przedstawia miasto i gmina, wyznacza cele i kierunki na najbliższe lata oraz wskazuje sposoby ich realizacji.

Sukces w realizacji postawionych w strategii celów zależeć będzie od:

- aktywności Zarządu i Rady Gminy w realizacji określonych projektów,
- umiejętności współdziałania władz gminy ze Starostwem Powiatowym i innymi instytucjami i organizacjami,
- współdziałania zarządu ze społecznością lokalną,
- aktywizacji mieszkańców miasta i gminy wokół wspólnych celów.

II. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE

Podstawą do opracowania Strategii Gminy Końskie jest umowa zawarta pomiędzy zarządem Miasta i Gminy reprezentowanym przez Burmistrza inż. Henryka Popika a Świętokrzyską Fundacją Rozwoju Organizacji Gospodarczych Rolników w Modliszewicach reprezentowaną przez Prezesa Zarządu Fundacji dr inż. Zenona Szepytowskiego.

W myśl zawartej umowy i na podstawie przyjętego harmonogramu w pracach nad strategią uczestniczyły dwa zespoły:

Zespół powołany przez Burmistrza w składzie:

1. Ryszard Ryszka – Sekretarz Miasta i Gminy – Przewodniczący Zespołu
2. Mgr inż. Witold Surma – Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
3. Jerzy Zieliński – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich
4. Mgr Marian Kresa – Naczelnik Wydziału Edukacji
5. Inż. Władysław Mazur – Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Gruntami
6. Mgr Zdzisław Wolski – Skarbnik Urzędu Miasta i Gminy
7. Mgr inż. Janusz Szociński – Naczelnik Wydziału Inwestycji
8. Inż. Antoni Wiktorowicz – Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa

Zespół powołany przez Fundację w składzie:

1. dr inż. Zenon Szepytowski – Kierownik Zespołu
2. mgr inż. Marian Chrzan – członek
3. mgr inż. Jan Dwiduch – członek
4. mgr inż. Marian Szalda – członek

Do dyskusji nad opracowanymi materiałami zapraszani byli przedstawiciele instytucji i organizacji działających na terenie miasta i gminy oraz członkowie Zarządu Miasta i Gminy.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie została opracowana i przyjęta do realizacji w czasie trwania kadencji Rady i Zarządu w składzie:

ZARZĄD MIASTA I GMINY

Przewodniczący Zarządu	– Henryk Popik
Zastępca Przewodniczącego Zarządu	– Antoni Szkurlat
Członkowie Zarządu	– Zbigniew Kowalczyk
	– Renata Redlińska
	– Zbigniew Struzik

RADA MIEJSKA

Przewodniczący Rady Miejskiej – Jerzy Grodzki

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej – Krzysztof Lis

Radni:

1. Zbigniew Kowalczyk
2. Wojciech Pasek
3. Barbara Zielińska
4. Krzysztof Jasiński
5. Zbigniew Hybik
6. Andrzej Grabowski
7. Zbigniew Stefańczyk
8. Jerzy Grodzki
9. Andrzej Szatkowski
10. Tomasz Milcarz
11. Marek Zapala
12. Henryk Popik
13. Renata Redlińska
14. Wojciech Wojcieszko
15. Jerzy Gołacki
16. Artur Ernest Kruk
17. Grzegorz Wąsik
18. Zygmunt Stanek
19. Jerzy Rąbalski
20. Józef Staniszewski
21. Marian Kudłacz
22. Jarosław Lasota
23. Zbigniew Struzik
24. Krzysztof Lis
25. Bogdan Kuśmierczyk
26. Krzysztof Sota
27. Adam Lorenc
28. Marian Gąszcz

Opracowanie w całości oparte jest o materiały przygotowane przez Urząd Miasta i Gminy oraz dane WUS Kielce i ankiety skierowane do mieszkańców miasta i gminy. Materiały wyjściowe obejmują pełen zakres problematyki związanej ze strategią ujętej działowo.

Większość danych i wskaźników jest odniesiona do średniej wojewódzkiej, średniej miasto-gmin oraz gmin wchodzących w skład powiatu koneckiego. Zgodnie z przyjętym harmonogramem prac nad strategią, opracowanie składa się z:

- diagnozy stanu,
- analizy SWOT,
- strategicznych celów rozwoju,
- strategicznych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego,
- szczegółowego zestawu programów i projektów.

III. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE

Miasto i gmina usytuowana jest w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego w obrębie Staropolskiej Aglomeracji Przemysłowej. Sąsiaduje z gminami: Stąporków, Smyków, Radoszyce, Ruda Maleniecka, Gowarczów w województwie świętokrzyskim, Przysucha w województwie mazowieckim, Żarnów i Białaczów w województwie łódzkim.

Od stycznia 1999 roku miasto Końskie jest ośrodkiem powiatowym obsługującym osiem gmin:

- miasto i gmina Końskie,
- miasto i gmina Stąporków,
- gmina Radoszyce,
- gmina Ruda Maleniecka
- gmina Słupia Konecka,
- gmina Smyków,
- gmina Fałków,
- gmina Gowarczów.

Aktualnie liczba ludności objęta obsługą przez powiat kształtuje się na poziomie 88,5 tys. osób.

Miasto położone jest na uboczu głównych krajowych szlaków komunikacyjnych zarówno drogowych jak i kolejowych. Dojazd do miasta zapewnia pięć dróg o znaczeniu wojewódzkim z kierunku Warszawy, Radomia, Skarżyska, Kielc i Łodzi. Drogi te przecinają centrum miasta powodując koncentrację ruchu tranzytowego. Przez miasto przebiega lokalna linia kolejowa Koruszki – Skarżysko służąca głównie do przewozów towarowych.

Powierzchnia miasta i gminy wynosi 250 km², w tym miasto 18 km², co stanowi około 22% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 40 jednostek osadniczych będących wsiami sołeckimi. Liczba ludności na początku 1999 roku wynosiła 38 154 osób.

Udział miasta i gminy w potencjale województwa świętokrzyskiego to:

- ludność – 2,9%,
- pracujący – 3,9%,
- bezrobocie – 4,6%,
- dochody budżetu – 2,8%,
- zasoby mieszkaniowe – 3,4%,
- nakłady inwestycyjne – 3,9%,

- przychody z całokształtu działalności – 2,3%.

Miasto i gmina Końskie stanowi co do wielkości 6 ośrodek wspomagania rozwoju bazy ekonomicznej województwa świętokrzyskiego. Powiązania funkcjonalne miasta i gminy z powiatem koneckim, województwem świętokrzyskim oraz innymi powiatami i województwami wynikają z:

- obsługi administracyjnej pełnionej przez miasto Końskie,
- powiązania rynkiem pracy i szkolnictwem średnim, ochronie zdrowia, gdzie należy zauważyć tendencje dojazdów do miasta z terenów wiejskich gminy, ale również spoza jej obszarów. Obserwuje się także wyjazdy z miasta i gminy poza teren,
- turystyki i rekreacji – są to powiązania sezonowe w okresie letnim, ale wiążą się z odległymi ośrodkami miejskimi (Kielce, Skarżysko Kamienna, Łódź, Piotrków Trybunalski).

Gmina Końskie położona jest na pograniczu płaskowyżu południowego skłonu Gór Świętokrzyskich i Niziny Mazowieckiej. Charakteryzuje się urozmaiconym i zróżnicowanym ukształtowaniem terenu. Bogactwem gminy są lasy (49,1%), rzeki, drobne ciek i oraz zbiorniki wodne (13 zbiorników). Z tego też względu prawie cały obszar gminy wchodzi w skład terenów chronionych.

Południowa i wschodnia część gminy w przeważającej części zalesiona, położona jest w obrębie Konecko-Łopuszańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jego podstawową funkcją jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.

Tereny położone przy południowo-wschodniej granicy w większości są zalesione, uznane za część węzła ekologicznego o znaczeniu międzyregionalnym. Równocześnie stanowią fundament ważnego dla województwa obszaru źródłowego rzeki Kamiennej, Czarnej Koneckiej, Młynkowskiej, Drzewiczki. Zwarte masywy leśne występują we wschodniej i południowej części gminy. Najatrakcyjniejsze pod względem turystycznym i wypoczynkowym są tereny położone w dolinie rzeki Czarnej Koneckiej, Młynkowskiej, Czystej, Wąglance, Krasnej.

Reasumując, Miasto i Gmina Końskie są położone w rejonie województwa świętokrzyskiego, który charakteryzuje się nasilonymi procesami urbanistycznymi i wielokierunkowymi zadaniami gospodarczymi silnie oddziałującymi na sąsiednie gminy: powiatu koneckiego, województwa świętokrzyskiego, mazowieckiego i łódzkiego.

IV. DIAGNOZA STANU SFERY SPOŁECZNEJ

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.

Miasto i gminę Końskie na koniec 1998 roku zamieszkiwało 38154 osób w tym 19292 kobiet, co stanowi 50,8 % całej populacji. W mieście mieszkało 22 353 osób a na wsi 15 801 osób.

Udział ludności miasta i gminy w populacji ludności powiatu koneckiego wynosi 43,1% a w populacji ludności województwa około 2,9%. Średnia gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie 152,6 osób/km² i jest wyższa niż w powiecie (77,5 osób/km²) oraz w województwie (123,4 osoby/km²).

Tabela Nr 1

Ludność powiatu koneckiego i gmin wchodzących w skład powiatu (stan na 31.12.1998 roku)

Wyszczególnienie	Pow. w km ²	Sołectwa	Miejscowości	Ludność				Ilość kobiet na 100 mężczyzn
				ogółem	mężczyźni	kobiety	Na km ²	
Powiat Końskie	1140,23	193	257	88424	43767	44657	77,5	102,0
Końskie	250,00	40	59	38154	18862	19292	152,6	102,2
Stąporków	231,41	35	46	19403	9431	9972	84,0	105,7
Fałków	132,00	19	40	4859	2403	2456	36,8	102,2
Gowarczów	102,00	16	16	4952	2483	2469	48,5	99,4
Radoszyce	146,71	35	37	9732	4961	4771	66,3	96,1
Ruda Maleniecka	110,00	18	18	3734	1783	1951	34,0	109,4
Smyków	62,11	12	21	3648	1922	1726	58,7	89,8
Słupia Konecka	106,00	18	20	3942	1922	2020	37,1	105,0

Analiza struktury wieku ludności nie wykazuje tendencji starzenia się społeczeństwa, co obrazuje tab. Nr 3. W okresie lat 1992 - 1998 zmniejszył się o 1% odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, natomiast zwiększył się odsetek ludności w wieku produkcyjnym z 58,8 % do 59,6%, co świadczy o znacznych zasobach siły roboczej i jest wyższy od średniej wojewódzkiej (58,4%).

Liczba ludności w wieku produkcyjnym stanowi 2,9% ogólnej liczby ludzi w wieku produkcyjnym w województwie świętokrzyskim.

Struktura wieku ludności

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Lata			
		1992	1994	1996	1998
Ludność ogółem <i>w tym wiek:</i>	osoby	37 694	38 766	38 088	38 154
- przedprodukcyjny do 19 lat	%	28,70	28,74	27,41	27,70
- produkcyjny M 19-65, K 19-60	%	58,80	59,36	59,80	59,63
- poprodukcyjny powyżej M 65, K 60	%	12,50	11,90	12,79	12,67

Struktura wieku jest bardzo zróżnicowana w podziale na miasto i wieś. Dla ludności miejskiej charakterystyczny jest niższy udział ludności starszej oraz wysoki w wieku produkcyjnym, głównie mobilnym (19 - 45 lat). Natomiast na obszarach wiejskich bardzo wysoki, lecz niższy od średniej dla wsi województwa kieleckiego, jest udział ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela Nr 3

Struktura ludności miejskiej i wiejskiej w %

Wiek	Miasta i Gmina Końskie		Województwo	
	Miasto	Wieś	Miasto	Wieś
- przedprodukcyjny	27,0	28,7	24,4	26,9
- produkcyjny	62,7	55,1	62,4	55,0
- poprodukcyjny	10,3	16,2	13,2	18,1

Charakterystyczną cechą sytuacji demograficznej miasta i gminy Końskie jest dość wysoki stopień urbanizacji. W mieście mieszka 58,5% ogółu ludności, gdzie w miastach województwa świętokrzyskiego mieszka około 45,7%.

Z analizy statystyki mieszkańców wynika, że na przestrzeni lat 1992 - 1998 przyrost liczby mieszkańców wyniósł 460 osób co stanowi wzrost o 1,2%. Zjawisko nadmiaru siły roboczej, jak i stopień urbanizacji związanej z koncentracją ludności regulują w pewnym stopniu procesy migracji ludności jak i ruch naturalny.

W roku 1993 na terenie miasta i gminy mieliśmy do czynienia z dodatnim saldem migracji. Natomiast już w roku 1998 saldo migracji jest ujemne. W województwie oraz w powiecie koneckim saldo migracji też jest ujemne.

Migracje ludności miasta i gminy Końskie

Wyszczególnienie	Rok	Napływ	Odływ	Saldo migracji stałej
Miasto	1993	493	260	+ 233
Wieś		173	212	- 39
Razem Miasto + Wieś		666	472	+ 194
Miasto	1997	260	279	- 19
Wieś		214	210	+ 4
Razem Miasto + Wieś		474	489	- 15
Miasto	1998	196	282	- 86
Wieś		162	198	- 36
Razem Miasto + Wieś		358	480	- 122

Niekorzystnym zjawiskiem jest zmniejszająca się liczba urodzeń. W porównaniu do 1992 roku liczba urodzeń w 1998 roku spadła o 26% a przyrost naturalny zmniejszył się ze 174 osób do 22 osób.

Tabela Nr 5

Ruch naturalny ludności

Lata	Urodzenia			Zgony			Przyrost
	m.	g m.	razem	m.	gm.	Razem	
1992	264	280	544	178	192	370	174
1994	245	226	471	184	196	380	91
1996	221	195	416	183	192	375	41
1998	221	183	404	179	202	381	23

Zgony to podstawowy element ruchu naturalnego ludności. Zjawisko to charakteryzuje strukturę wieku tej ludności jak również jego stan zdrowotny.

Tabela Nr 6

Średnia długość życia mieszkańców

Rok	Miasto Gminy	Liczba zmarłych			Przedział wiekowy zgonów						Średni wiek zmarłego		
		mężczyzn	kobiet	razem	mężczyzn			kobiet			mężczyzn	kobiet	razem
					0-18	19-65	pow. 65	0-18	19-65	pow. 65			
1994	Miasto	106	78	184	3	54	49	-	10	68	61,2	75	67
	Gmina	101	95	196	1	37	63	2	7	86	65,9	75,8	70,7
	M/G	207	173	380	4	91	112	2	17	154	63,5	75,5	68,9
1998	Miasto	98	82	180	1	42	55	1	19	62	64	70	67
	Gmina	114	88	202	3	40	71	1	7	80	66	77	71
	M/G	212	170	382	4	82	126	2	26	142	65	73,5	69

W 1998 roku w mieście i gminie zarejestrowano 382 zgony. W porównaniu do 1994 roku liczba ta utrzymuje się na tym samym poziomie. Największą liczbę zgonów notuje się w wieku powyżej 60 lat. Na przestrzeni ostatnich 4 lat wydłużył się o 1,5 roku wiek życia mężczyzn a zmniejszył się o tą samą liczbę przeciętny wiek życia kobiet. Niemniej w porównaniu do średniej wojewódzkiej wiek życia mężczyzn jest krótszy o 2 lata (67lat) a w stosunku do średniej krajowej o 4 lata (69 lat). Natomiast średnia długość życia kobiet w porównaniu do średniej wojewódzkiej jest mniejsza o 4,5 roku (78 lat) a w stosunku do średniej krajowej o 3,5 roku (77 lat).

Bardzo ważnym zagadnieniem jest poziom wykształcenia społeczeństwa. Według danych z 1998 roku strukturę wykształcenia ludności przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 7

Struktura wykształcenia ludności w %

Wykształcenie	M/gm. Końskie	Województwo Świętokrzyskie
- wyższe	5.8	5,3
- średnie, policealne	26.5	22,9
- zawodowe	24.0	20,7
- podstawowe	36.0	40,8
- pozostałe	7.7	10,3

Oceniając poziom wykształcenia można stwierdzić, że przedstawia się on korzystniej niż w województwie. Wyższy jest poziom wykształcenia na poziomie wyższym, średnim ogólnokształcącym oraz zawodowym. Natomiast niższy w zakresie szkoły podstawowej i pozostałych.

Reasumując można stwierdzić, że korzystnymi cechami populacji ludności miasta i gminy Końskie są:

- wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym,
- wysoki stopień urbanizacji,
- „wyrównany” współczynnik feminizacji,
- zwiększający się wiek życia mieszkańców,
- wyższy od średniej wojewódzkiej poziom wykształcenia mieszkańców.

Niekorzystnymi trendami procesów demograficznych w ostatnich latach są :

- zmniejszający się wskaźnik urodzeń – niski przyrost naturalny,
- ujemne saldo migracji, obejmujące ludzi młodych i lepiej wykształconych,
- zbyt krótki okres życia mężczyzn.

1.1. Prognoza rozwoju demograficznego.

Przedstawiona prognoza rozwoju demograficznego opracowana została na podstawie:

- aktualnego stanu ludności, który na dzień 1 stycznia przekroczył 38 tysięcy osób,
- wstępnych założeń do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy,
- aktualnej sytuacji demograficznej i tendencji na przestrzeni lat 1992 – 1998 w mieście i gminie,
- prognoz wojewódzkich w zakresie sytuacji demograficznej do 2020 roku,
- wpływu reformy administracyjnej i powstania powiatu koneckiego.

Miasto Końskie.

Ponieważ specyficzne cechy stosunków demograficznych są odmienne dla miasta i obszarów wiejskich, prognozę demograficzną opracowano oddzielnie dla tych obszarów przyjmując tzw. scenariusz rozwoju przyspieszonego dla miasta i wsi.

Prognoza rozwoju przyspieszonego zakłada wzrost ludności do 2010 r. – 24500 osób, a ponadto zakłada się korzystne zmiany społeczno - gospodarcze miasta oraz wzrost atrakcyjności w związku z powstaniem siedziby powiatu. Zakładany przyrost ludności zostanie osiągnięty w pierwszym okresie prognozy głównie dzięki zwiększeniu napływu ludności. Natomiast wzrost ludności w okresie perspektywnym będzie konsekwencją

korzystnych migracji i osiągnięty zostanie także dzięki wzrostowi przyrostu naturalnego. Będzie to miało swoje konsekwencje w kształtowaniu się struktury wiekowej. Znacznemu osłabieniu ulegnie proces starzenia się społeczeństwa. Powolniejszy będzie spadek liczebności subpopulacji dzieci i młodzieży, natomiast nastąpi wzrost ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela Nr 8

Prognoza demograficzna dla miasta Końskie

Grupy wieku	1997 rok		2000 rok		2010 rok	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Ogółem	22187	100,0	22700	100,0	24500	100,0
przedprodukcyjny - 0-17 lat	5575	25,8	5100	22,4	5050	20,5
produkcyjny - 18-59 K, 18-64 M	14351	61,1	15050	66,3	16200	66,1
poprodukcyjny - powyżej 60/65	2261	10,1	2550	11,3	3250	13,3
3-6 lat	950	4,2	825	3,6	1100	4,5
7-14 lat	3050	13,6	2375	10,5	2250	9,2
15-18 lat	1700	7,6	1750	7,7	1200	4,9
19-24 lat	1950	8,7	2300	10,1	1950	8,0

Obszary wiejskie gminy Końskie.

Prognoza demograficzna zakłada wzrost ludności do 2010 roku - 16500. Zakładany przyrost ludności zostanie osiągnięty w pierwszym okresie prognozy głównie dzięki zahamowaniu odpływu ludności, szczególnie młodszej wiekowo oraz osiedlaniu się ludności miejskiej na obszarach podmiejskich. Natomiast wzrost ludności w okresie perspektywicznym osiągnięty zostanie dzięki korzystnym migracjom i wzrostowi przyrostu naturalnego. Znacznemu osłabieniu ulegnie proces starzenia się społeczeństwa. Na podobnym poziomie utrzyma się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Tabela Nr 9

Prognoza demograficzna dla wsi

Grupy wieku	Rok 1997		Rok 2000		Rok 2010	
	osoby	%	osoby	%	Osoby	%
Ogółem	15859	100,0	16000	100,0	16500	100,0
Przedprodukcyjny - 0-17 lat	4393	27,7	4200	26,3	4300	26,0
Produkcyjny - 18-59 K, 18-64 M	8786	55,4	9050	56,5	9300	56,4

Poprodukcyjny - powyżej 60/65 lat	2680	16,9	2750	17,2	2900	17,6
3-6 lat	900	5,7	800	5,0	1000	6,1
7-14 lat	2050	12,9	1900	11,9	1800	10,9
15-18 lat	950	6,0	1050	6,6	750	4,5
19-24 lat	1350	8,6	1500	9,4	1400	8,5

Zarówno w mieście jak i na wsi będą zachodziły następujące zmiany w strukturze wiekowej ludności:

- zmniejszy się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, szczególnie dynamicznie do roku 2005,
- subpopulacja ludności w wieku produkcyjnym będzie wzrastać do roku 2010,
- systematycznie wzrastać będzie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.

2. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE.

Dostosowanie się gospodarki miasta i gminy do nowych warunków funkcjonowania znajduje odbicie w zmianach w sferze zatrudnienia ludności. Podstawowym przejawem tego była zmiana stanu zatrudnienia i ujawnienie znacznych nadwyżek siły roboczej. Zmiany wielkości zatrudnienia jak i jego struktury pozostają w bezpośredniej zależności z przeobrażeniami, jakie zachodzą w gospodarce, od procesów restrukturyzacji jakim ona podlega.

W mieście i gminie przechodzenie z gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej spowodowało na przestrzeni lat 1993 – 1998 spadek

liczby pracujących o 4,3%. Największy spadek – o 81,3% nastąpił w rolnictwie, głównie w wyniku likwidacji i przekształcenia PGR Modliszewice oraz RSP Kopaniny.

W przemyśle nastąpił także spadek zatrudnienia o 6,4% w wyniku likwidacji zakładów pracy oraz ich restrukturyzacji. Natomiast nastąpił wyraźny, bo o 20,5%, wzrost zatrudnienia w ochronie zdrowia i opiece społecznej, oraz transporcie i łączności o 12,1%.

Na koniec 1998 roku na terenie miasta i gminy pracowało 10 289 osób, co oznacza w stosunku do 1997 roku spadek o 1,7%. Zmiany w liczbie pracujących obrazuje tabela.

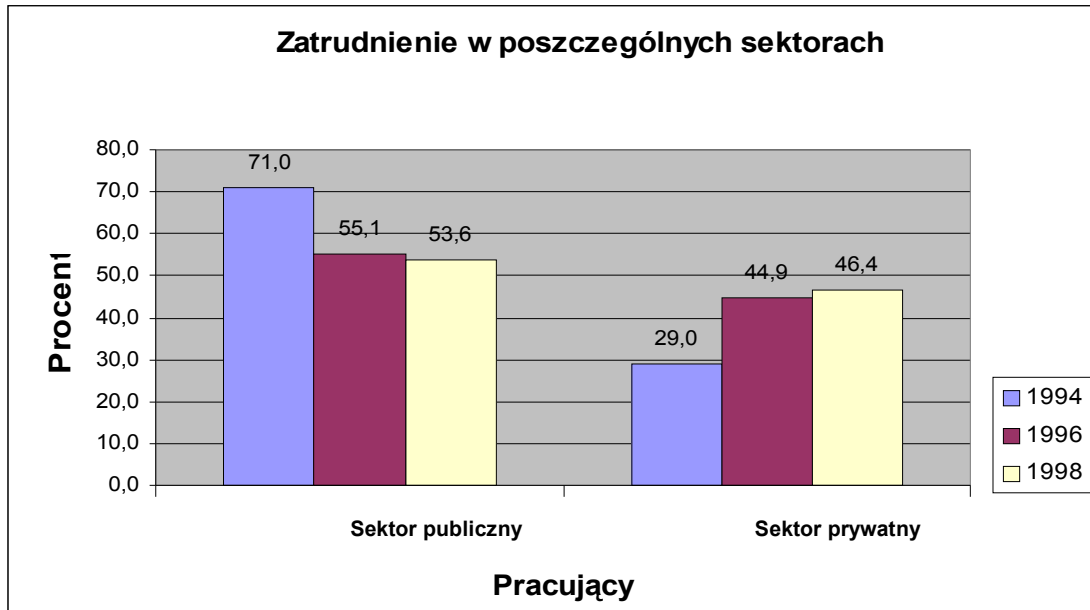
Tabela Nr 10

Zatrudnienie w latach 1993 – 1998

Wyszczególnienie	Ilość zatrudnionych osób na dzień								
	31.12.1993			31.12.1997			31.12.1998		
	Miasto	Gmina	Razem	Miasto	Gmina	Razem	Miasto	Gmina	Razem
OGÓŁEM	9 636	1 105	10741	8 989	1 473	10462	8 878	1 411	10289
<i>w tym kobiety</i>	4 329	444	4 773	4 045	528	4 573	-	-	-
Rolnictwo, Leśnictwo	60	180	240	25	49	74	21	24	45
Przemysł	4 833	262	5 095	4 135	746	4 881	4 061	710	4 711
Budownictwo	215	60	275	349	15	364	315	9	324
Handel	572	136	708	565	57	622	571	63	634
Transport, Łączność	643	-	643	671	86	757	623	108	731
Edukacja	816	281	1 097	559	231	790	546	225	771
Ochrona zdrowia, opieka społeczna	1 375	5	1380	1600	32	1 632	1 631	32	1 663

Jak wynika z przedstawionych danych, od 1994 roku systematycznie zmniejsza się liczba osób pracujących. Jest to zjawisko bardzo niekorzystne.

Dokonujące się przekształcenia własnościowe mają odzwierciedlenie w zmianach liczby pracujących według sektorów. Stale wzrasta udział pracujących w sektorze prywatnym.

O poziomie życia ludności zdecyduje głównie wielkość dochodów osobistych, które tworzone są głównie poprzez wynagrodzenia, świadczenia społeczne pieniężne, dochody z pracy poza rolnictwem.

Tabela nr 11

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w województwie, mieście i gminie

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie brutto w złotych	
	1997 (woj. kieleckie)	1998 (woj. świętokrzyskie)
Województwo ogółem	978,79	1151,13
- sektor publiczny	1020,85	1198,15
- sektor prywatny	915,85	1088,96
Miasto Końskie	889,98	982,54
- sektor publiczny	939,72	1054,75
- sektor prywatny	823,95	889,93
Gmina Końskie	872,76	991,84
- sektor publiczny	967,56	1101,91
- sektor prywatny	812,49	872,61

Uwaga: Informacja o przeciętnym wynagrodzeniu dotyczy podmiotów gospodarki narodowej, w których liczba pracujących przekracza 5 osób i nie obejmuje rolnictwa indywidualnego, osób zatrudnionych poza granicami kraju, osób zatrudnionych w organizacjach społecznych i politycznych.

Z przedstawionych danych wynika, że:

- przeciętne wynagrodzenie w mieście i gminie jest niższe od średniej w województwie o 15%,

- wynagrodzenie w sektorze publicznym jest wyższe od wynagrodzenia w sektorze prywatnym o 18,3%,

Na poziom dochodów mieszkańców miasta i gminy duży wpływ ma:

- liczba emerytów i rencistów dysponujących niższym dochodem niż w okresie pracy,
- wysokie bezrobocie a szczególnie fakt pozbawienia części bezrobotnych prawa do zasiłku.

3. BEZROBOCIE.

Jednym z głównych problemów gospodarczych i społecznych miasta i gminy Końskie jest problem bezrobocia. Region ten zaliczany jest w skali województwa do tych, który posiada najwyższy wskaźnik bezrobocia.

Tabela Nr 12

Ilość bezrobotnych w powiecie koneckim, gminie Końskie i sąsiadujących z nią gminami wg stanu z dnia 30.03.1999 roku.

Wyszczególnienie	Razem	W tym kobiety	Absolwenci szkół ponadpodstawowych	Zwolnieni z przyczyn dot. zakł. Pracy	Nie posiadający prawa do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-24 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy
Ogółem	9679	5236	360	514	7008	2656	3883
Końskie	3811	2116	143	184	2650	1062	1359
Stąporków	2132	1240	82	175	1579	527	895
Falków	666	342	21	18	526	200	358
Gowarczów	706	391	25	24	574	194	349
Radoszyce	1076	524	38	43	810	308	434
Ruda Maleniecka	493	223	13	41	287	115	157
Smyków	529	287	21	19	376	141	230
Słupia Konecka	266	133	17	10	206	1 09	101
Średnio miasto-gmina	2971	1678	112	179	2114	794	1127
Średnio w gm.	622	313	22	24	463	177	271

Ponad 39% wszystkich bezrobotnych na terenie powiatu stanowią mieszkańcy z terenu miasta i gminy Końskie, w tym 27,8% to osoby w wieku produkcyjnym (mobilnym).

Tabela Nr 13

Bezrobotni w latach 1993-1998

Wyszczególnienie	Stan na dzień					
	31.12.1993	%	31.12.1997	%	31.12.1998	%
Ogółem	5188	100	3681	100	3226	100
- w tym kobiety :	2689	51,8	2227	60,4	1932	59,8
Absolwenci szkół ponadpodstawowych	349	6,7	114	3,2	109	3,4
Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	1309	25,2	256	6,9	170	5,3
Nie posiadający prawa do zasiłku	2375	45,7	2344	63,6	2224	68,9
W wieku produkcyjnym 18-44 lata	4545	87,6	2988	81,2	2591	80,3
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	2915	56,2	1769	48,0	1322	40,9

Począwszy od 1993 roku następuje powolny spadek liczby bezrobotnych. Na koniec 1998 roku w porównaniu do 1993 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1962 osoby, tj. o 37,8%.

Na koniec grudnia 1998 roku bezrobocie w mieście i gminie charakteryzowało się:

- przewagą kobiet, które stanowiły 59,8% ogółu bezrobotnych,
- wysokim udziałem bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku, który wynosi 68,9% ogółu bezrobotnych,
- wysokim udziałem ludzi młodych, tj. 18–44 lat – 80,3% ogółu bezrobotnych,
- wysokim udziałem bezrobotnych pozostających ponad rok bez pracy – 40,9% ogółu bezrobotnych,
- spadkiem osób zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – zwolnień grupowych. Udział tych bezrobotnych wyniósł 5,3%, gdy w 1993 roku – 25,2%,
- wysoką stopą bezrobocia w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wynoszącą 14,1%, przy 11,9% w województwie świętokrzyskim.

Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią ludzie z wykształceniem podstawowym i zawodowym.

Tabela Nr 14

Bezrobocie w województwie świętokrzyskim, gminach miejskich, mieście i gminie Końskie (stan na 31.12.1998 rok)

Wyszczególnienie	Województwo	%	Gminy miejskie	%	Miasto-gmina Końskie	%
Razem	68 836	100	23 223	100	3 226	100
<i>w tym kobiety</i>	39 539	57,4	13 599	58,5	1 932	59,8
Absolwenci szkół ponadpodstawowych	3 735	5,4	1 170	5,0	109	3,4
Zwolnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5 252	7,6	1 752	7,5	170	5,3
Nie posiadający prawa do zasiłku	52 867	76,8	17 209	74,1	2 224	68,9
W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lat)	54 411	79,0	18 928	81,5	2 591	80,3
Pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	29 969	43,5	8 781	37,8	1 322	40,9

Na podstawie danych zawartych w tab. Nr 12, 13 i 14 należy stwierdzić, że bezrobocie w miasto-gminie Końskie charakteryzuje się:

- mniejszą liczbą bezrobotnych z wykształceniem ponadpodstawowym niż w województwie oraz gminach miejskich,
- mniejszą liczbą zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładów pracy niż w województwie oraz gminach miejskich,
- wyższą niż średnio w województwie oraz miasto-gminach liczbą bezrobotnych kobiet,
- wyższym niż średnio w województwie wskaźnikiem udziału bezrobotnych w wieku mobilnym,
- wyższym niż średnio w miasto-gminach udziałem bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Udział bezrobocia miasta i gminy w bezrobociu województwa stanowi 4,6%, a w skali bezrobocia gmin miejskich wynosi 13,8%.

Niepokojącym zjawiskiem jest znaczny wzrost bezrobocia w 1999 roku. Na koniec września 1999 roku liczba bezrobotnych w mieście i gminie wyniosła 3991 osób i jest wyższa o 765 osób, tj. 23,7% w stosunku do bezrobocia na koniec 1998 roku.

4. OCHRONA ZDROWIA.

W związku z reformą ochrony zdrowia od dnia 1 stycznia 1999 roku organem nadzorującym Zespół Opieki Zdrowotnej w Końskich jest Starostwo Powiatowe.

Za celowe uznać należy dokonanie pewnej diagnozy stanu ochrony zdrowia, ponieważ większość tych placówek znajduje się na terenie miasta.

W związku z tym wszelkie zmiany w ochronie zdrowia będą miały wpływ na sytuację społeczną ludności miasta i gminy.

Specjalistyczną opiekę medyczną na terenie miasta i gminy sprawuje Szpital im. Św. Łukasza w Końskich i Przychodnia Specjalistyczna przy szpitalu. Szpital ten dysponuje 508 łózkami. Obsługuje on cały powiat oraz około 25% pacjentów spoza powiatu, a więc potencjalna liczba pacjentów oscyluje w granicach 114 tys. Standard obsługi wynosi 45 łóżek na 10000 mieszkańców i jest zbliżony do średniej wojewódzkiej (50 łóżek na 10 tys. mieszkańców). W szpitalu i w poradni specjalistycznej pracuje 99 lekarzy, 409 pielęgniarek oraz 3 farmaceutów.

Szpital ze względu na ilość łóżek, liczbę pacjentów i zakres świadczonych usług, stanowi jedną z większych jednostek specjalistycznych opieki zdrowotnej na terenie województwa świętokrzyskiego. W pełni pokrywa potrzeby medyczne mieszkańców miasta i gminy jak i powiatu.

W ramach ZOZ zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej wykonywały: Przychodnia Rejonowa w Końskich oraz wiejski Ośrodek Zdrowia w Fidorze.

Od 1 stycznia 2000 roku stanowiąc one będą Samodzielnym Publicznym Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej, którego zasięg obejmował będzie miasto i gminę Końskie (38154 mieszkańców). Na terenie Przychodni Rejonowej w Końskich funkcjonują następujące poradnie i gabinety wymienione w pkt. 3 i 4 tab. Nr 15.

Tabela Nr 15

Oddziały szpitalne i poradnie specjalistyczne

Lp.	Placówka ochrony zdrowia (nazwa i adres)	Typy poradni (oddziałów) w placówce
1.	Szpital Św. Łukasza Końskie, ul. Gimnazjalna	Oddziały : Wewnętrzny I z Pododdziałem Intensywnej Opieki Kardiologicznej, Wewnętrzny II, Chirurgiczny z Pododdziałami – Urologii i Chirurgii Naczyń, Położniczo-Ginekologiczny, Noworodków i Wcześniejków, Dziecięcy z Pododdziałem Niemowlęcym, Urazowo-Ortopedyczny, Neurologiczny, Reumatologii, Rehabilitacji, Skórno-Wenerologiczny, Anestezjologii i Intensywnej Opieki Medycznej, Laryngologii, Okulistyki, Nefrologii ze Stacją Dializ, Dla Przewlekłe Chorych, Dzienny Skórno-Wenerologiczny, Dzienny Rehabilitacji.

2.	Przychodnia Specjalistyczna Końskie, ul. Gimnazjalna	<p>Poradnie: Reumatologiczna, Laryngologiczna, Pulmonologiczno-Alergologiczna, Neurologiczna, Neurologiczna dla Dzieci, Chorób Naczyniowych Układu Nerwowego, Nefrologiczna, Fastrologiczna, Skórno-Wenerologiczna, P/Gruźliczna i Chorób Płuc, Zdrowia Psychicznego, Odwykowa, Laktacyjna, Chirurgia Stomatologiczna.</p> <p>Pracownie: Audiometryczna, Logopedyczna, EKG i EEG</p>
3.	Przychodnia Rejonowa Końskie, ul. Południowa	<p>Poradnie: Ogólna, Dla Dzieci Zdrowych, Dla Dzieci Chorych, Stomatologiczna, Kobięca, Gabinet EKG, Gabinet Diagnostyki Laboratoryjnej, Gabinet Rentgenodiagnostyki, Zabiegowy Dla Dorosłych, Zabiegowy Dla Dzieci, Szczepień Dla Dorosłych, Szczepień Dla Dzieci, Gabinet Fizykoterapii, Gabinet Konezyterapii.</p>
4.	Ośrodek Zdrowia Fidor	<p>Poradnie: Ogólna, Stomatologiczna.</p>

W poradni zatrudnionych jest:

- 9 lekarzy ogólnych i 1 lekarz w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Fidorze, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 lekarz na 3050 mieszkańców, przy standardzie krajowym 1/2500,
- 6 lekarzy pediatrów, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 lekarz na 1370 dzieci, przy standardzie 1/1500,
- 24 pielęgniarki i 2 pielęgniarki w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Fidorze, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 pielęgniarka na 1500 mieszkańców przy standardzie 1/2500,
- 4 położne, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 położna na 4000 kobiet, przy standardzie 1/6000,
- 6,5 etatu stomatologa, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 stomatolog na 6000 mieszkańców, przy standardzie 1/2800,
- 3,5 etatu ginekologa, co stanowi średnią dla miasta i gminy – 1 ginekolog na 4560 kobiet, przy standardzie 1/7000.

Ponadto w Poradni Rejonowej w Końskich zatrudnionych jest 17 pielęgniarek medycyny szkolnej. Wśród lekarzy zatrudnionych w poradni 4 posiada II stopień specjalizacji z zakresu: pediatrii, reumatologii, chorób zakaźnych a 10 posiada I stopień specjalizacji.

W Końskich funkcjonuje 8 aptek, jedna apteka obsługuje średnio 2798 mieszkańców przy średniej wojewódzkiej 5657 mieszkańców. Usytuowanie aptek jest niewłaściwe, ponieważ wszystkie znajdują się na terenie miasta, a brak jest ich na wsi.

Usługi zdrowotne świadczą placówki prywatne takie jak :

- prywatne gabinety lekarskie - 32
- praktyka dentystyczna - 8
- usługi optyczne - 2
- rehabilitacja i odnowa biologiczna - 4

Należy podkreślić, że jakość usług medycznych w zakresie leczenia na terenie miasta Końskie jest wysoka. Świadczą o tym:

1. uzyskanie przez Szpital św. Łukasza statusu Szpitala akredytowanego nadany przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie,
2. uzyskany przez Szpital św. Łukasza tytuł „Szpital Przyjazny Dziecku”,
3. zdobycie I miejsca w województwie świętokrzyskim przez Przychodnię Rejonową w plebiscycie organizowanym przez Świętokrzyską Regionalną Kasę Chorych na najlepszą przychodnię,
4. zdobycie przez lek. med. Cezarego Struzika tytułu najlepszego lekarza w województwie świętokrzyskim w plebiscycie ŚRKCH.

Gorzej przedstawia się sytuacja na wsi gdzie brak jest aptek, a także miejscowej opieki zdrowotnej. Problem ten jest bardzo ważny ze względu na duże odległości między miastem a poszczególnymi wsiami oraz na postępujący proces starzenia się społeczności wiejskiej.

Dlatego ważnym zadaniem dla Zarządu Miasta i Gminy jest stworzenie korzystnych warunków do powstawania prywatnych gabinetów lekarskich, aptek, gabinetów stomatologicznych w celu poprawy jakości usług medycznych na terenach wiejskich.

5. POMOC SPOŁECZNA.

Pomoc społeczna jest formą polityki społecznej państwa organizowaną przez organy administracji rządowej i samorządowej, mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki i możliwości.

Zadania z zakresu opieki społecznej spoczywające na gminie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich.

W ostatnich latach systematycznie wzrasta ilość korzystających z pomocy społecznej, świadczy to o ubożeniu społeczeństwa, które jest spowodowane wysokim bezrobociem. W 1998 roku około 34,7% mieszkańców miasta i gminy Końskie korzystało z pomocy społecznej.

W 1997 roku rozpoczął działalność Dom Dziennego Pobytu dla osób samotnych i starszych, o zmniejszonej sprawności psychofizycznej. Z tej formy pomocy w pełnym wymiarze korzysta 30 osób, a ze stołówki około 70 osób.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Ponadto działa Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Poza stałymi formami pomocy, Ośrodek podejmuje również działania doraźne, takie jak:

- wypoczynek letni dla dzieci z rodzin najuboższych,
- wigilia dla osób samotnych.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują:

1. Dom Pomocy Społecznej, z którego usług korzysta 148 pensjonariuszy.
2. Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo, na które uczęszcza 26 podopiecznych.

Pomimo wzrastających nakładów finansowych na pomoc społeczną oraz rozwój nowych form pomocy należy stwierdzić, że ilość osób potrzebujących pomocy rośnie szybciej niż nakłady finansowe.

Zakres świadczonej pomocy przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia poniższa tab.

Tabela Nr 16

Świadczenia udzielane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 1996 – 1998

Lp.	Forma pomocy	Rok 1996			Rok 1997			Rok 1998		
		Liczba gosp. domowych	Liczba osób	Wartość przyznanych świadczeń	Liczba gosp. domowych	Liczba osób	Wartość przyznanych świadczeń	Liczba gosp. domowych	Liczba osób	Wartość przyznanych świadczeń
1.	Zasiłki stałe	198	687	479 624	209	783	628 341	240	745	777 792
2.	Zasiłki okresowe	407	1 741	318 061	659	2 217	750 869	747	2 707	1 016 023
3.	Zasiłki dla Kobiet w ciąży	186	720	87 748	190	739	105 611	168	629	96 174
4.	Zasiłki rodzinne	45	198	25 037	59	246	35 435	104	468	82 582
5.	Posiłki	142	711	63 049	165	771	77 956	231	1 030	90 522
6.	Zasiłki pielęgnacyjne	86	291	79 211	92	298	96 567	145	604	127 428
7.	Dodatki mieszkaniowe	600	2 400	357 023	700	2 800	571 140	704	2 800	729 617
8.	Zasiłki celowe	1 604	4 956	474 570	1 388	4 811	610 072	1 369	4 591	643 732
9.	Usługi opiekuńcze	76	92	300 881	86	97	576 289	86	93	619 734
Razem		3 344	11 796	2 185 204	3 548	12 762	3 452 380	3 794	13 637	4 183 604

6. OŚWIATA I WYCHOWANIE.

6

6.1. Szkolnictwo podstawowe.

W roku szkolnym 1998/99 działalność oświatową prowadziło 15 szkół podstawowych w tym 3 szkoły filialne, do których uczęszczało 4611 uczniów. Ogółem szkoły te dysponowały 175 pomieszczeniami do nauki. Na jedno pomieszczenie przypada 26,3 uczniów. Norma ustalona przez gminę wynosi 26 – 35 uczniów. Zatrudnionych było 302 nauczycieli, co daje 1,6 nauczyciela na 1 oddział, czyli zgodnie z normą przewidzianą przez MEN.

W mieście i gminie funkcjonuje 9 przedszkoli w tym 3 na wsi tj. Kazanowie, Nieświniu i Pomykowie. Do przedszkoli uczęszcza około 600 dzieci, co daje na jeden oddział 21,2 dziecka przy maksymalnej ilości 25 dzieci w oddziale. W przedszkolach zatrudnionych było 56 nauczycieli. Ogółem zatrudnionych było 358 nauczycieli. W mieście 65% dzieci w wieku 3 – 6 lat objętych jest opieką przedszkolną, na wsi tylko 20% (w tym 7% w przedszkolach).

6.2. Szkolnictwo ponadpodstawowe.

Bazę tego szkolnictwa w 1998/99 stanowiły:

- dwa Licea Ogólnokształcące, do których uczęszczało 1543 uczniów (38,6%);
- Zespół Szkół Ekonomicznych, do którego uczęszczało 733 uczniów (18,4%);
- dwa Zespoły Szkół Zawodowych, do których uczęszczało 1716 uczniów (43,0%).

Ponadto na terenie miasta funkcjonowały szkoły niepubliczne, do których uczęszczało 956 uczniów.

Tabela Nr 17

Szkolnictwo w gminie Końskie. Rok szkolny 1998/99

Lp.	Wyszczególnienie	Uczniowie	Oddziały	Nauczyciele pełnozatrudnieni
I.	SZKOŁY PODSTAWOWE			
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2	1272	43	83
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Końskich ul. Polna 6	992	34	56

3.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Końskich ul. Partyzantów 9	687	24	37
4.	Zespół Placówek Oświatowych w Pomykowie	129	8	10
5.	Zespół Placówek Oświatowych w Nieświniu ul. Szkolna 5	216	9	15
6.	Zespół Placówek Oświatowych w Kazanowie	275	13	22
7.	Szkoła Podstawowa w Bedlnie	78	5	7
8.	Szkoła Podstawowa w Grabkowie	105	8	11
9.	Szkoła Podstawowa w Modliszewicach	244	10	17
10.	Szkoła Podstawowa w Dziebałtowie	232	11	16
11.	Szkoła Podstawowa w Kornicy	129	8	11
12.	Szkoła Podstawowa w Rogowie	190	9	12
13.	Szkoła Podstawowa w Jeżowie	25	2	1
14.	Szkoła Podstawowa w Sokołowie	25	2	2
15.	Szkoła Podstawowa w Wąsoszu	12	2	2
RAZEM		4611	188	302
II.	SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE			
1.	I Liceum Ogólnokształcące w Końskich ul. Kpt. Stoińskiego 1	931	27	43
2.	II Liceum Ogólnokształcące w Końskich ul. Sportowa 9	612	18	30
3.	Zespół Szkół Ekonomicznych w Końskich ul. Piłsudskiego 68	733	23	33
RAZEM		2276	68	106
III.	SZKOŁY ZAWODOWE			
1.	Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 w Końskich ul. Staszica 5	815	28	54
2.	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Końskich ul. Warszawska 53	901	33	42
RAZEM		1716	61	96

IV.	SZKOŁY NIEPUBLICZNE			
1.	I Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Końskich ul. Piłsudskiego 82	438	15	19
2.	II Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Końskich ul. Krakowska 2	172	9	
3.	Szkoły Zawodowe dla Dorosłych „Omega” ul. Kpt. Stoińskiego	58	4	16
4.	Szkoły Zawodowe TWP dla Dorosłych ul. Warszawska 53	165	8	
5.	Policealne Studium Ekonomiczne TWP dla Dorosłych ul. Piłsudskiego 68	122	5	
RAZEM		956	41	35

Z dniem 1.01.1999 roku powiat przejął następujące placówki:

- Zespół Szkół Zawodowych Nr 1,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2,
- Zespół Szkół Ekonomicznych,
- dwa Licea Ogólnokształcące,
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Baryczy,
- Szkołę Specjalną w Baryczy,
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Ośrodek Szkolno-Kursowy Kadr Instruktorskich w Sielpi,
- Świetlicę Dworcową.

6.3. Reforma oświaty w gminie Końskie.

W wyniku wprowadzenia z dniem 1.09.1999 roku reformy systemu oświaty dokonały się następujące zmiany:

- z dniem 31.08.1999 roku ulegają likwidacji filie szkół podstawowych w Wąsoszu i Sokołowie Starym;
- z dniem 1.09.1999 roku Szkoły Podstawowe Nr 1, 2, 3 w Końskich oraz w Nieświniu, Pomykowie, Kazanowie, Bedlnie, Dziebałtowie,

Grabkowie, Kornicy, Modliszewicach i Rogowie przekształcone zostają w szkoły podstawowe o strukturze organizacyjnej klas 1 – 6;

- z dniem 1.09.1999 roku na bazie szkół podstawowych Nr 1, 2 w Końskich i w Rogowie utworzone zostaną gimnazja:
 - Gimnazjum Nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2;
 - Gimnazjum Nr 2 w Końskich ul. Polna 6;
 - Gimnazjum Nr 3 w Rogowie.
- zmianie ulegają również obwody szkolne.

Nową strukturę szkolnictwa przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 18

Szkoły podstawowe i gimnazja w gminie Końskie Rok szkolny 1999/2000.

Lp.	Wyszczególnienie	Uczniowie	Oddziały	Nauczyciele pełnozatrudnieni
SZKOŁY PODSTAWOWE				
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2	1039	35	55
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Końskich ul. Polna 6	719	25	41
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Końskich ul. Partyzantów 9	602	22	32
4.	Zespół Placówek Oświatowych w Pomykowie	120	7	9
5.	Zespół Placówek Oświatowych w Nieświniu ul. Szkolna 5	177	7	11
6.	Zespół Placówek Oświatowych w Kazanowie	225	11	15
7.	Szkoła Podstawowa w Bedlinie	70	5	7
8.	Szkoła Podstawowa w Grabkowie	90	7	9
9.	Szkoła Podstawowa w Modliszewicach	199	8	13
10.	Szkoła Podstawowa w Dziebałtowie	264	13	18
11.	Szkoła Podstawowa w Kornicy	115	7	10
12.	Szkoła Podstawowa w Rogowie	167	8	10
13.	Szkoła Podstawowa w Jeżowie	26	3	3

		RAZEM	3813	158	233
GIMNAZJA					
14.	Gimnazjum Nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2	309	10	20	
15.	Gimnazjum Nr 2 w Końskich ul. Polna 6	261	8	16	
16.	Gimnazjum Nr 3 w Rogowie	78	3	(10 niepełno- zatrudnionych)	
RAZEM		648	21	36	

Tabela Nr 19

Przedszkola samorządowe w roku szkolnym 1999/2000

Przedszkole Samorządowe	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli pełnozatrudnionych	Liczba pracowników administracji	Liczba pracowników obsługi
Nr 1	60	3	7	1	5
Nr 2	80	3	7	1	6+3 sez.
Nr 3	130	6	13	1	10
Nr 4	115	5	11	1	8
Nr 5	120	6	8	-	3
Nr 7	52	2	5	1	4+4 sez.
Razem miejskie	557	25	51	5	36+7 sez.
Pomyków	29	2	1	1(ryczałt)	1,75
Kazanów	15	1	2	1(ryczałt)	1,5
Nieświń	15	1	2	1(ryczałt)	2
Razem wiejskie	59	4	5	3 (ryczałt)	5,25
Ogółem	616	29	56	5 +3 (ryczałt)	41,25 +7 sez.

Stan techniczny oraz poziom wyposażenia szkół jest zróżnicowany. Lepiej wyposażone są szkoły w mieście niż na wsi. W celu poprawy bazy lokalowej i wyposażenia szkół rozpoczęto budowę szkoły podstawowej w Rogowie. Przeprowadzono szereg niezbędnych remontów w szkołach podstawowych Nr 1, 2, 3 w Końskich, Modliszewicach i Nieświniu.

Wprowadzona od 1 września 1999 roku reforma systemu oświaty ze względów lokalowych wymusiła, być może na okres przejściowy, utworzenie trzech gimnazjów. Istnieje pilna potrzeba rozbudowy bazy lokalowej szkół w mieście. Do najważniejszych zadań jakie należy zrealizować zaliczyć trzeba:

- budowę obiektu szkolnego w rejonie osiedla domków jednorodzinnych w południowej części miasta,

- przystosowanie obiektów Szkół Podstawowych Nr 1, 2 w Końskich do odrębnego umiejscowienia gimnazjów i szkół podstawowych,
- budowa boisk sportowych przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Gimnazjum,
- rozbudowa Szkoły Podstawowej wraz z salą gimnastyczną w Rogowie,
- zmiana systemu ogrzewania niektórych szkół,
- budowa lub rozbudowa sal gimnastycznych w szkołach (szczególnie w szkołach wiejskich).

Szkolnictwo ponadpodstawowe zapewnia naukę wszystkim absolwentom szkół podstawowych (96/97 – 685, 98/99 – 666). Są to uczniowie z terenu miasta i gminy Końskie oraz spoza.

Niekorzystnym zjawiskiem jest duża liczba młodzieży kształcącej się na poziomie zasadniczych szkół zawodowych. Obserwuje się powstawanie nowych kierunków kształcenia w szkołach ogólnokształcących i średnich zawodowych. Jednak proces dostosowawczy do wymogów gospodarki rynkowej jest zbyt powolny. Wprowadzona reforma oświaty powinna wpłynąć na:

- podniesienie poziomu kształcenia ponadpodstawowego,
- zwiększenie roli liceów ogólnokształcących,
- ograniczania liczby uczniów zasadniczych szkół zawodowych,
- polepszenie bazy materialnej szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego,
- zwiększenie wysoko kwalifikowanej kadry nauczycielskiej.

Jednym z problemów związanych z reformą jest dowożenie dzieci i młodzieży do szkół podstawowych i gimnazjów. W roku szkolnym 1998/99 liczba uczniów dowożona do szkół wyniosła 310. Przewiduje się, że w roku szkolnym 1999/2000 liczba ta wyniesie 362. Zadaniem dla Zarządu Miasta i Gminy będzie zatem zabezpieczenie środków transportu oraz organizacji dowozu dzieci. Do realizacji tego zadania potrzeba będzie około 6 sztuk „Gimbusów”.

Reasumując należy stwierdzić, że:

- funkcjonujące w mieście przedszkola zaspakajają w pełni występujące zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną, ale

- spodziewany wzrost liczby dzieci tej grupy wieku po 2005 roku może rodzić potrzeby inwestycyjne placówek przedszkolnych,
- w przypadku większego zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach miejskich można będzie przenosząc oddziały zerowe z przedszkoli do szkół uzyskać około 250 miejsc w 10 oddziałach przedszkolnych,
 - wprowadzenie reformy do szkolnictwa podstawowego w mieście ze względu na utworzenie gimnazjów na bazie szkół podstawowych pogorszy w tych szkołach warunki nauczania,
 - istniejąca baza oświatowa na wsi oraz prognozowane zmniejszenie się liczby dzieci pozwala stwierdzić, że w pełni zaspokoi przyszłe potrzeby użytkowników,
 - baza ta wymaga jednak modernizacji i przystosowania do zmieniających się potrzeb,
 - w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego zwiększy się zainteresowanie młodzieży kształceniem ogólnym, ekonomicznym, handlowym, hotelarskim, gastronomicznym. Wzrośnie także liczba młodzieży kontynuującej naukę na poziomie akademickim.

7. WARUNKI MIESZKANIOWE.

O poziomie życia ludności w dużym stopniu decydują warunki mieszkaniowe. Bardzo niskie tempo przyrostu nowych mieszkań wpływa na fakt braku samodzielnych mieszkań dla około 928 rodzin.

Tabela Nr 20

Zasoby mieszkaniowe w mieście i gminie na tle województwa w 1998 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Miasto	Gmina	Województwo świętokrzyskie
1.	Liczba mieszkań w szt.	6 883	4 486	336 415
2.	Ilość izb mieszkalnych w szt.	23 302	13 771	1 109 408
3.	Pow. użytkowa w m ²	384 901	278 119	19 883 197

4.	Ludność	23 088	16 187	1 326 218
5.	Liczba izb w mieszkaniu	3,39	3,06	3,29
6.	Przeciętna liczba osób w mieszkaniu	3,35	3,60	3,94
7.	Ilość osób na 1 izbę	0,99	1,18	1,20
8.	Pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę w m ²	16,67	17,18	17,8
9.	Ilość oddanych mieszkań	14	27	1 840

Tabela Nr 21

Struktura zasobów mieszkaniowych w mieście Końskie na 1999 rok

Lp.	Rodzaj własności	Liczba mieszkań	%
1.	Spółdzielcza	3 276	47,6
2.	Komunalna	1 044	15,2
3.	Prywatna	2 563	37,2
Razem		6 883	100,0

Tabela Nr 22

Warunki mieszkaniowe w zasobach mieszkaniowych w latach 1989 – 1998

Lp.	Wyszczególnienie	Lata				Wskaźniki krajowe 1995 r.
		1989	1992	1995	1998	
1.	Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców					298
	- ogółem	b.d.	285	286	289	
	- miasto		295	293	298	
	- gmina		271	274	277	
2.	Przeciętna powierzchnia mieszkania w m ²					60,5
	- ogółem	56,2	56,8	57,3	58,3	
	- miasto	53,2	54,2	54,9	55,9	
	- gmina	60,5	60,7	61,1	61,9	
3.	Liczba izb w mieszkaniu					3,45
	- ogółem	3,16	3,20	3,22	3,26	
	- miasto	3,28	3,32	3,35	3,39	
	- gmina	3,00	3,01	3,02	3,06	
4.	Liczba osób na 1 mieszkanie					3,29
	- ogółem	3,44	3,42	3,40	3,47	
	- miasto	3,35	3,24	3,25	3,35	
	- gmina	3,54	3,60	3,56	3,60	

5.	Liczba osób na 1 izbę					
-	ogółem	b.d.	1,09	1,08	1,05	0,96
-	miasto		1,01	1,01	0,99	0,91
-	gmina		1,22	1,20	1,18	1,05
6.	Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m ²					
-	ogółem	16,5	16,8	17,0	16,9	18,4
-	miasto	15,9	16,7	16,9	16,7	18,2
-	gmina	17,1	16,9	17,2	17,2	18,6

Istniejące warunki mieszkaniowe w mieście i gminie zasadniczo nie odbiegają od przeciętnych warunków w województwie i ulegają one systematycznej poprawie. Porównując warunki mieszkaniowe mieszkańców miasta i gminy z 1998 roku do wskaźników krajowych z 1995 roku należy stwierdzić, że są one w zdecydowanej większości gorsze.

Oceniając warunki mieszkaniowe w mieście i na wsi należy stwierdzić, że są one zróżnicowane. W mieście warunki te są na ogół lepsze niż na wsi. Większa jest w mieście liczba izb w mieszkaniu, mniejsza ilość osób na 1 izbę oraz ilość osób w mieszkaniu. Na wsi większa jest powierzchnia mieszkaniowa na 1 osobę.

Oceniając strukturę zasobów mieszkaniowych w mieście należy stwierdzić, że systematycznie wzrasta liczba mieszkań własnościowych, która wynosi obecnie ponad 37% wszystkich zasobów mieszkaniowych miasta.

Warunki mieszkaniowe zależą od wyposażenia i korzystania z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej czy gazowej. Na podstawie danych z 1997 roku należy stwierdzić, że ludność miasta korzysta z:

- sieci wodociągowej w 92,5%,
- sieci kanalizacyjnej w 85,8%,
- sieci gazowej w 86,2%.

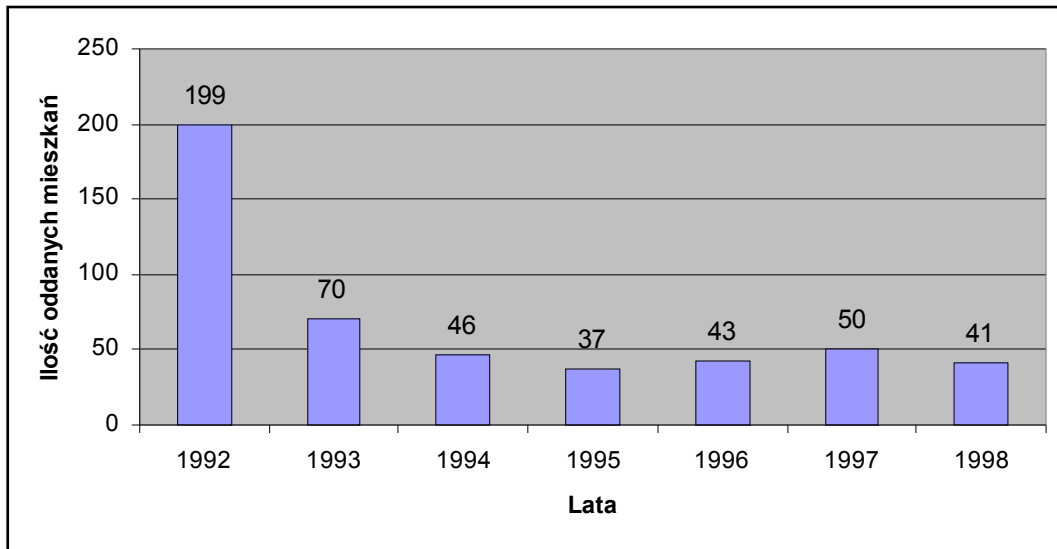
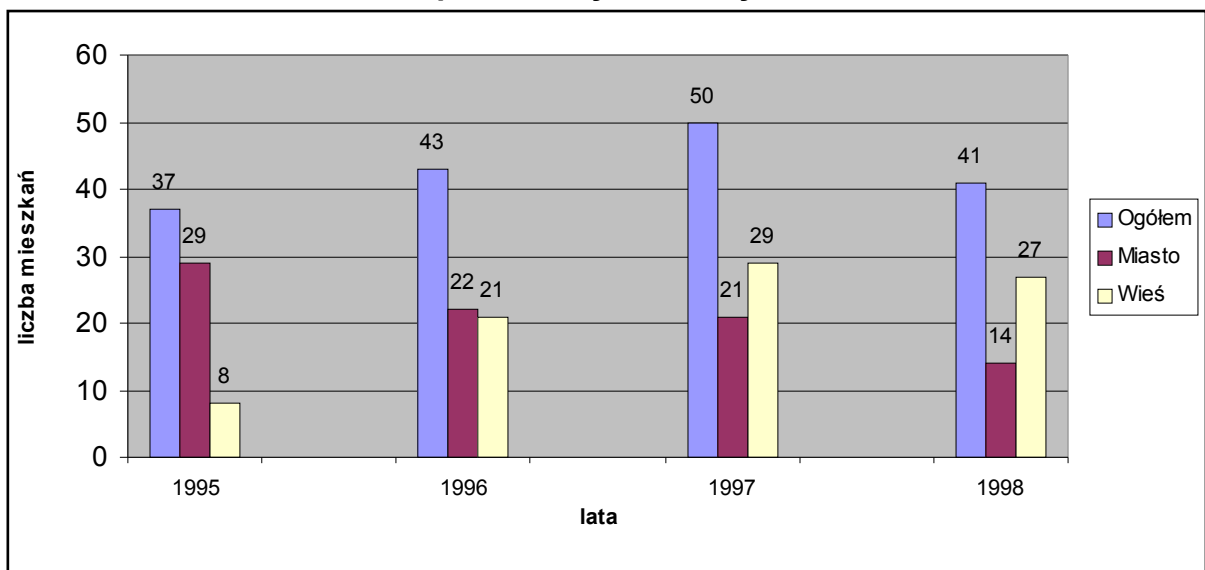
Natomiast na wsi z sieci wodociągowej korzysta 1788 budynków mieszkalnych, co stanowi 40% ogółu budynków, z sieci kanalizacyjnej korzysta około 100 mieszkań, co stanowi 0,5%, z sieci gazowej 142 budynki, tj. 3,1%.

Gospodarkę zasobami mieszkaniowymi w mieście prowadzi Konecka Spółdzielnia Mieszkaniowa oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.

Konecka Spółdzielnia Mieszkaniowa dysponuje 142 budynkami mieszkalnymi, w tym 71 to budynki jednorodzinne. Ilość mieszkań wynosi 3 278, w tym 1986 to mieszkania na warunkach własnościowego prawa do lokalu. Ogółem w zasobach Spółdzielni zamieszkuje 11 tys. osób, co stanowi 47,2% ogółu mieszkańców miasta.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej dysponuje 83 budynkami. Ilość mieszkań wynosi 1537, w tym 493 to mieszkania na warunkach własnościowego prawa do lokalu.

Na terenie wsi działa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Modliszewicach dysponująca 12 budynkami o łącznej liczbie 85 mieszkań na warunkach własnościowego prawa do lokalu.

Liczba oddanych mieszkań w latach 1992 – 1998 w szt.**Liczba mieszkań przekazanych do użytku w latach 1995 – 1998**

Niepokojącym zjawiskiem jest zmniejszająca się liczba budowanych mieszkań. Na przestrzeni ostatnich siedmiu lat, tj. w latach 1992 – 1998 oddano 486 mieszkań, co daje teoretycznie średnio 69 mieszkań rocznie, praktycznie zaś około 40 mieszkań rocznie. Przy takim tempie budowy uzyskanie 928 mieszkań, jakie są na dzień dzisiejszy potrzebne, wyniosłoby ok. 23 lata.

Zmniejsza się ilość budowanych mieszkań w mieście a wzrasta ich ilość na wsi. Na dzień dzisiejszy budownictwo wielorodzinne jest bardzo

ograniczone, tak spółdzielcze jak i komunalne, dominuje budownictwo jednorodzinne indywidualne. Miasto dysponuje dość znaczną ilością działek budowlanych (220 na osiedlu „Słoneczne II”) jak i uzbrojonym terenem w media potrzebne dla budownictwa jednorodzinne.

Wzrasta zainteresowanie budownictwem jednorodzinny na obrzeżach miasta, szczególnie we wsiach posiadających możliwości podłączenia budynków do wody, energii i gazu.

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy. Wypełnienie tej roli wymaga przygotowania odpowiedniego programu budownictwa mieszkaniowego, określającego wielkość, rodzaj, charakterystykę i uwarunkowania lokalnych potrzeb mieszkaniowych.

Na podstawie analizy potrzeb wynikających z wyroków sądowych o eksmisję, oraz złożonych wniosków należy stwierdzić, że do 2001 roku potrzebnych będzie około 260 mieszkań socjalnych. Do końca 1999 roku potrzeba ta wyniesie około 100 mieszkań.

Do pozytywnych cech w zakresie budownictwa mieszkaniowego należy zaliczyć:

- stale poprawiające się warunki mieszkaniowe w mieście i gminie uwidaczniające się szczególnie w większej powierzchni mieszkań oraz stopniu wyposażenia w media,
- posiadanie w mieście odpowiednich terenów pod budownictwo jednorodzinne,
- wzrastające zainteresowanie budownictwem na obrzeżach miasta oraz budownictwem letniskowym,
- rosnąca ilość zasobów własnościowych mieszkań.

Do negatywnych zjawisk w budownictwie mieszkaniowym należy zaliczyć:

- dość znaczne różnice w standardzie mieszkań w mieście i na wsi, szczególnie w wyposażeniu w wodę, gaz, kanalizację i CO,
- ograniczenie budownictwa wielorodzinnego spółdzielczego czy komunalnego,
- bardzo mała ilość oddawanych do użytku mieszkań,
- duże bezrobocie powodujące ubożenie społeczeństwa, co wpływa ujemnie na podejmowanie decyzji dotyczących kupna lub budowy własnego mieszkania,

- duża ilość osób oczekujących na mieszkanie,
- niski poziom infrastruktury budowlanej na wsi.

8. KULTURA.

W miarę rozwoju gospodarczego i wzrostu zamożności społeczeństwa rosnąć będzie zainteresowanie kulturą, rekreacją, czy rozwojem turystyki.

Na terenie miasta i gminy Końskie działalność kulturalną prowadzą:

- Miejsko-Gminny Dom Kultury w mieście Końskie dysponujący salą teatralną na 200 miejsc oraz pomieszczeniami dydaktycznymi na około 100 miejsc,
- Wiejski Dom Kultury w Rogowie dysponujący pomieszczeniami na około 100 miejsc,
- Wiejski Dom Kultury w Kornicy o powierzchni 400 m²,
- Klub Osiedlowy przy Koneckiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Kaesemek” dysponujący około 60-70 miejscami.

Na terenie miasta funkcjonuje Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna posiadająca 8 filii (dwie w Końskich oraz we wsiach Rogów, Pomyków, Kazanów, Modliszewice, Dziebałów, Nieświń). W Końskich działa również filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach. Poza filiami wiejskimi, sytuacja lokalowa Biblioteki Publicznej w Końskich jest trudna.

Standardy obsługi ludności mierzone liczbą mieszkańców na 1 placówkę kulturalną wynoszą:

- województwo – 4002
- miasto Końskie – 7447
- wsie gminy Końskie – 2618.

Zbiory biblioteczne należy uznać za zadawalające. W 1992 roku wynosiły 128,3 tys. woluminów, w 1995 roku - 134,3 tys., a w 1998 roku 135 tys. co daje średnio około 3,43 woluminów na 1 mieszkańca, przy średniej dla województwa 3,4 woluminów.

Na terenie miasta działa 1 kino posiadające 400 miejsc.

W placówkach upowszechniania kultury funkcjonuje wiele stałych grup i kół zainteresowań jak: klub młodych poetów, kółko plastyczne dla dzieci, studio piosenki, dyskusyjny klub filmowy, zespół folklorystyczny „Rogowianka”, klub tańca. Aktywność środowisk twórczych i organizatorów życia kulturalnego wyraża się wieloma stałymi imprezami jak:

- Ogólnopolski Festiwal Piosenki Obcojęzycznej „Evergreens”,
- „Konecki wrzesień”.

Ponadto organizowanych jest wiele wystaw malarskich, plenerów oraz cieszących się dużym powodzeniem wśród mieszkańców gminy cyklicznych festynów niedzielnych.

Poza obszarami miasta funkcjonują dwa muzea:

- Muzeum Techniki w Sielpi - Oddział Muzeum Techniki w Warszawie, mieszczące się w budynku starej walcowni i pudlingarni, gdzie znajdują się eksponaty maszyn z XVIII i XIX wieku,
- Kuźnia wodna w Starej Kuźnicy - Oddział Muzeum Techniki NOT w Warszawie.

Na terenie miasta jak również w wielu wsiach znajduje się szereg obiektów zabytkowych do których należy zaliczyć:

- Zespół Pałacowo - Parkowy w Końskich,
- Zespół Dworu Obronnego w Modliszewicach,
- Zabytki Sakralne w Końskich i Kazanowie,
- 46 miejsc pamięci narodowej (pomniki, cmentarze, tablice upamiętniające fakty historyczne).

Ponadto istnieje tzw. niebieski szlak turystyczny i pomnik przyrody „Piekło” oraz 13 zbiorników wodnych stanowiących zaplecze sobotnio - niedzielnego wypoczynku mieszkańców miasta i gminy Końskie.

Należy stwierdzić, że miasto i gmina Końskie jest obszarem o wyjątkowych walorach krajobrazu kulturowego, który może kreować atrakcyjność kulturowo turystyczną. Układy urbanistyczne, pojedyncze obiekty i zespoły obiektów, ich funkcje i architektura związana z funkcjonowaniem starożytnego hutnictwa i Staropolskiego Okręgu Przemysłowego stanowią unikatowe w skali kraju zespoły o charakterze żywych skansenów.

Do słabych punktów organizacji systemu kultury w mieście i gminie należą :

- niskie nakłady finansowe na kulturę i sztukę,
- mała baza lokalowa dla miejsko - gminnej biblioteki w Końskich,
- niedostateczna ilość placówek kulturalnych na wsi (kluby, świetlice, domy kultury),
- mała ilość imprez kulturalnych organizowanych na terenach wiejskich.

Do mocnych punktów rozwoju kultury należy zaliczyć:

- posiadanie na terenie gminy zabytków o charakterze unikatowym,

- miasto Końskie stało się miastem powiatowym, a to zmusza do wkładania większego wysiłku w organizację życia kulturalnego nie tylko miasta i gminy ale także powiatu,
- posiadanie silnego środowiska twórczego.

9. SPORT, TYRYSTYKA I REKREACJA

Na terenie gminy działają następujące instytucje i organizacje zajmujące się sportem:

- Miejski Klub Sportowy „Końskie” z sekcjami:
 - Piłka nożna (klasa okręgowa)
 - Piłka ręczna (I liga B)
 - Brydż sportowy (klasa okręgowa)
 - Taekwondo
 - Piłka siatkowa dziewcząt
- Uczniowskie Kluby Sportowe:
 - UKS przy szkole w Baryczy (sekcja kolarstwa i duathlon),
 - UKS „TRAMP” przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Końskich (sekcja lekkoatletyczna),
 - UKS przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Końskich (sekcja piłki nożnej),
 - KS przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w Końskich (sekcja atletyczna).
- Szkolny Związek Sportowy.
- W dziedzinie turystyki istniejący Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego obejmuje swoją działalnością szkoły podstawowe w liczbie 12 z terenu miasta i gminy oraz 5 szkół ponadpodstawowych. Organizuje imprezy sportowe na szkolnych obiektach oraz na obiektach sportowych będących własnością miasta i gminy.

Działalność sportowa prowadzona jest na bazie następujących obiektów:

Tabela Nr 23

Lp.	Obiekty sportowe	Ilość
1.	Stadiony z boiskami do piłki nożnej	2
2.	Hale sportowe	1
3.	Pływalnie	1
4.	Sale gimnastyczne	11
5.	Boiska do koszykówki	6
6.	Boiska do piłki ręcznej	8
7.	Boiska do siatkówki	6
8.	Korty tenisowe	2
9.	Bieżnie lekkoatletyczne	1

Tabela Nr 24

Sekcje sportowe MKS Końskie

Lp.	Sekcja	Ilość zawodników	Kadra	Osiągnięcia, wyniki
-----	--------	------------------	-------	---------------------

1.	Piłka nożna			
	Seniorzy	22	1 trener	Klasa Okręgowa Kielce
	Juniorzy st.	20	1 trener	
	Juniorzy mł.	18	1 trener	
	Trampkarze	33	1 trener	
	Młodzicy	20		
2.	Piłka ręczna			
	Seniorzy	15	1 trener	I Liga Półfinał Mistrzostw Polski
	Juniorzy st.	15	1 trener	
	Juniorzy mł. I, II	32	1 trener	
	Młodzicy I, II	32	2 tren.	
3.	Taekwondo	18	1 trener	Uczestnictwo w turniejach ogólnopolskich
4.	Brydż sportowy	8	1 trener społ.	Klasa Okręgowa
5.	Siatkówka dziewcząt	15	1 trener	
	<i>Razem</i>	253	12	x

Wielość form organizacyjnych sportu na terenie miasta oraz liczebność młodzieży w nich uczestniczących wskazuje na duże zainteresowanie młodzieży sportem zorganizowanym. Również standard i ilość obiektów sportowych na terenie miasta jest wystarczająca. Należy zauważyć, że większość z tych obiektów funkcjonuje tylko na terenie miasta. W wielu wsiach brakuje boisk i sal gimnastycznych. Brak jest na terenie gminy tras rowerowych czy „ścieżek zdrowia”, na których to można by było uprawiać najtańsze z form rekreacji, jakimi są jazda na rowerze czy bieg.

Zauważalne jest również, że poza formami zorganizowanymi, brak jest wśród społeczeństwa nawyku uprawiania sportu i aktywnego wypoczynku. Świadczą o tym opustoszałe często boiska, stadiony czy pływalnia miejska.

Na terenie gminy Końskie istnieją szczególnie korzystne warunki do rozwoju wypoczynku i turystyki, ze względu na jej walory przyrodnicze i kulturowe oraz nieznaczny stopień zniszczenia środowiska. Jest to związane z położeniem gminy na terenach chronionego krajobrazu o cechach charakterystycznych dla tradycyjnej wsi polskiej. Walory plastyczne krajobrazu wzbogacone o pomniki przyrody stanowią odpowiednią oprawę dla rozwoju turystyki krajoznawczej. Do walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy Końskie należą w szczególności:

- 13 zbiorników wodnych,

- pokaźna baza turystyczna skoncentrowana w miejscowości Sielpia,
- niebieski szlak turystyczny z pomnikiem przyrody „Piekło”,
- Muzeum Techniki w Sielpi,
- kuźnia wodna z XVII wieku w Starej Kuźnicy,
- duże kompleksy leśne,
- liczne zabytki kultury materialnej jak dwór obronny w Modliszewicach, zabytki sakralne w Końskich i Kazanowie,
- liczne miejsca pamięci narodowej (pomniki, cmentarze, tablice pamiątkowe).

Tabela Nr 25

Zbiorniki wodne w zlewni rzeki Pilicy rozmieszczone na terenie miasta i gminy Końskie

Lp.	Nazwa	Pojemność w tys. m ³	Powierzchnia w ha	Rodzaj zbiornika
1.	Drutarnia	20,0	2,05	retencyjno-rekreacyjny
2.	Górny Młyn	74,0	5,50	retencyjno-rekreacyjny
3.	Sielpia	620,0	60,00	Rekreacyjny
4.	Szabelnia	20,0	2,00	retencyjno-rekreacyjny
5.	Młynek Nieświński	24,0	2,00	retencyjno-rekreacyjny
6.	Końskie Browary I	19,2	1,60	Retencyjny
7.	Końskie Browary II	22,1	1,70	Retencyjny
8.	Barycz – Dolny	54,4	3,50	retencyjno-rekreacyjny
9.	Barycz – Górny	22,9	1,80	Retencyjny
10.	Baczyna	6,7	0,56	Retencyjny
11.	Końskie – Stary Młyn	39,2	2,80	Retencyjny
12.	Piła	83,9	4,25	retencyjno-rekreacyjny
13.	Stara Kuźnica	29,5	2,10	retencyjno-rekreacyjny
Razem		1 035,9	89,86	X

Największa baza turystyczno-wypoczynkowa skoncentrowana jest w Sielpi. Jest to miejsce skupiające ponad 34 ośrodków wypoczynkowych zorganizowanych, dysponujących 1820 miejscami noclegowymi, w tym 182 miejscami noclegowymi całorocznymi. Liczba korzystających z noclegów wynosi około 15 tys. osób rocznie (*dane: WUS Kielce*).

Tabela Nr 25

Obiekty noclegowe

Wyszczególnienie	Ilość	Miejsca noclegowe	
		ogółem	w tym całoroczne
Ogółem:	26	1 820	181
w tym: - hotele i pensjonaty	3	196	141
- pozostałe	23	1 624	40

Obiekty noclegowe całoroczne to:

- Hotel ul. Warszawska – 48 miejsc noclegowych,
- Hotel „Energetyk” – 43 miejsca noclegowe,
- Hotel WODR Modliszewice – 50 miejsc noclegowych.

Z tej bazy korzystają mieszkańcy miasta i gminy Końskie a także mieszkańcy dużych aglomeracji, takich jak: Łódź, Katowice, Kielce, Warszawa, Radom. Administratorem kąpieliska i terenów zielonych oraz ogólnodostępnych jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sielpi. Na terenie gminy znajduje się jedno pole namiotowe.

Zaplecze rekreacji sobotnio-niedzielnej stanowią zbiorniki wodne. Do najczęściej odwiedzanych (poza Sielpią) zbiorników przez mieszkańców miasta i gminy są zbiorniki w Baryczy i Starej Kuźnicy. Do niekorzystnych zjawisk w rozwoju turystyki i wypoczynku należy zaliczyć:

1. Brak bazy turystycznej (poza Sielpią) wokół innych zbiorników wodnych, a szczególnie w Baryczy i Starej Kuźnicy.
2. Mała liczba ośrodków funkcjonujących cały rok. Większość ośrodków w Sielpi to ośrodki sezonowe, działające 2 – 3 miesiące w roku.
3. Mała ilość hoteli i pensjonatów o wysokim standardzie oraz słabo rozwinięta gastronomia, tak w mieście jak i na wsi.
4. Brak polityki gminy szczególnie w promowaniu jej walorów turystycznych i kulturowych.
5. Brak innych form turystyki, takich jak agroturystyka.

10. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

Bezpieczeństwo oraz porządek publiczny stanowi bardzo istotne zagadnienie w funkcjonowaniu każdej społeczności. W realizacji tych przedsięwzięć na terenie miasta i gminy uczestniczą:

- Policja,
- Straż Miejska,
- Straż Pożarna.

W 1997 roku na terenie miasta i gminy popełniono 1309 przestępstw, natomiast w 1998 roku ilość przestępstw spadła o 229 i wyniosła 1080. Najczęściej występujące kategorie przestępstw to:

- kradzieże mienia społecznego i prywatnego,
- przestępstwa o charakterze kryminalnym,
- rozboje,

- wykroczenia drogowe i chuligańskie.

Około 14% osób podejrzanych o popełnienie przestępstw stanowią osoby niepełnoletnie. Niepokojącym zjawiskiem jest handel narkotykami wśród młodzieży szkolnej.

Spośród wszystkich kategorii przestępstw najwięcej jest związanych z wykroczeniami drogowymi. Najważniejsze przyczyny tych wykroczeń to:

- jazda pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu,
- niedostosowanie prędkości jazdy do warunków ruchu,
- nie udzielenie pierwszeństwa przejazdu.

Oprócz działań operacyjnych policja prowadzi działania profilaktyczno-uświadamiające z dziećmi i młodzieżą. W 1998 roku odbyły się spotkania na temat patologii społecznej, bezpieczeństwa na drogach itp. Całość działań policji nadzoruje i koordynuje Komenda Powiatowa Policji.

Działalność Straży Miejskiej koncentrowała się głównie na utrzymaniu porządku w miejscach publicznych. Na terenie miasta i gminy zlokalizowanych jest kilka zakładów, które stanowią potencjalne zagrożenie pożarowe. Są to:

- Zakład Magazynowania Paliw w Baryczy,
- Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi Nr 7 w Końskich,
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Końskich,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Szpital Św. Łukasza.

Nad bezpieczeństwem pożarowym czuwa Powiatowa Komenda Straży Pożarnej w Końskich, która ma do dyspozycji jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą oraz 12 jednostek ochotniczych straży pożarnych działających na terenie wiejskim. Są to:

- Ochotnicza Straż Pożarna – Modliszewice
- Ochotnicza Straż Pożarna – Kornica
- Ochotnicza Straż Pożarna – Końskie
- Ochotnicza Straż Pożarna – Bedlno
- Ochotnicza Straż Pożarna – Bedlenko
- Ochotnicza Straż Pożarna – Kazanów
- Ochotnicza Straż Pożarna – Dziebałtów
- Ochotnicza Straż Pożarna – Nieświń
- Ochotnicza Straż Pożarna – Wąsosz
- Ochotnicza Straż Pożarna – Sworzyce

- Ochotnicza Straż Pożarna – Pomorzany
- Ochotnicza Straż Pożarna – Paruchy.

Tabela nr 27

Udział Jednostki Ratowniczo- Gaśniczej w zdarzeniach

Nazwa zdarzenia	Rok 1998				Rok 1999			
	Ilość zdarzeń w roku	Ile razy JGR brała udział w zdarzeniach	% udział w zdarzeniach	Ilość zastępów	Ilość zdarzeń do 09.04.99 roku	Ile razy JRG brała udział w zdarzeniach	% udział w zdarzeniach	Ilość zastępów
Pożary	363	219	60.33	256	180	87	46.66	95
Miejscowe zagrożenia	90	84	93.33	124	19	19	100	21
Falszywe alarmy	18	7	33.88	7	4	3	75	3
Ogólna ilość zdarzeń	471	310	65.82	387	203	109	53.69	119

Do prowadzenia działań ratowniczych w zakresie ratownictwa chemicznego, ekologicznego, radiacyjnego, na wysokościach, pod powierzchnią ziemi - Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nie jest przygotowana ze względu na brak specjalistycznego sprzętu. Na terenie miasta i gminy działają zakładowe straże pożarne:

- typu „S” w KZO Końskie,
- typu „S” w Zakładzie Magazynowania Paliw w Baryczy,
- typu „M” w PKS Końskie.

Tabela Nr 28

Wykaz zaistniałych pożarów w poszczególnych latach na terenie miasta i gminy Końskie

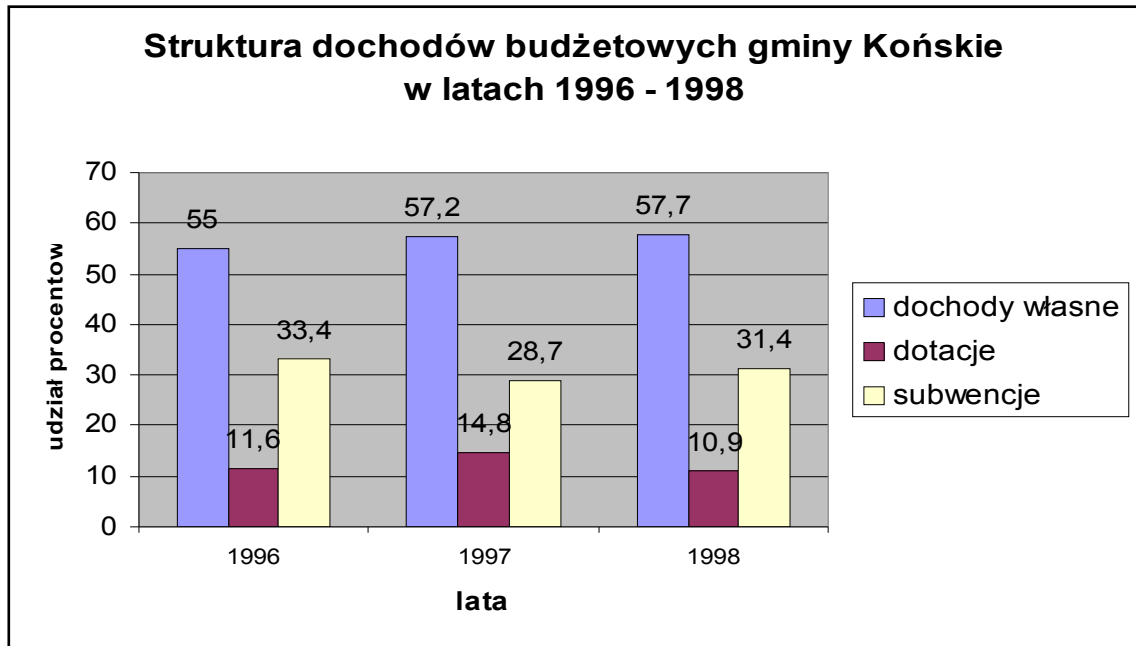
Lp.	Rok	Ilość pożarów	Straty
1.	1991	36	103 000,00
2.	1992	75	198 000,00
3.	1993	49	210 000,00
4.	1994	94	110 000,00
5.	1995	84	417 000,00
6.	1996	107	169 000,00
7.	1997	104	170 000,00
8.	1998	123	157 000,00

Z przedstawionego wykazu wynika, że ilość pożarów w ostatnich latach rośnie.

V. DIAGNOZA BUDŻETU

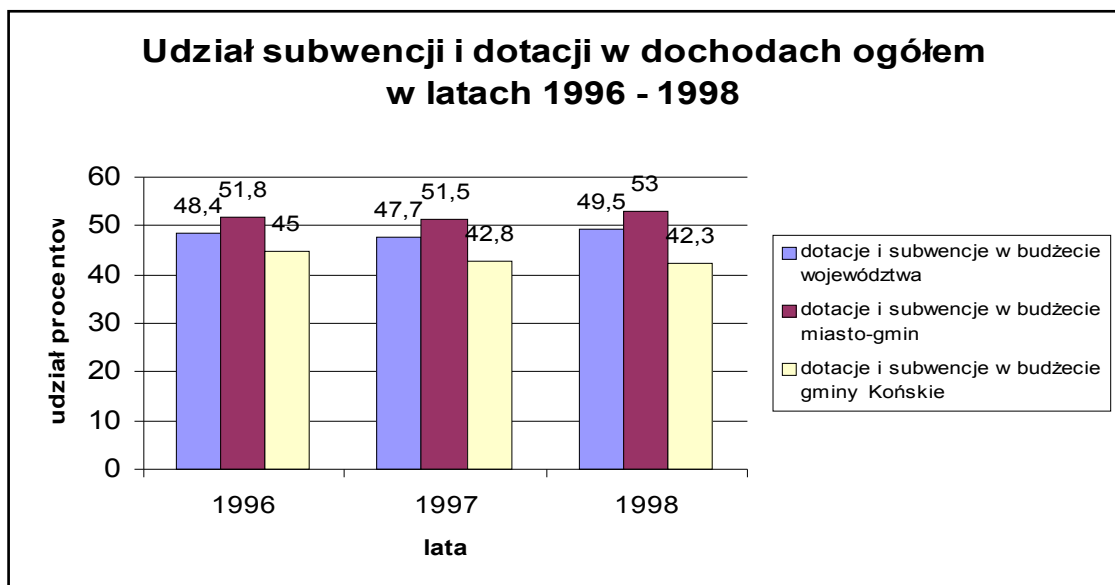
1. DOCHODY.

Porównując dochody gminy w 1998 roku do dochodów z 1996 należy stwierdzić, że wzrosły one o 37%, zaś w województwie w tym samym okresie tylko 33%. Duży wzrost dochodów w 1996 roku spowodowany był wzrostem subwencji na oświatę w związku z przejściem z dniem 1 stycznia 1996 roku jako zadanie własne szkolnictwa podstawowego.

Wykres Nr 4

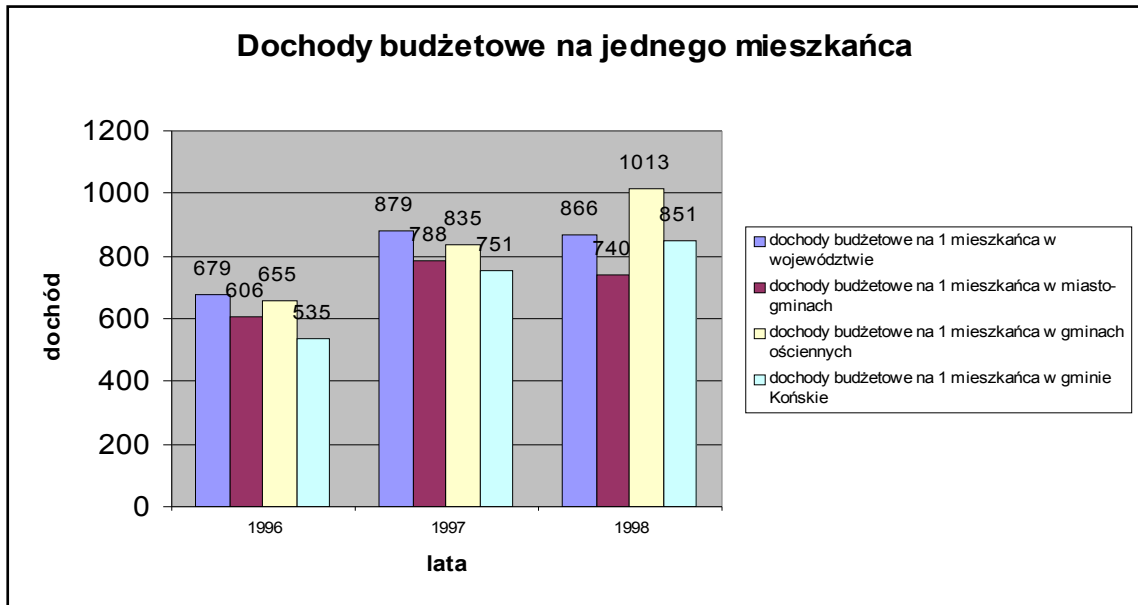
Wykres Nr 5

Dominującym źródłem dochodów budżetowych gminy są dochody własne, które w latach 1996 – 98 w łącznych dochodach kształtowały się na poziomie 55,0 – 57,7%, w województwie 51,6 – 50,5%.

Udział dotacji i subwencji w dochodach ogółem w gminie Końskie jest najniższy w porównaniu do województwa, miasto-gmin oraz gmin wchodzących w skład powiatu koneckiego.

Miernikiem pozwalającym porównać kondycję finansową gmin są dochody budżetowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

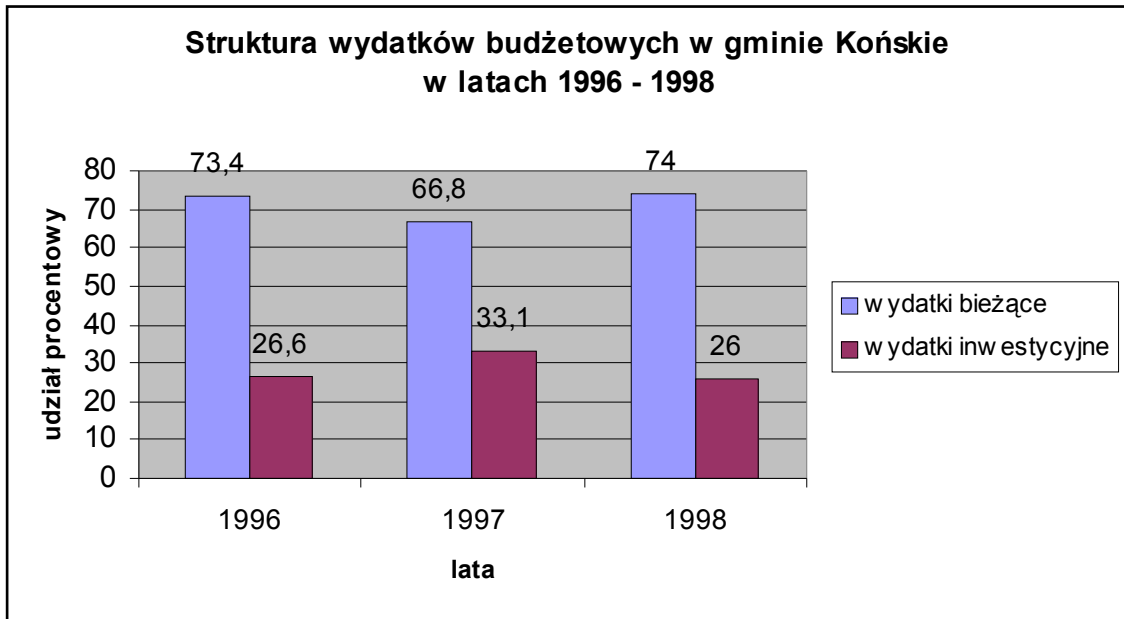

Dochody budżetowe na jednego mieszkańca w mieście i gminie Końskie są niższe od średniej w województwie, są wyższe od dochodów w miasto-gminach oraz niższe od średniej w gminach ościennych wchodzących w skład powiatu koneckiego.

2. WYDATKI.

Analizując wydatki budżetowe gminy i porównując je do dochodów należy stwierdzić, że w latach 1996 i 1997 wydatki były większe niż dochody. Oznacza to, że wydatki budżetowe gminy finansowane były z zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. W porównaniu do 1996 roku wydatki wzrosły o 31%. W 1998 roku dochody przewyższały już wydatki o 3,6%.

Udział wydatków inwestycyjnych jest większy niż średnio w województwie (21,3%) oraz wyższy jak w miasto-gminach (23,4%), w Końskich – 25,9%.

W 1998 roku w porównaniu do 1996 roku wydatki ogółem na jednego mieszkańca wzrosły o 253 zł, co stanowi wzrost o 44,5% i wzrosły do poziomu 821 zł na osobę. Mimo to wydatki te są najniższe w powiecie jak i niższe od średniej wojewódzkiej.

Analizując budżet za 1998 rok najpoważniejszą pozycję w wydatkach zadań własnych stanowią środki na:

- oświatę i wychowanie – 49,20%,
- gospodarkę komunalną – 14,20%,
- gospodarkę mieszkaniową – 9,20%
- administrację państwową i samorządową – 8,60%
- opiekę społeczną – 7,7%

Najpoważniejszą pozycję w wydatkach zleconych i powierzonych stanowią środki na pomoc społeczną – 92,20% ogółu otrzymanej dotacji.

Zestawienie wydatków w zakresie zadań własnych na dzień 31.12.1998r.

Dział	Nazwa Działu	Wydatkowana kwota w zł	%
40.	Rolnictwo	201 254	0,70
50.	Transport	890 317	3,12
70.	Gospodarka komunalna	4 059 364	14,20
74.	Gospodarka mieszkaniowa	2 615 943	9,20
79.	Oświata i wychowanie	14 042 563	49,20
83.	Kultura i sztuka	770 483	2,70
85.	Ochrona zdrowia	156 091	0,54
86.	Opieka społeczna	2 186 104	7,70
87.	Kultura fizyczna i sport	724 996	2,50
89.	Różna działalność	249 960	0,90
91.	Administracja państwowa i samorządowa	2 465 821	8,60
93.	Bezpieczeństwo publiczne	11 000	0,04
94.	Finanse	169 760	0,60
Razem		28 523 656	100

Tabela Nr 30
Udział subwencji i dotacji w dochodach gminy Końskie
w odniesieniu do województwa i sąsiednich gmin

Wyszczególnienie	Dochody ogółem			Dotacje						Subwencje					
				Kwota			Procentowy udział w dochodach ogółem			Kwota			Procentowy udział w dochodach ogółem		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Województwo															
Województwo	771282	998322	1149732	111969	155313	178512	14,5	15,6	15,5	261686	320321	391808	33,9	32,1	34,0
Średnio w województwie	771282	998322	1149732	111969	155313	178512	14,5	15,6	15,5	261686	320321	391808	33,9	32,1	34,0
Miasta															
Miasta	299011	383552	442176	36446	40822	50882	12,2	10,6	11,5	70230	81391	98669	23,5	21,2	22,3
Średnio w miastach	74753	95888	110544	9111	10205	12720	12,2	10,6	11,5	17558	20348	24667	23,5	21,2	22,3
Miasto – Gminy															
Miasto - Gmina	190752	246904	281732	28886	42291	46973	15,1	17,1	16,7	70030	84895	102133	36,7	34,4	36,3
Średnio w miasto-gmin.	11221	14524	15652	1699	2488	2610	15,1	17,1	16,7	4199	4994	5674	36,7	34,4	36,3
Gminy															
Gmina	281519	367866	430482	46637	72200	81546	16,6	19,6	18,9	121426	154014	186212	43,1	41,8	43,3
Średnio w gminach	4772	6235	7296	790	1224	1382	16,6	19,6	18,9	2058	2610	3156	43,1	41,8	43,3
Gmina Końskie i ościennie															
Końskie	20366	28565	32474	2369	4043	3553	11,6	14,1	10,9	6810	8214	10204	33,4	28,7	31,4
Stąporków	10692	14441	16758	1629	2491	2190	15,2	17,2	13,0	4589	6139	6646	42,9	42,5	39,7
Fałków	3399	4200	4606	582	631	843	17,1	15,1	18,3	1668	2085	2507	49,1	49,6	54,4
Gowarczów	3294	4402	4657	807	1096	888	24,5	24,9	19,1	1513	2005	2479	46,0	45,5	53,2
Radoszyce	6436	8538	10582	1290	1939	2347	20,0	22,7	22,2	3459	4345	5552	53,7	50,9	52,5
Ruda Maleniecka	3064	3970	4844	876	1310	1130	28,6	33,0	23,3	1080	1482	1778	35,2	37,3	36,7
Smyków	2505	3126	4355	509	858	1532	20,3	27,4	35,2	1104	1359	1743	44,1	43,5	40,0
Słupia Konecka	2634	3436	3957	705	913	904	26,7	26,6	22,8	1315	1666	2085	49,9	48,5	52,7
Ogółem gmina i sąsiednie	52390	70678	82233	8767	13281	13387	16,7	18,8	16,3	21538	27295	32994	41,1	38,6	40,1
Średnio w powiecie	6549	8835	10279	1096	1660	1673	16,7	18,8	16,3	2692	3412	4124	41,1	38,6	40,1

**Dochody ogółem gmin województwa świętokrzyskiego
w latach 1996 – 1998 w przeliczeniu na jednego mieszkańca**

Wyszczególnienie	Dochody ogółem na jednego mieszkańca w latach			Wskaźnik %	
	1996	1997	1998	3 : 2	4 : 3
1	2	3	4	5	6
Województwo	679	879	866	1,3	0,9
Miasto	744	955	728	1,3	0,7
Miasto – Gmina	606	788	740	1,3	0,9
Gmina	671	875	946	1,3	1,1
Gmina Końskie i ościennie					
Końskie	535	751	851	1,4	1,1
Stąporków	546	741	863	1,4	1,2
Fałków	605	757	947	1,5	1,2
Gowarczów	660	886	940	1,3	1,0
Radoszyce	652	864	1 087	1,3	1,2
Ruda Maleniecka	789	1 026	1 063	1,3	1,0
Smyków	679	849	1 193	1,3	1,4
Słupia Konecka	652	859	1 003	1,3	1,1
Średnio w gminach ościennych	655	855	972	1,3	1,2

Tabela Nr 32

Struktura wydatków gmin województwa kieleckiego w latach 1996 - 1998

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem			Wydatki Inwestycyjne						Wydatki bieżące					
				Kwota			Procentowy udział w wydatkach ogółem			Kwota			Procentowy udział w wydatkach ogółem		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Województwo															
Województwo	786451	1008423	1180799	166490	225202	254095	21,2	22,3	21,5	619961	783221	926704	78,8	77,7	78,5
Średnio w województwie	786451	1008423	1180799	166490	225202	254095	21,2	22,3	21,5	619961	783221	926704	78,8	77,7	78,5
Miasta															
Miasta	306012	384747	457878	43984	62425	72940	14,4	16,2	15,3	262027	322321	384938	85,6	83,8	84,1
Średnio w miastach	76503	96187	114470	10996	15606	18235	14,4	16,2	15,3	65507	80580	96235	85,6	83,8	84,1
Miasto - Gmina															
Miasto - Gmina	195909	250567	286302	46569	63889	66944	23,8	25,5	23,4	149340	186678	219358	76,2	74,5	76,6
Średnio w miasto-gmin.	11524	14739	15906	2739	3758	3719	23,8	25,5	23,4	8785	10981	12187	76,2	74,5	76,6
Gminy															
Gmina	284530	373109	441668	75936	98888	116120	26,7	26,5	26,3	208594	274222	325548	73,3	73,5	73,7
Średnio w gminach	4823	6324	7486	1287	1676	1968	26,7	26,5	26,3	3535	4648	5518	73,3	73,5	73,7
Gmina Końskie i ościenne															
Końskie	21636	29295	31340	5749	9704	8162	26,6	33,1	25,9	15887	19591	23178	73,4	66,8	73,9
Stąporków	10642	15060	16382	2445	4230	3821	23,0	28,1	23,3	8198	10829	12561	77,0	71,9	76,7
Fałków	3275	4483	4759	701	806	973	21,4	18,0	20,4	2574	3677	3786	78,6	82,0	79,6
Gowarczów	3258	4500	5050	1159	1992	1910	35,6	44,3	37,8	2099	2508	3140	64,4	55,7	62,2
Radoszyce	6507	8563	10557	1033	1599	1888	15,9	18,7	17,9	5474	6963	8669	84,1	81,3	82,1
Ruda Maleniecka	2860	3899	4801	1006	1426	1893	35,2	36,6	39,4	1854	2473	2908	64,8	63,4	60,6
Smyków	2461	3273	4564	905	1190	1913	36,8	36,4	49,1	1556	2083	2651	63,2	63,6	58,1
Słupia Konecka	2736	3513	4036	606	731	745	22,1	20,8	18,5	2130	2782	3291	77,8	79,2	81,5
Razem gm. ościenne	53375	72586	81489	13604	21678	21305	25,5	29,8	26,1	39772	50906	60184	74,5	70,1	73,8
Średnio w gm. ościennych	6672	9073	10186	1700	2710	2663	2,5	29,8	26,1	4972	6363	7523	74,5	70,1	73,8

**Wydatki ogółem gmin województwa świętokrzyskiego
w latach 1996 – 1998 w przeliczeniu na jednego mieszkańca**

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem na jednego mieszkańca w latach			Wskaźnik %	
	1996	1997	1998	3 : 2	4 : 3
1	2	3	4	5	6
Województwo	693	888	890	1,3	1,0
Miasto	762	958	754	1,3	0,8
Miasto – Gmina	625	799	752	1,3	0,9
Gmina	677	888	970	1,3	1,1
Gmina Końskie i ościenne					
Końskie	568	779	821	1,4	1,0
Stąporków	545	773	844	1,4	1,1
Falków	583	808	979	1,4	1,2
Gowarczów	653	906	1 119	1,4	1,1
Radoszyce	660	867	1 084	1,3	1,2
Ruda Maleniecka	746	1 007	1 285	1,3	1,3
Smyków	671	889	1 251	1,3	1,4
Słupia Konecka	686	878	1 023	1,3	1,1
Średnio w gminach ościennych	649	875	997	1,3	1,1

Oceniając realizację budżetu miasta i gminy Końskie w latach 1996-98 należy stwierdzić, że:

- budżet w 1998 roku po stronie dochodów stanowił 2,8% budżetu województwa oraz 38,8% budżetu wszystkich gmin wchodzących w skład powiatu, a po stronie wydatków 2,6% budżetu województwa i 38,4% budżetu wszystkich gmin powiatu koneckiego;
- budżet wzrósł po stronie dochodów o 37% a po stronie wydatków o 31%;
- dochody własne wzrosły z 55% do 57,7%;
- niski jest udział w dochodach gminy dotacji z budżetu państwa w porównaniu do budżetu wojewódzkiego;
- dochody i wydatki na jednego mieszkańca są niższe niż w województwie i w gminach ościennych;
- najpoważniejszą pozycję w wydatkach budżetowych stanowi oświata i wychowanie.

3. INWESTYCJE GMINNE.

Rozwój gospodarczy gminy warunkuje poziom nakładów inwestycyjnych i ich odpowiednia dynamika.

Tabela Nr 34

Wydatki na inwestycje w latach 1996-1998

Lp.	Źródła finansowania inwestycji	1996	1997	1998	1997:1996	1998:1997	1998:1996
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Środki własne	4 341 518	4 869 012	4422218	1,12	0,90	1,01
2.	Dotacje i środki z zewnątrz	853 704	2 616 418	1 214 679	3,06	0,46	1,42
3.	Kredyty, pożyczki	486 000	1 562 000	1 250 000	3,21	0,80	2,57
4.	Dobrowolne wpłaty mieszkańców	68 190	656 412	1 275 708	9,60	1,94	18,70
	Razem	5 749 412	9 703 842	8 162 605	1,68	0,84	1,42

Realizacja wydatków inwestycyjnych w poszczególnych latach przedstawiała się następująco.:

- W roku 1996 wydatki wyniosły 5 749 412 zł. tj. 41.7% wydatków własnych bez subwencji oświatowej. Wysokość wydatków inwestycyjnych na przestrzeni roku wzrosła o 141,1%.

Udział środków własnych wyniósł 75,5% ogólnych wydatków inwestycyjnych.

- W roku 1997 wydatki wyniosły 9 703 842 zł. tj. 50,5% własnych wydatków bez subwencji oświatowej. Wysokość wydatków inwestycyjnych na przestrzeni 1997 roku wzrosła o 127,8%.

Udział środków własnych wyniósł 50,1% ogólnych wydatków inwestycyjnych.

- W roku 1998 wydatki wyniosły 8 162 805 zł. tj. 41.6% własnych wydatków bez subwencji oświatowej. Wysokość wydatków inwestycyjnych na przestrzeni roku 1998 wzrosła o 54.3%.

Udział środków własnych wyniósł 54,1% ogólnych wydatków inwestycyjnych.

Udział wydatków na inwestycje w stosunku do ogólnych wydatków budżetowych kształtuje się następująco:

- w 1996 roku wynosił 26,6%,
- w 1997 roku wynosił 33,1%,
- w 1998 roku wynosił 25,9%

Wydatki inwestycyjne w 1998 roku są wyższe od średniej wojewódzkiej (21,5%) oraz od średniej w miasto-gminach (23,4%), a nieznacznie niższe od średniej w powiecie koneckim (26,1%).

Środki na dofinansowania zadań inwestycyjnych ze źródeł pozabudżetowych w poszczególnych latach wyniosły::

- 1996 rok – 4 804,00 zł
- 1997 rok – 1 217 018,00 zł
- 1998 rok – 944 678,00 zł.

Wyżej wymienione kwoty Urząd otrzymał z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach oraz Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie.

Źródła finansowania inwestycji poza środkami własnymi.

Rolnictwo

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie.
- Dotacje z budżetu Wojewody Kieleckiego.

Transport

- Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Kielcach.
- Wojewódzka Dyrekcja Dróg Miejskich w Kielcach.

Gospodarka Komunalna

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.
- Dotacje z budżetu Wojewody.
- Preferencyjny kredyt otrzymany z Banku Ochrony Środowiska w Częstochowie.
- Dobrowolne wpłaty mieszkańców.

Tabela Nr 35

Wydatki Inwestycyjne w latach 1996-1998 w rozbiciu na działy

Lp.	Wyszczególnienie	1996	%	1997	%	1998	%
		Wykonanie w zł		Wykonanie w zł		Wykonanie w zł	
1.	Rolnictwo	59.804,00	1,0	898.438,00	9,3	167.078,00	2,0
2.	Transport	526.600,00	9,2	518.930,00	5,3	130.950,00	1,6
3.	Gospodarka Komunalna	2.854.204,00	49,6	5.298.687,00	54,6	2.735.525,00	33,5
4.	Gospodarka Mieszkaniowa i niematerialne usługi	161.000,00	2,8	156.090,00	1,6	1.960.900,00	24,1
5.	Oświata i wychowanie	2.003.533,00	34,8	2.690.050,00	27,7	2.809.992,00	34,4
6.	Różna działalność	44.271,00	0,8	25.320,00	0,3	68.630,00	0,8
7.	Administracja Państwowa i Samorządowa	90.000,00	1,6	70.000,00	0,7	34.000,00	0,4
8.	Ochrona zdrowia	-	-	39.849,00	0,4	22.800,00	0,3
9.	Opieka społeczna	-	-	6.478,00	0,1	-	-
10.	Kultura Fizyczna i Sport	-	-	-	-	222.730,00	2,8
11.	Bezpieczeństwo publiczne	10.000,00	0,2	-	-	10.000,00	0,1
Ogółem		5.749.412,00	100,00	9.703.842,00	100,00	8.162.605,00	100,00

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

Oceniając realizację inwestycji gminnych w latach 1996 – 1998 należy stwierdzić, że:

- nakłady inwestycyjne wzrosły o 42%,
- udział nakładów inwestycyjnych w stosunku do wydatków własnych (bez subwencji oświatowej) wynosi około 42%,
- pozytywnym zjawiskiem jest systematyczne przekraczanie planowanych nakładów inwestycyjnych poprzez pozyskiwanie przez Zarząd Miasta i Gminy środków inwestycyjnych z zewnątrz,
- udział środków własnych w ogólnych nakładach inwestycyjnych utrzymuje się na tym samym poziomie (50,1% – 54,1%),
- realizacja inwestycji wspomagana jest kredytami, obserwuje się dość dynamiczny przyrost dobrowolnych wpłat mieszkańców na realizowane inwestycje (wzrost o 87%),
- największe wydatki inwestycyjne ponoszone są na gospodarkę komunalną, oświatę i wychowanie oraz gospodarkę mieszkaniową.

Tabela Nr 36

Wysokość wydatków inwestycyjnych zrealizowanych z I półroczu 1999 roku według działów gospodarki narodowej

Lp.	Wyszczególnienie	Plan / zł	Wykonanie / zł
1.	Rolnictwo	250 000,00	30 430,00
2.	Transport	865 000,00	387 000,00
3.	Łączność	429 428,00	429 428,00
4.	Gospodarka Komunalna	3 657 170,00	2 013 170,00
5.	Gospodarka Mieszkaniowa i niematerialne usługi	163 500,00	27 000,00
6.	Oświata i wychowanie	1 712 905,00	1 077 905,00
7.	Kultura i Sztuka	113 000,00	52 799,00
8.	Kultura Fizyczna i Sport	641 330,00	641 330,00
9.	Ochrona Zdrowia	24 720,00	4 720,00
10.	Administracja Państwowa i Samorządowa	50 000,00	50 000,00
Razem		7 907 053,00	4 713 782,00

Ogółem planowane środki budżetowe – 7 907 053,00 zł

Wydatkowano – 4 713 782,00

Wykorzystanie środków budżetowych – 59,6%

Planowana wielkość nakładów na inwestycje w I półroczu 1999 roku jest większa o 20% do analogicznego okresu roku 1998.

VI. DIAGNOZA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1.CIEPŁOWNICTWO.

Miasto pobiera energię ciepłą z elektrociepłowni po byłych Zakładach Metalurgicznych „Zamtał” w Końskich, której właścicielem od września 1996 roku stała się gmina Końskie i kotłowni lokalnych należących również do gminy. Elektrociepłownia byłego „Zamtalu” dostarcza miastu 88,7% energii cieplnej. Z kotłowni lokalnych tj. K-1, K-3 oraz z kotłowni przy ulicy Warszawskiej pochodzi 11,3% energii cieplnej. Zakład Energetyki Ciepłej w Końskich, jako zakład budżetowy gminy dostarczył w 1998 roku energię ciepłą (energia sprzedana) w ilości 267 432,0 GJ.

Produkcję energii cieplnej produkowanej przez ZEC przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 37

Moc, produkcja i wykorzystanie energii cieplnej w Końskich

Lp.	Nazwa wytwornika energii cieplnej	Moc zainstalowana wytwornika energii cieplnej w MW	Produkcja energii cieplnej w GJ w 1998 r	Wykorzystanie mocy zainstalowanej	
				w MW	w %
1.	Elektrociepłownia po zakładzie „Zamtał”	50,00	237 498	33,75	67
2.	Kotłownia K –1	3,45	16 989	2,44	70
3.	Kotłownia K –3	1,39	13 496	1,23	88
4.	Kotłownia lokalna przy ul. Warszawskiej	0,22	1 434	0,22	100
Razem		55,06	269 419	37,64	68

Do ogrzewania gospodarstw domowych w 1998 roku zużyto energii cieplnej w ilości 233.269,0 GJ tj. 87,2% wytworzonej energii, a do ogrzewania pomieszczeń zakładowych, w szkołach itp. w ilości 34.163,0 GJ tj.12,8% wytworzonej energii.

Istnieje znacząca rezerwa mocy cieplnej ca 17 MW, z tendencją do zwiększania się corocznie. Oszczędności w tym względzie upatruje się w działaniach zarządów zakładów pobierających ciepło (zmiana profilu

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

produkcji, działania organizacyjne i termo-modernizacyjne), głównie wśród dużych odbiorców ciepła jak: Koneckiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, Kowentu, KZO.

Długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi 15,1 km, w tym magistrala główna 10,5 km. Poza miastem brak jest sieci ciepłej. Z sieci ciepłej korzysta 75% mieszkańców miasta Końskie. Do ogrzewania pomieszczeń w gospodarstwach domowych na terenie miasta (nie zaopatrywanych w energię ciepłą z kotłowni administrowanych przez ZEC Końskie) i gminy stosowane są własne kotłownie o różnym sposobie opalania (węglowe gazowe, olejowe).

Niektóre zakłady pracy i instytucje posiadają lokalne kotłownie. Do najbardziej znaczących zaliczyć należy:

a) na terenie miasta Końskie:

- Kotłownia gazowa przy Zespole Opieki Zdrowotnej przy ul. Gimnazjalnej o mocy 6,4 MW i posiada znaczną rezerwę energii ciepłej,
- Kotłownia węglowa przy szkołach: Liceum Ogólnokształcące Nr 1, Nr 2, Szkole Podstawowej nr 3,

b) na terenie gminy Końskie:

- Kotłownie węglowe w szkołach podstawowych w Kazanowie, Dziebałtowie, Nieświniu, Baryczy,
- Kotłownia olejowa w Szkole Podstawowej w Rogowie.

Kotłownie powyższe pracują wyłącznie na potrzeby jednostek własnych. W ramach programu ochrony środowiska zasadnym jest zmodernizowanie kotłowni węglowych i zastąpienie źródła energii gazem lub olejem opałowym.

W latach 1995 – 1998 przeprowadzono modernizację kotłowni K1 i K3 polegającą na zmianie kotłowni węglowej na olejowo gazową oraz modernizacji elektrociepłowni po byłym Zamtału polegającą na remoncie kotłów wodnych oraz komina stalowego i urządzeń odpylających. Zlikwidowano również kotłownię węglową K2. Stan urządzeń do wytwarzania ciepła ocenić można jako zadowolający. Jednak przebudowy i modernizacji wymaga sieć ciepłownicza. Istnieje potrzeba budowy instalacji odsiarczania i odazotowania spalin w ciepłowni miejskiej. Zagospodarowanie nie wykorzystanej mocy ciepłej wymagałoby rozbudowy sieci ciepłowniczej.

2. GAZOWNICTWO.

2.1. Stan obecny gazyfikacji.

Na północ od miasta Końskie przebiega magistralny gazociąg wysokoprężny relacji Lubienia – Piotrków ϕ 300/350 mm CN 4,0 Mpa.

Z gazociągu tego odgałęzieniem ϕ 100 mm, L = 170 m zasilana jest stacja redukcyjno pomiarowa gazu I stopnia, zlokalizowana w rejonie ulic Zielonej i Kolejowej. Przepustowość nominalna stacji wynosi 3000 Nm³/h, rok budowy - 1994. Stacja ta zasila system gazociągów średnio prężnych o łącznej długości ok. 56,5 km. Z gazociągu zasilana też jest stacja redukcyjna gazu II stopnia o przepustowości nominalnej 1000 Nm³/h, zlokalizowana w rejonie ul. Wojska Polskiego wybudowana w 1979 roku. Stacja II stopnia zasila z kolei układ sieci niskoprężnej o łącznej długości ok. 3,9 km. Długość przyłączy sieci średnio prężnej wynosi 33,1 km a sieci nisko prężnej 25, km.

Ilość odbiorców gazu w mieście i gminie Końskie (zainstalowanych gazomierzy) wynosi 5907, w tym na wsi 145.

Na koniec 1998 roku na terenie miasta i gminy Końskie było 1650 przyłączy gazowych w tym: miasto Końskie – 1425, gmina – 225. Dotąd zgazyfikowano wsie: Szabelnia, Górny Młyn, Czerwony Most, Piła, Koczvara, Pomyków.

Tabela Nr 38

Ilość odbiorców gazu sieciowego w gminie Końskie

Odbiorcy gazu	Ilość odbiorców gazu sieciowego
Miasto Końskie	5 762
Gmina:	145
1. Szabelnia	11
2. Górny Młyn	27
3. Czerwony Most	19
4. Piła	48
5. Koczvara	24
6. Pomyków	16
<i>Razem gmina i miasto</i>	5 907

2.2. Perspektywy gazyfikacji gminy Końskie.

W celu określenia optymalnego sposobu i zasięgu rozwoju układu rozdzielczego gazu miasta i gminy Końskie przy uwzględnieniu stanu obecnego zainwestowania oraz stopnia i perspektyw gazyfikacji terenów przyległych, został opracowany na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Końskie w 1991 roku program rozbudowy gazyfikacji miast i gminy Końskie przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Kielcach. Projektowany układ rozdzielczy gazu objął swoim zasięgiem cały obszar miasta oraz gminy poza wsiami Wąsosz i Małachów leżącymi w północno-zachodniej części gminy. Ze względu na lokalizację w terenie, korzystniejsze dla tych miejscowości będzie zasilanie w gaz z układu objętego programem gminy Stąporków.

Wydano warunki techniczne gazyfikacji i opracowano projekt na budowę stacji I stopnia i gazociągu w Modliszewicach o przepustowości nominalnej 3000 Nm³/h. Stacja będzie stanowiła drugostronne zasilanie miasta i gminy Końskie oraz posłuży do zasilania w gaz kolejnych miejscowości. Planowany termin rozpoczęcia w/w inwestycji szacuje się na 2001 rok. Na terenie byłego Zakładu Zamtal została wybudowana stacja I stopnia o przepustowości 6000 m³/h i zasila ona zakłady przemysłowe istniejące na tym terenie miasta. Przepustowość istniejących stacji gazowych jest wystarczająca a nawet posiada rezerwę i możliwości rozbudowy sieci gazowych.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY

KOŃSKIE

3.1. Teren działalności, oraz ilość odbiorców.

Dostawami energii elektrycznej na terenie miasta i gminy Końskie zarządza Zakład Energetyczny w Końskich – Rejon Skarżysko Kamienna.

Poniżej przedstawiono główne parametry obrazujące stan sieci, jej obciążenia oraz słabe i mocne punkty.

Tabela Nr 39

Gmina	Powierzchnia (w km ²)	Ilość odbiorców
Końskie	249,90	14 980

3.2. Źródła zasilania.

Tabela Nr 40

GPZ

Lp.	Miasto gmina	Nazwa	Trafo 110/SN	Obciążenie sekcji			Poła SN		
				I	II	szczytowe	Liczba pól	Rezerwa	
								Wyp.	niewyp.
1.	Miasto Gmina	Końskie Stary Młyn	2 x 16 MVA	146, A 3,6 MW	120,0 A 3,0 MW	266,0 A 6,6 MW	24	0	0
2.	Miasto Gmina	Końskie Zachód	¹⁶ MVA	169,0 A 4,9 MW	118,0 A 2,95 MW	314,0 7,8 MW	32	7	1

3. 3. Sieć SN – Napowietrzna.

Tabela Nr 41

Gmina	Napięcie robocze	Przekrój	Długość całkowita (km)
Końskie	15 kV	70 i więcej	79,1
		poniżej 70	138

Charakterystyka sieci w zależności od wieku (od czasu budowy lub remontu).

Gmina	Jed. miary	Razem	Długość linii SN (km)		
			do 15 lat	15 – 30 lat	powyżej 30 lat
Końskie	Km	217,05	73,99	134,89	8,17
	%	100	34,1	62,1	3,8

Dane o obciążeniach linii (magistrali).

Tabela Nr 43

Nazwa linii 15 Kv	Długość magistrali (km)	Obciążenie (A)	Przez jakie gminy kolejno przechodzi
Czarniecka Góra	19,78	49,00	Stąporków, Końskie
Kielce	34,12	50,00	Końskie, Smyków, Mniów, Radoszyce, Strawczyn, Łopuszno
Końskie Stary Młyn	35,93	Rezerwa	Końskie, Borkowice, Przysucha
Łopuszno –Gnieździska	47,12	0,00	Łopuszno, Radoszyce, Słupia
Maleniec	25,40	31,00	Końskie, Ruda, Maleniecka, Fałków
Mroczków	12,62	30,00	Końskie, Gowarczów
Opoczno	20,33	5,00	Końskie, Gowarczów, Białaczów
PKS	3,79	25,00	Końskie
Południe	1,17	40,00	Końskie
Przysucha	6,93	6,00	Końskie
Przysucha 1	27,04	6,00	Końskie, Przysucha
Ruda Maleniecka	31,79	6,00	Końskie, Radoszyce, Ruda Maleniecka
Stadion	5,32	15,00	Końskie
Stąporków	12,46	15,00	Końskie, Stąporków
Ścieki	8,83	25,00	Końskie
Wiklina	3,05	20,00	Końskie
Wodociąg	1,30	25,00	Końskie
WRS Radoszyce	20,88	85,00	Końskie, Radoszyce
Zachód	2,74	Rezerwa	Końskie

Linie kablowe ŚN.

Tabela Nr 44

Gmina	Rodzaj kabla	Przekrój mm ²	Długość w przedziałach wiekowych lat		
			do 15	15 – 30	ponad 30

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

Końskie	YHAKXS	do 120			
		120 i więcej	18,34	0,07	
	HaK(N)	do 120		3,56	0,29
		120 i więcej	3,06	6,41	
	YHAKX	do 120		1,17	
		120 i więcej	2,53	1,49	
NAHKBA	do 120				
	120 i więcej	2,46	2,20		

Stacje trafo SN/nn.

Tabela Nr 45

Gmina	Napowietrzne					Wewnętrzne			
	Łącznie sztuk	W tym				Łącznie sztuk	W tym		
		Na żerdź wir	Typu STS na ŻN	ŻH	Słupy dREW		MST	Wieżowe	W nowocześnie j technol.
Końskie	113	154	90	8	0	59	53	3	3

Sieć napowietrzna.

Tabela Nr 46

Gmina	Rodzaj przewodu	Długość linii w przedziale wiek. (km)			Przyłącza (km)	Długość (mb)
		do 15 lat	15 do 30 lat	ponad 30		
		Końskie	AL.	70,068		
ASXSn	20,592		1,4	0,0	766	11 490
Inne izolacje					337	5 055

Sieć kablowa.

Tabela Nr 47

Gmina	Łączna długość (km)	w tym	
		olejowe	w izol.powin.
Końskie	69,1	2,3	66,8

Odbiorcy.

Tabela Nr 48

Gmina	Napięcie	Taryfa	Ilość odbiorców	Sprzedaż energii (kWh)	Sprzedaż na	
					1 odbiorcę (kWh)	% sprzedaży
Końskie	SN	B	14	20 703 486	1 478 106	36
	Nn	B	39	3 415 233	287 570	6
	Nn	C	2 025	15 596 532	7 701	28
	Nn	G	12 902	16 711 189	1 295	30

3.4. GPZ Końskie Stary Młyn.

Ocena rezerwy mocy.

Duża rezerwa mocy, trafo 16MVA x 2 – wykorzystanie trafo nr 1 – 26 % i nr – 2, pracuje jeden transformator obciążony w 47% i pokrywa GPZ Końskie Zachód w warunkach awaryjnych.

Ocena pewności zasilania.

Duża pewność zasilania w układzie planowym i awaryjnym, mogą wystąpić problemy w zasilaniu przy braku napięcia na L 110 kv Bór-Stąporków i Opoczno – Końskie. Jedyna wówczas możliwość podania napięcia z GPZ Przysucha ze względu na mały przekrój linii ogranicza wielkość przesyłanej mocy.

Ocena stanu i funkcjonowania aparatury.

Należy zmodernizować aparaturę pomiarową. Obecnie zainstalowane amperomierze nie umożliwiają rzetelnych odczytów. Należy też opracować i zainstalować programy automatycznej regulacji pracy kondensatorów w zależności od charakteru mocy obciążenia.

3.5. GPZ Końskie Zachód.

Ocena rezerwy mocy.

Duża rezerwa mocy trafo 16MVA około 40 % mocy znamionowej. W przypadku awaryjnym może przejąć obciążenie GPZ Końskie Stary Młyn.

Ocena pewności zasilania.

Podobnie jak wyżej. Duża pewność zasilania w układzie planowym i awaryjnym, mogą wystąpić problemy w zasilaniu przy braku napięcia nL 110 kv Bór-Stąporków i Opoczno – Końskie. Jedyna wówczas możliwość podania napięcia z GPZ Przysucha ze względu na mały przekrój linii ogranicza wielkość przesyłanej mocy.

Ocena stanu i funkcjonowania aparatury.

Niedotrzymywane są warunki napięciowe i występują ograniczenia w wydawaniu wtz w następujących miejscowościach: Baczyna, Pomyków i Końskie PUK.

4. KOMUNIKACJA.

Na terenie miasta i gminy Końskie znajduje się 246,4 km dróg publicznych, w tym 95,9 km to drogi gruntowe i 150,5 km to drogi o nawierzchni twardej. Powyższe dane obrazuje tab. Nr 49.

Tabela nr 49

Długość dróg i ulic na terenie miasta i gminy Końskie.

Lp.	Kategorie dróg i ulic	Długość dróg i ulic									
		Miasto				Gmina				Razem	
		Drogi o nawierzchni									
		twardej		gruntowej		twardej		gruntowej			
		km	%	km	%	km	%	km	%	km	%
1	Gminne – miejskie	6,9	20	15,2	96,2					22,1	9
2	Gminne - zamiejskie					16,2	14	59,3	74	75,5	31
3	Razem gminne	6,9	20	15,2	96,2	16,2	14	59,3	74	97,6	40
4	Powiatowe miejskie	16,2	47	0,6	3,8					16,8	7
5	Powiatowe zamiejskie					64,7	56	20,8	26	85,5	35
6	Razem powiatowe	16,2	47	0,6	3,8	64,7	56	20,8	26	102,3	42
7	Wojewódzkie miejskie	6,3	18							6,3	3
8	Wojewódzkie zamiejskie					27,8	24			27,8	11
9	Razem wojewódzkie	6,3	18			27,8	24			34,1	14
10	Krajowe miejskie	5	15							5	2
11	Krajowe zamiejskie					7,4	6			7,4	3
12	Razem krajowe	5	15			7,4	6			12,4	5
13	Ogółem	34,4	100	15,8	100	116,1	100	80,1	100	246,4	100
14	w tym:										
	twarde	34,4				123,5				150,5	61
	gruntowe	15,8				80,1				95,9	39
Gęstość dróg/100km ² : - gmina Końskie										43,2	66
- województwo kieleckie										57,6	100
- Polska										78,2	

4.1. Układ drogowy.

4.1.1. Miasto Końskie.

Podstawowy układ drogowy miasta tworzą drogi krajowe: nr 728 – Grójec – Jędrzejów; nr 746 Żarnów – Starachowice i nr 749 Radomsko Przysucha. Drogi te biegną przez centrum miast. Niektóre odcinki ulic

Kazanowskiej, Piłsudskiego Krakowskiej i Zamkowej są wspólne dla wszystkich wyżej wymienionych dróg. Wywołuje to szereg niekorzystnych zjawisk jak: prowadzenie ruchu tranzytowego przez centrum miasta, nakładanie się ruchu lokalnego i tranzytowego oraz wewnątrz osiedlowego, utrudnienia w ruchu, duże zagrożenie wypadkowe, duże natężenia hałasu i mało czytelny przebieg tras przelotowych potęgowany częstymi zmianami ruchu. Z uwagi na wzrastający ruch kołowy, w okresie najbliższych lat muszą być wprowadzone nowe rozwiązania komunikacyjne eliminujące ruch tranzytowy z centrum miasta. Zadanie to wymagające dużych nakładów jest w fazie przygotowywana, a w planie przestrzennym miasta są zabezpieczone tereny pod nowe trasy.

W układzie drogowym funkcjonuje 16,8 km dróg wojewódzkich i 22,4 km dróg lokalnych z tego prawie 70% stanowią drogi o nawierzchni gruntowej. Drogi gruntowe występują głównie w południowej części miasta w obszarze zabudowy jednorodzinnej.

Istotnym elementem układu drogowego jest obsługa parkingowa. W mieście Końskie dominuje parkowanie rozproszone, przykrawężnikowe i zatokowe oraz zespoły garaży zatokowych. W związku z szybkim rozwojem motoryzacji warunki parkowania i postoju pogorszą się i to zarówno wewnątrz osiedli jak i w centrum miasta.

W ruchu miejskim istotne znaczenie mają ciągi ruchu pieszego oraz w coraz większym stopniu ciągi ruchu dla rowerów. Stan chodników dla ruchu pieszego ulega systematycznej poprawie. Ruch rowerami w mieście jest utrudniony i trudno będzie w wielu miejscach wytyczyć w najbliższych latach odrębne trasy. Problem ten powinien być uwzględniany przy budowie nowych dróg zarówno przelotowych jak i wewnątrz osiedlowych.

4.1.2. Gmina Końskie.

Podstawowy trzon dróg w gminie tworzą wcześniej wymienione drogi krajowe o łącznej długości 35,2 km oraz drogi wojewódzkie o łącznej długości 85,1 km, z czego 1,7 km to drogi utwardzone nie ulepszone, a 20,1 km to drogi gruntowe ulepszone. Całkowita długość podstawowej sieci dróg wynosi 120,3 km z tego 83,3 km jest utwardzona. Gęstość dróg podstawowych wynosi 43,2 km/km² i jest o 34% mniejsza od średniej wojewódzkiej i o 14% mniejsza od średniej krajowej. Układ podstawowy dróg uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 75,3 km z czego 16,2 km tj. 20% stanowią drogi o nawierzchni twardej.

Wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni twardej jest 6 razy mniejszy od wskaźnika wojewódzkiego i 9 razy mniejszy od wskaźnika krajowego.

Utwardzenie dróg lokalnych w połączeniu z wytyczeniem tras dla ruchu rowerów może wpłynąć na rozwój agroturystyki i turystyki kwalifikowanej.

Istotnym elementem jest bezpieczeństwo na drogach. Najbardziej niebezpieczne na terenie miasta i gminy są drogi krajowe na odcinkach wspólnych w centrum miasta oraz w miejscowościach Modliszewice, Wincentów, Kornica, Nieświń, Czerwony Most, Pomyków i Piła z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo zwartej zabudowy i ostre zakręty.

4.2. Obsługa motoryzacji.

Obsługa motoryzacji indywidualnej odgrywa istotną rolę zarówno dla ruchu lokalnego jak i tranzytowego. Na terenie gminy funkcjonują 4 stacje paliw a piąta jest w budowie. Pod tym względem stan jest zadowalający. Na terenie miasta i gminy funkcjonuje 8 zakładów samochodowych oraz 3 komisje samochodów używanych. Brak jest firmowych i specjalistycznych zakładów naprawczych. Brak na terenie gminy nowoczesnych dobrze urządzonych parkingów nakierowanych na obsługę ruchu tranzytowego oraz klientów przebywających na terenie gminy w sprawach służbowych bądź na krótkim kilkugodzinnym lub sobotnio niedzielnym wypoczynku. Brak ten szczególnie odczuwają zmotoryzowani podróżni udający się w obręb dużych obszarów leśnych w celach turystycznych lub po runo leśne.

Wzrastające natężenie ruchu kołowego powoduje coraz większe utrudnienia w płynności ruchu pojazdów szczególnie w centrum miasta oraz w miejscach skrzyżowania dróg lokalnych i wojewódzkich z krajowymi oraz torami kolejowymi.

4.3. Koleje.

Na terenie gminy przebiega linia kolejowa Skarżysko Kamienna–Tomaszów Mazowiecki, obecnie mało wykorzystana dla przewozu pasażerskiego, ma także coraz mniejsze znaczenie w przewozach towarowych.

4.4. Komunikacja zbiorowa.

W komunikacji lokalnej i międzymiastowej coraz mniejsze znaczenie odgrywa komunikacja PKS . Jej funkcje w dużym stopniu przejęły małe firmy przewozowe dysponujące mikrobusami i autobusami. Mankamentem tej komunikacji jest brak informacji o kursach i trasach. Komunikacja kolejowa również ma coraz mniejsze znaczenie z uwagi na zmniejszającą się ilość pociągów i wzrastającą ilość samochodów indywidualnych.

5. TELEKOMUNIKACJA.

Telekomunikacja miasta i gminy Końskie bazuje na automatycznej centrali telefonicznej o pojemności 6000 St.T i starej CT o pojemności 2000 St.T. Obie centrale obsługują cały obszar miasta i gminy.

Prawidłowy system telekomunikacyjny wymaga:

- a) sieci telekomunikacyjnej z miejskich central do sołectw: Nałęczów, Barycz, Kornica, Dyszów, Koczwar, Pomyków, Piła, Górny Młyn, Izabelów, Stadnicka Wola, Wąsocz, i Małachów w ilości 600 par przewodów,
- b) wyniesionego koncentratora o pojemności 500 n.n w Nieświniu dla sołectw: Paruchy, Baczyna, Nieświń, Stara Kuźnica, Młynek Nieświński i Rogów,
- c) wyniesionego koncentratora 500n.n w Modliszewicach dla sołectw Modliszewice, Proćwin, Gracuch, Jeżów, Sierosławice, Pomorzany, Bedlenko, Bedlno, Sworzyce i Przybyszowy,
- d) wyniesionego koncentratora 500n.n w Kazanowie dla sołectw: Kazanów, Brody, Dziebałów, Sokołów, Wincentów, Gatniki, Sielpia, Niebo i Piekło. Wymagane jest połączenie koncentratorów z ACT za pomocą przewodów światłowodowych.

W odniesieniu do sugerowanych przez opiniodawców opracowania możliwości prowadzenia systemów telefonii komórkowej, uważa się za słuszne wstrzymanie planów jej budowy, do czasu określenia możliwości rozpoczęcia realizacji budowy sieci i czasokresu jej realizacji. W obecnej chwili ten system telefonii komórkowej nie udziela żadnych informacji dotyczących planów realizacji i terminów wejścia na dany teren, pomimo zgody na zagospodarowanie tym systemem łączności. Znacznie korzystniejsze jest bazowanie na systemie Telekomunikacji Polskiej S.A., biorąc pod uwagę możliwość przebudowy istniejących systemów na światłowodowe połączenia automatycznych centrali telefonicznych z wyniesionymi koncentratorami.

6. ZAOPATRZENIE W WODĘ MIASTA I GMINY KOŃSKIE.

Zaopatrzenie w wodę miasta i gminy Końskie składa się z dwóch oddzielnych systemów:

- I. Końskie zaopatrywane jest w wodę z ujęć w Modliszewicach, Końskich i Nieświniu.
- II. Sielcia zaopatrywana jest w wodę z ujęcia Nr III w Sielpi.

6.1. Końskie.

Dla potrzeb wodociągu komunalnego eksploatowane są następujące ujęcia wody:

1. Modliszewice – 5 studni o wydajności – 200 m³/h,
2. „ZAMTAL” – studnia Nr 2 – 80 m³/h
3. Ujęcie przy ul. Kazanowskiej – 68 m³/h
4. Ujęcie przy Pl. Kościuszki – 64 m³/h
5. Ujęcie w Nieświniu – 36 m³/h

Ujęcia przy ul. Kazanowskiej i Pl. Kościuszki traktowane są zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym jako rezerwowe.

Łączna wydajność studni podstawowych zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym wynosi 316 m³/h. Wydajność studni rezerwowych wynosi 133 m³/h. Razem wydajność studni zaopatrujących w wodę system zaopatrzenia „Końskie” wynosi 449 m³/h, co w ciągu roku wynosi 3 933 240 m³. Produkcja wody w ostatnich latach wynosiła:

- rok 1995 – 1 712 800 m³,
- rok 1996 – 1 665 900 m³,
- rok 1997 – 1 662 231 m³,
- rok 1998 – 1 705 197 m³.

Jak wynika z powyższego zestawienia, ilość wyprodukowanej wody spadała w latach 1996 i 1997, by w związku z wybudowaniem wodociągów na terenach wiejskich wzrosnąć 1998 w roku. Dla miejscowości, które jeszcze nie posiadają wodociągu przewiduje się zgodnie z opracowanymi projektami roczne zaopatrzenie w ilości 700 800 m³.

Biorąc pod uwagę aktualną produkcję wody i przewidywane zużycie, łączne zapotrzebowanie na wodę wynosi 2 406 000 m³. Przewidując 20% wzrost zapotrzebowania na wodę, do roku 2010 produkcja wody winna wynosić 2646600 m³.

Rezerwa między możliwościami produkcyjnymi a zapotrzebowaniem wynosi 1 286 640 m³. Jednak powyższe obliczenia mogą być nieaktualne, ponieważ istnieje bardzo poważne zagrożenie dla podstawowego ujęcia wody tzn. w Modliszewicach ze strony składowiska odpadów poprodukcyjnych po dawnym „ZAMTALU”. Od kilku lat nie czyni się nic dla zabezpieczenia składowiska przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu, co może spowodować zanieczyszczenie wód głębinowych.

Stopień zwodociągowania miasta i gminy Końskie kształtuje się następująco:

Gmina – ilość gospodarstw domowych 3 623 – zwodociągowanych 1906, co stanowi 52,6%. Na pozostałe miejscowości opracowana jest aktualnie dokumentacja projektowa za wyjątkiem miejscowości: Baczyna, Paruchy, Niebo i Piekło.

Miasto Końskie – ilość gospodarstw 6 641 – zwodociągowanych 6 575, co stanowi 99%.

Stan sieci wodociągowej w mieście i gminie jest zadawalający, jednak ze względu na zróżnicowanie terenu występują duże różnice ciśnień między odbiorcami mieszkającymi w wyższej i niższej części miasta. Zachodzi więc konieczność monitoringu i regulacji poprzez montaż urządzeń komputerowych i regulatorów ciśnień. Ponadto dla zmniejszenia zużycia energii elektrycznej należy zamontować nowoczesne opomiarowania urządzeń elektrycznych.

6.2. Sielpia.

W chwili obecnej w wodę zaopatrywany jest ośrodek wypoczynkowy. Woda dostarczana jest z ujęcia Nr III o wydajności 52 m³/h, co w ciągu roku wynosi 455 520 m³.

Produkcja wody w ostatnich latach wynosiła:

- rok 1997 – 49 089 m³;
- rok 1998 – 60 985 m³.

Przy maksymalnym poborze wody w miesiącu lipcu 1999 roku produkcja wody wynosiła 17,3 m³/h, co stanowi około 33% wydajności studni. Opracowywana jest dokumentacja projektowa na zwodociągowanie wiosek Sielpia i Gatniki. Ilość wody dostarczanej ze studni Nr III w pełni zabezpieczy dostawę wody do tych miejscowości. Planowane jest docelowe stworzenie jednego systemu wodociągowego, tj. połączenia sieci wodociągowej Sielpia z siecią wodociągową Końskie.

Jakość wody z eksploatowanych ujęć w Końskich i Modliszewicach jest bardzo dobra i nie wymaga żadnego uzdatniania.

7. ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW I ICH OCZYSZCZANIE.

7.1. Kanalizacja sanitarna na terenie miasta Końskie.

Miasto Końskie obsługiwane jest przez system kanalizacji rozdzielczej. Ścieki bytowo-gospodarcze i podczyszczone ścieki przemysłowe

odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w Kornicy. Na ogólną ilość gospodarstw domowych w Końskich – 6 641, w kanalizację sanitarną wyposażonych jest 4 845, co stanowi 73%.

W chwili obecnej trwają prace projektowe nad skanalizowaniem pozostałych ulic Osiedla Słoneczne oraz ul. Górnej, Krzywej i Wschodniej. Po wykonaniu kanalizacji w w/w ulicach pozostanie jeszcze do skanalizowania miejscowość Stary Młyn.

Kanalizacja sanitarna w mieście jest w złym stanie technicznym i wymaga remontu. Większość kanałów sanitarnych jest poprzierastana korzeniami drzew i przy dużych opadach deszczu, gdy woda deszczowa poprzez otwory we włączach dostaje się do studzienek, następuje chwilowe spiętrzenie ścieków, co powoduje zalanie piwnic niektórych nisko położonych domów (dotyczy ul. Południowej, Partyzantów, Sportowej i Wojska Polskiego). Ponadto do kanalizacji sanitarnej doprowadzane są wody opadowe z osiedla Pułaskiego, które nie posiadają kanalizacji burzowej.

Dla odciążenia kanalizacji w ul. Partyzantów i Sportowej projektuje się oczyszczalnię ścieków w okolicy ul. Południowej i Partyzantów, która przejmie ścieki z Osiedla Słoneczne, Polna II i w przyszłości ul. Browarnej i okolicy.

7.2. Kanalizacja sanitarna na terenie gminy Końskie.

Na terenie gminy oprócz częściowego skanalizowania miejscowości Dyszów i Kornicy, żadna inna wioska nie posiada kanalizacji. Ośrodek Wypoczynkowy w Sielpi posiada kanał odprowadzający ścieki oczyszczone. Jednak w chwili obecnej jedynie Zakład Energetyczny posiada oczyszczalnię ścieków przystosowaną do odprowadzania ścieków do w/w kanału.

Poważnym zadaniem jest skanalizowanie miejscowości posiadających wodociągi. Przemawia za tym rozliczenie ilości pobranej wody i dowiezionych do zlewni ścieków z trzech losowo wybranych miejscowości w II kwartale 1999 roku:

- Izabelów – ilość pobranej wody – 872 m³
 - ilość dowiezionych ścieków z szamb – 100 m³.
- Rogów – ilość pobranej wody – 3 654 m³
 - ilość dowiezionych ścieków z szamb – 111 m³.
- Sierosławice – ilość pobranej wody – 2 468 m³
 - ilość dowiezionych ścieków z szamb – 100 m³.

Jak wynika z powyższych danych, jedynie niewielka ilość ścieków jest dowożona do zlewni, a pozostałe stanowią zagrożenie dla środowiska.

7.3. Oczyszczalnia ścieków.

Oczyszczalnia ścieków dla miasta Końskie zlokalizowana jest w miejscowości Kornica, do której kolektorem o długości 5,5 km doprowadzane są ścieki bytowo-gospodarcze. Przepustowość oczyszczalni zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym wynosi w części mechanicznej – 9 000 m³/d a w części biologicznej – 642 m³/d.

Ilość ścieków odbieranych przez oczyszczalnię w poszczególnych latach była bardzo zróżnicowana ze względu na dopływ wód opadowych, o czym wspomniano wcześniej. W ciągu 7 miesięcy 1999 roku średniodobowe dopływy ścieków wahały się w granicach 4 500 m³/d do 6 400 m³/d. Po wybudowaniu nowej oczyszczalni ścieków w południowej części miasta nie przewiduje się odciążenia oczyszczalni w Kornicy. Nie mniej jednak oczyszczalnia ta wymaga gruntownej modernizacji. W chwili obecnej nie w pełni spełnia swoją rolę piaskownik jak również w bardzo złym stanie jest jeden z osadników IMhoffa (skorodowane i obrywające się przegrody). Rekultywacji wymagają również wszystkie kwatery ławkowe i doprowadzalniki.

Od 1 stycznia 2000 roku wchodzi w życie nowe przepisy zaostrzające normy dotyczące zawartości azotu, fosforu i BZT w odprowadzanych ściekach. Na dzień dzisiejszy ilości tych składników i dopuszczalne normy w 2000 roku kształtują się następująco:

- Azot – aktualnie odprowadzany – 23 mg/l
 - dopuszczalny od 2000 roku – 30 mg/l.
- Fosfor – aktualnie odprowadzany – 3 mg/l
 - dopuszczalny od 2000 roku – 1,5 mg/l.
- BZT₅ – aktualnie odprowadzany – 27 mg/l
 - dopuszczalny od 2000 roku – 15 mg/l.

Przy obecnej technologii oczyszczania ścieków nie ma możliwości osiągnięcia w/w norm. Ponadto sposób oczyszczania ścieków jak również unieszkodliwienie osadów odbywa się w sposób bardzo przestarzały.

7.4. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków deszczowych.

Kanalizacja deszczowa miasta Końskie posiada długość 18 km. Wody deszczowe odprowadzane są do wybudowanej w 1998 roku oczyszczalni wód

deszczowych. Przepustowość oczyszczalni wynosi maksymalnie 10 m³/s, a kanałem obejściowym można dodatkowo odprowadzić 7,8 m³/s. Oczyszczalnia zbiera wodę z powierzchni zlewni wynoszącej 343,8 ha. Część wód opadowych, ze względu na brak kanalizacji burzowej odprowadzane jest do kanalizacji sanitarnej (Osiedle Pułaskiego) a część z osiedla Polna II poprzez separatory do rowu otwartego w południowej części miasta. Obecnie projektowane jest odwodnienie Osiedla Słoneczne oraz ulic Górna, Krzywa i Wschodnia. Stan techniczny części kanałów burzowych (w starej części miasta) jest bardzo zły i wymaga przebudowy (ul. Piłsudskiego).

VII. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA POZA ROLNICTWEM.

W diagnozie tej sfery pomija się szereg zagadnień ekonomicznych, które nie mogą stanowić przedmiotu rozwiązań strategicznych. Pomija się ważne obecnie zagadnienia przekształceń własnościowych, jako że są one przedmiotem zorganizowanych już systemowo działań restrukturyzacyjnych. Pomija się też indywidualną analizę kondycji ekonomicznej poszczególnych firm funkcjonujących na terenie miasta i gminy ze względu na naturę mechanizmów rynkowych i dobro handlowe tych firm.

1. Struktura podmiotowa gospodarki miasta i gminy.

Na koniec 1998 roku w systemie Regon, w 6 podstawowych sekcjach zarejestrowanych było 2811 podmiotów gospodarczych.

Należy zauważyć, że rok 1995 charakteryzował się znacznym spadkiem liczby podmiotów gospodarczych (w stosunku do 1994 roku) aż w 4 sekcjach. Jedynie sekcja budownictwa i pozostałej działalności odnotowały stały wzrost ilości podmiotów. Na wsi ilość podmiotów zmniejszyła się we wszystkich 6 sekcjach. Na przestrzeni ostatnich 6 lat największą ilość podmiotów skupionych jest w sekcji handel i naprawy. Stanowią one około 46% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Od 1996 roku szybko rośnie liczba podmiotów skupionych w sekcji pozostała działalność, zajmując po handlu i przemyśle trzecią lokatę.

Tabela Nr 50

Podmioty sklasyfikowane w systemie Regon

Wyszczególnienie	Rok				
	1993	1994	1995	1996	1997
Ogółem podmiotów	1 505	2 152	1 969	2 496	2 494
<i>z tego:</i>					
1. Miasto					
- przedsiębiorstwa ogółem	1 133	1645	1528	1905	1880
- przemysł (działalność produkcyjna)	343	291	275	326	329
- budownictwo	107	90	100	137	137
- handel i naprawy	642	809	728	901	869
- transport, składowanie	30	70	72	96	95
- hotele, restauracje	-	42	37	43	42
- pozostała działalność	11	343	316	402	408
2. Wieś					
- przedsiębiorstwa ogółem	372	507	441	591	614

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

- przemysł (działalność produkcyjna)	128	119	108	138	148
- budownictwo	33	36	32	51	53
- handel i naprawy	191	229	189	266	268
- transport, składowanie	20	38	37	44	45
- hotele, restauracje	-	23	20	27	28
- pozostała działalność	1	62	55	65	72

Na koniec 1998 roku zarejestrowanych było 2743 prywatnych podmiotów gospodarczych i tylko 68 podmiotów publicznych. Sektor prywatny pod względem ilości podmiotów gospodarczych zdecydowanie przeważa nad sektorem publicznym, jednakże w sektorze tym przeważają małe firmy jedno lub kilkuosobowe. Większą liczbę pracowników zatrudniają głównie przedsiębiorstwa państwowe lub komunalne.

Tabela Nr 51

Podmioty gospodarcze według form własności

Wyszczególnienie		Rok					
		1993	1994	1995	1996	1997	1998
Własność państwowa	Ogółem	61	45	43	30	31	28
	Miasto	45	30	28	25	25	22
	Wieś	16	15	15	5	6	6
Własność komunalna	Ogółem	17	17	17	27	27	31
	Miasto	17	17	17	18	18	22
	Wieś	-	-	-	9	9	9
Własność prywatna	Ogółem	1425	2085	1903	2436	2431	2743
	Miasto	1085	1593	1478	1858	1833	2090
	Wieś	340	492	425	578	598	653
Własność zagraniczna	Ogółem	2	5	6	5	5	9
	Miasto	2	5	5	4	4	6
	Wieś	-	-	1	1	1	3

Ponowny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym w 1996 roku i utrzymująca się tendencja wzrostowa pozwala sądzić, że niekorzystne tendencje w tym zakresie zostały opanowane.

W sektorze publicznym o dynamice zmian w liczbie podmiotów gospodarczych decydujący wpływ miały procesy prywatyzacyjne, w wyniku których stały spadek liczby podmiotów odnotowała działalność produkcyjna. Systematyczny wzrost liczby podmiotów występował w handlu i naprawach oraz transporcie, składowaniu i łączności (tab. Nr 50).

Większość podmiotów gospodarczych skupiona jest w mieście (76%).

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

W 1998 roku powyżej 50 osób zatrudniało 36 podmiotów gospodarczych, powyżej 20 osób zatrudniało 70 podmiotów, a powyżej 10 osób zatrudniało 118 podmiotów gospodarczych.

Proces przekształceń własnościowych rozpoczęty w 1990 roku objął do końca 1998 roku 5 przedsiębiorstw państwowych, z czego:

- 2 przedsiębiorstwa zostały przekształcone w jednoosobowe spółki skarbu państwa,
- 2 przedsiębiorstwa sprywatyzowano,
- 1 przedsiębiorstwo przekazano Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

2. Struktura sektorowa gospodarki miasta i gminy.

Zmiany systemowe gospodarki, przejawiające się wzrostem znaczenia sektora prywatnego, objęły również miasto i gminę Końskie. Zmiany te przejawiają się wzrostem udziału sektora prywatnego w przychodach przedsiębiorstw ze sprzedaży wyrobów i usług oraz w przychodach ze sprzedaży towarów handlowych.

Tabela Nr 52

Przychody z całokształtu działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Województwo		Miasto Końskie		Gmina Końskie	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998
Ogółem	14709356,8	19339698,8	329373,9	357081,9	25473,6	90653,0
- sektor publiczny	3695964,5	4400791,4	x	x	x	x
- sektor prywatny	11013392,3	14938907,2	x	x	x	x
w tym:						
Górnictwo i kopalnictwo	131308,5	317898,2	-	-	-	-
- sektor publiczny	99367,8	234498,4	-	-	-	-
- sektor prywatny	31940,7	83399,8	-	-	-	-
Działalność produkcyjna	5933841,0	7332361,0	221296,7	239881,1	24686,2	83099,2
- sektor publiczny	2107003,9	1876508,4	x	x	x	x
- sektor prywatny	3826837,1	5455852,6	x	x	x	x
Zaopatrzenie w energię elekt., gaz i wodę	940847,1	1816868,1	-	-	-	-
- sektor publiczny	918790,8	1784788,2	-	-	-	-
- sektor prywatny	22056,3	32079,9	-	-	-	-
Budownictwo	1880508,7	2370468,8	21296,4	21742,2	-	-
- sektor publiczny	175522,9	160047,6	x	x	-	-
- sektor prywatny	1704985,8	2210421,2	x	x	-	-

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

Handel i naprawy	4769902,8	6252317,5	62789,8	70877,4	-	6332,8
- sektor publiczny	135829,3	110243,1	x	x	x	x
- sektor prywatny	4634073,5	6142074,4	x	x	x	x
Hotele i restauracje	17830,1	25952,0	x	x	x	x
- sektor publiczny	x	x	x	x	x	x
- sektor prywatny	x	x	x	x	x	x
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	294514,8	432310,3	10421,0	10792,2	x	x
- sektor publiczny	137086,2	161887,4	x	x	x	x
- sektor prywatny	157428,6	270422,9	x	x	x	x
Obsługa nieruchomości i działalność związana z prowadzeniem interesów	551066,1	791522,7	13570,0	13789,0	-	-
- sektor publiczny	49888,5	67620,1	x	x	-	-
- sektor prywatny	501177,6	723902,6	x	x	-	-

Największe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w 1998 roku przypadają na przemysł (72,2%), na drugim miejscu jest sprzedaż towarów handlowych (17,2%) realizowanych przez handel i naprawy.

Przeobrażenia w strukturze gospodarczej miasta i gminy znajdują także odzwierciedlenie w proporcjach zatrudnienia w poszczególnych sektorach i sekcjach gospodarki.

Udział sektora prywatnego w zatrudnieniu ogółem wzrósł z 29,0% w 1994 roku do 46,4% w 1998 roku.

Tabela Nr 53

Zatrudnienie w latach 1994 – 1998

Lp.	Wyszczególnienie	1994 rok		1996 rok		1998 rok	
		osoby	%	osoby	%	osoby	%
1.	Ogółem	10562	100,0	10130	100,0	10289	100,0
	<i>z tego:</i>						
2.	- Sektor publiczny	7449	71,0	5582	55,1	5516	53,6
3.	- Sektor prywatny	3113	29,0	4548	44,9	4773	46,4

Największym pracodawcą w mieście i gminie jest przemysł zatrudniający 46,3% ogółu pracujących, na drugim miejscu znajduje się ochrona zdrowia i opieka społeczna zatrudniająca 16,1% ogółu pracujących.

Znacznie wyższe wynagrodzenia występują w sektorze publicznym (o 18,3%), ponadto rosną one szybciej (o 0,6%) niż w sektorze prywatnym.

3. Przemysł.

Wartość przemysłowej produkcji sprzedanej w skali województwa stanowi 4,4%. Kluczowymi branżami w przemyśle pod względem produkcji, sprzedaży i zatrudnienia oraz posiadanej technologii są:

- branża metalowo – odlewnicza (KZO, Kowent S.A.),
- branża ceramiczna (Ceramika Kopaniny, Ceramika Końskie, Nowa Gala),
- branża odzieżowa,
- branża budowlana,
- branża mleczarska.

Większość przemysłu skoncentrowana jest w mieście lub na obrzeżu miasta. Proces prywatyzacji nie został zakończony, szczególnie w branży odlewniczej.

Na przestrzeni ostatnich lat, mimo znacznego przyrostu nowych podmiotów w działalności produkcyjnej nie pojawiła się żadna znacząca w skali gminy nowa inwestycja.

4. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Po roku 1989, kiedy uruchomione zostały mechanizmy gospodarki rynkowej, doszło do szybkiej przemiany strukturalno-własnościowej handlu. Nastąpił przyrost jednostek handlowych, a przede wszystkim rozwijał się sektor prywatny.

W sektorze przedsiębiorstw, sekcja handlu i naprawy wykazuje największą dynamikę rozwojową w gospodarce miasta i gminy, zarówno w liczbie podmiotów gospodarczych, jak i w wielkości sprzedaży towarów handlowych.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa wykazuje tendencję wzrostową, przy czym największy udział w sprzedaży detalicznej zajmuje handel i naprawy – 56,1%. Wielkość ta jest jednak mniejsza niż w 1997 roku, gdzie wynosiła 77,6%.

Tabela Nr 54

Sprzedaż detaliczna i hurtowa łącznie z VAT (w tys. zł)*

* Dane dotyczą podmiotów, które zatrudniają powyżej 5 osób
(opracowano na bazie sprawozdania H – 015).

Wyszczególnienie	1997	1998	1998:1997
Ogółem <i>w tym:</i>	M+G Końskie	M+G Końskie	152,6
1. Działalność produkcyjna	22184,6	74551,1	336,0
2. Budownictwo	2657,8	-	-
3. Handel i naprawy	86369,6	95234,5	110,3
<i>w tym:</i>			
- handel hurtowy i komisowy	49599,3	51301,6	103,4
- handel detaliczny	36770,3	43932,9	119,4
4. Hotele i restauracje	x	X	x
5. Transport, gospodarka magazynowa, łączność	x	X	x
6. Inne	x	X	x

Analizując sprzedaż detaliczną i hurtową w sektorze przedsiębiorstw za lata 1997 – 1998 należy stwierdzić, że sprzedaż detaliczna w 1997 roku stanowiła 74,1% wartości sprzedaży hurtowej, a w roku 1998 sprzedaż detaliczna wzrosła do 85,6% wartości sprzedaży hurtowej. Ponadto należy zauważyć dużą dynamikę przyrostu sprzedaży w działalności produkcyjnej.

5. Transport.

Przewozy ładunków przez firmy transportu samochodowego w latach 1994 – 1998 wzrosły o 27,3%. Odnotować należy spadek w przewozach ładunków, jaki nastąpił w 1998 roku w stosunku do przewozów w 1996 roku. Rośnie udział małych podmiotów w zakresie przewozu ładunków, jednakże statystyka ich nie uwzględnia.

Tabela Nr 55

Przewozy ładunków transportem samochodowym zarobkowym

Wyszczególnienie	1994 ^A	1996 ^A	1998 ^B	1998:1994	1998:1996
	<i>w tys. ton</i>				
Polska	97463	94459	97398	99,9	103,1
Województwo	884	1508	2139	241,9	141,8
Miasto–Gmina Końskie	60,7	99,9	77,3	127,3	77,3

^A – dane dla województwa kieleckiego

^B – dane dla województwa świętokrzyskiego

Przewozy ładunków transportem samochodowym stanowiły 6,8% przewozów w skali województwa w 1994 roku, a w 1998 roku tylko 3,9%.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

Przewozy pasażerów na terenie miasta i gminy transportem autobusowym przedsiębiorstwa PKS systematycznie maleją, dotyczy to także województwa świętokrzyskiego jak i kraju.

Tabela Nr 56

Przewozy pasażerów transportem autobusowym przedsiębiorstw państwowej komunikacji samochodowej

Wyszczególnienie	1994 ^A	1996 ^A	1998 ^B	1998:1994	1998:1996
	w tys. osób				
Polska	1134526	998508	967653	85,2	96,9
Województwo	61138	45288	42311 ^A 47186 ^B	69,2 ^A 77,1 ^B	93,4 ^A 104,2 ^B
Miasto–Gmina Końskie	6857	5427	5244^A 5244^B	76,4	96,6

^A – dane dla województwa kieleckiego

^B – dane dla województwa świętokrzyskiego

Należy stwierdzić, że rośnie udział małych podmiotów w zakresie przewozu pasażerów.

W latach 1996 – 1998 szybko rosła liczba samochodów osobowych i ciężarowych. Potencjał motoryzacyjny miasta i gminy przedstawia tab. Nr 57.

Tabela Nr 57

Potencjał motoryzacyjny w szt.

Wyszczególnienie	1996		1997		1998		1998:1997		1998:1997	
	Prywatny	Państwowy	Prywatny	Państwowy	Prywatny	Państwowy	Prywatny	Państwowy	Prywatny	Państwowy
Motocykle	589	2	204	3	206	3	34,9	150,0	100,9	100,0
Samochody osobowe	6011	58	6072	70	6429	101	106,9	174,1	105,8	144,2
Samochody sanitarne	-	10	-	10	-	8	-	80,0	-	80,0
Autobusy	12	130	13	117	13	113	108,3	86,9	100,0	96,6
Samochody ciężarowo-osobowe	195	47	206	39	209	45	107,1	95,7	101,4	115,3
Samochody ciężarowo-uniwiersalne	519	72	516	69	538	72	103,6	100,0	104,2	104,3
Samochody ciężarowo-specjalizowane	262	60	280	58	27	68	10,3	113,3	9,6	117,2
Ciągniki samochodowe	29	23	34	23	46	26	158,6	113,0	135,3	113,0
Ciągniki rolnicze	283	34	253	33	265	34	93,6	100,0	104,7	103,0

6. Nakłady inwestycyjne.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

Rozwój gospodarczy miasta i gminy warunkuje poziom nakładów inwestycyjnych.

W roku 1997 nakłady inwestycyjne były mniejsze od przychodów ze sprzedaży. Wartość nakładów inwestycyjnych wyniosła 43,1% wartości sprzedaży towarów i usług. Jest to zjawisko niekorzystne dla rozwoju gospodarczego. Nakłady inwestycyjne stanowiły 3,9% nakładów w skali województwa.

W latach 1994 – 1997 największy wzrost nakładów inwestycyjnych wystąpił w przemyśle, transporcie oraz obsłudze nieruchomości i firm (tab. Nr 58).

Tabela Nr 58

Nakłady inwestycyjne według działalności w tys. zł

Wyszczególnienie	1994 rok	1996 rok	1997 rok
Województwo	403143,2	790736,6	1207433,2
<i>Sekcje:</i>			
- rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo	6271,0	8115,9	8305,6
- przemysł (sekcje C+D+E)	158850,5	301410,6	503979,5
- budownictwo	39379,3	97371,7	130432,8
- handel i naprawy	18767,0	56105,5	54938,8
- transport, składowanie i łączność	40947,0	47083,8	156583,2
- obsługa nieruchomości i firm	34560,5	69797,9	71296,9
- edukacja	16176,3	42447,3	62875,4
- ochrona zdrowia i opieka socjalna	25090,1	66223,3	64567,7

Wyszczególnienie	1994 rok	1996 rok	1997 rok
Końskie (miasto)	7536,6	20527,2	42790,3
<i>Sekcje:</i>			
- rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo	5,9	6,2	6,2
- przemysł (sekcje C+D+E)	3544,5	10443,5	13953,6

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

- budownictwo	208,4	582,6	1700,9
- handel i naprawy	405,2	523,1	574,9
- transport, składowanie i łączność	210,8	967,2	14465,6
- obsługa nieruchomości i firm	147,3	3144,1	1480,8
- edukacja	377,6	13,0	-
- ochrona zdrowia i opieka socjalna	739,1	81,2	2425,8

Wyszczególnienie	1994 rok	1996 rok	1997 rok
Końskie (gmina)	1343,2	4573,1	5155,3
<i>Sekcje:</i>			
- rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo	191,9	70,3	15,8
- przemysł (sekcje C+D+E)	959,7	2957,0	3945,3
- budownictwo	-	572,6	591,4
- handel i naprawy	6,1	-	-
- transport, składowanie i łączność	2,2	-	-
- obsługa nieruchomości i firm	91,7	138,8	316,0
- edukacja	75,8	61,7	-
- ochrona zdrowia i opieka socjalna	-	728,4	-

Zakłady usługowo – produkcyjne w mieście i gminie Końskie*

Tabela Nr

59

Lp.	Sołectwo	Handel				Usługi											Zakłady produkcyjne					Razem działający w 1999 roku	Ilość mieszkańców w sołectwie	Ilość mieszkańców na 1 zakład				
				Inne																								
				Gastro- nomia	Hurtownie																				Auto- komis	Pozostałe	Budowlane	Ślusarskie
1.	Baczyna							1														5				6	159	26,5
2.	Barycz	1		1		4			1													3	1	1		12	339	28,3
3.	Bedlno	3	1	1				1	1		1		1												9	404	44,8	
4.	Bedlenko	2		1		1																		2	6	360	60,0	
5.	Brody	2	2		2	1		1					1												12	520	43,3	
6.	Dyszów	3	3	1		1	2		2		1			1				4	4						26	334	12,8	
7.	Gatniki	2	1			1	1							1					1	1				1	1	10	172	17,2
8.	Gracuch	2												1												3	194	64,6
9.	Górny Młyn	2				1			1										1	1				1	7	179	25,5	
10.	Izabelów	1	1			1			1										1	2	2	2			11	339	30,8	
11.	Jeżów	2				1																1				4	204	51,0

12.	Koczwarą	1	1					1								1	2			7	191	27,2	
13.	Kornica	2	1		1		1	2			1	1				2	1			12	467	38,9	
14.	Małachów	2																1		3	119	39,6	
15.	Młynek	3							1						1	1		6		12	440	36,6	
16.	Modliszewice	9	1		1		1	4	2	1			2		2	1	1	2	1	28	1527	54,5	
17.	Nałęczów	2																1		3	123	41,0	
18.	Niebo	1	1						1											3	98	22,6	
19.	Nieświń	12	2	1							1				1	4	2			23	1271	55,2	
20.	Nowy Dziebałtów	1									1					3	3			8	589	73,6	
21.	Nowy Kazanów	4				2										3	1			10	482	48,2	
22.	Nowy Sokołów	1	1				1													3	125	41,6	
23.	Paruchy	2								1					1					4	186	46,5	
24.	Piła	3		2											2	5		3		16	634	39,6	
25.	Pomyków	5			1	1		1			1	1			2	3		4	2	21	512	24,3	
26.	Pomorzany	2				2														4	366	91,5	
26.	Proćwin	2		1						1								3		7	378	54,0	
28.	Przybyszowy	1					1											2	1	5	162	34,4	
29.	Rogów	9	9		1		1	2	3						4	6		4		2	41	1300	31,7
30.	Sielpia	16	14	27						1	1		1	1	18	1				80	198	2,4	
31.	Sierosławice	2	2	1	1				1			1	2		1			7		18	758	42,1	
32.	Stary Dziebałtów	3		1		1				1									1	7	459	65,5	
33.	Stara Kuźnica	2	2	1												3				8	266	33,2	
34.	Stary Kazanów	2	1				1				1							4		9	415	46,1	
35.	Stary Sokołów	4								1		1						2		8	342	42,7	
36.	Stadnica Wola	1	2			1														2	6	264	44,0
37.	Sworzyce	2	1															1	1	5	393	78,6	
38.	Trzemoszna										1	1								2	230	115,0	
39.	Wąsosz	2										1			1					5	451	90,2	
40.	Wincentów	2	1			1	1	1							1		2		1	10	237	23,7	

41.	Końskie	3 7 3	4 6 9	3 3 3	3 8 8	-	1 4 3	8 5 5	1 2 2	4 1 1	2 1 1	9 2 2	2 9 9	5 9 7	5 7 4	4 1 1	1 0 9	3 2 6	3 4 4	1 9 9	1 3 9	2 1 4	4 1 1	2 1 4	2 2 3	5 3 3	10 ,4
Razem		4 9 1	5 1 6	7 1 1	4 1 1	4	1 5 9	1 0 5	1 3 3	5 9 4	2 4 4	1 0 2	3 2 2	6 5 9	6 9 6	6 1 1	1 0 9	3 6 7	8 5 5	3 5 5	1 9 1	2 7 7	4 7 7	2 6 1	38 15 4	14 ,5	
w tym powstało do roku																											
– 1995		97						81						23						x							
– 1996		139						166						29													
– 1997		81						63						49													
– 1998		99						131						32													

* Sporządzono na podstawie ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Końskie – stan na 15.06.1999 roku.

VIII. DIAGNOZA STANU ROLNICTWA I LEŚNICTWA

1. ROLNICTWO.

Rozwój rolnictwa w dużym stopniu jest uzależniony od warunków glebowych, przyrodniczych, struktury agrarnej, struktury użytków rolnych, wyposażenia gospodarstw w środki techniczne, bliskości i rodzaju rynków zbytu, przygotowania zawodowego właścicieli i użytkowników gospodarstw, tradycji w prowadzeniu produkcji rolnej, rozwoju przemysłu i usług poza rolniczych, polityki gospodarczej władz państwowych i lokalnych. Obecny stan rolnictwa jest wynikiem oddziaływania zarówno czynników przyrodniczych, społecznych, politycznych jak i zaszłości historycznych.

Słabe gleby, duże rozdrobnienie gospodarstw, małe zainteresowanie właścicieli gospodarstw ich rozwojem, szybki rozwój przemysłu w latach poprzednich oraz rosnące bezrobocie i niska opłacalność produkcji rolniczej w latach obecnych są przyczyną mającą istotny wpływ na rozwój rolnictwa w gminie Końskie.

Obecny stan rolnictwa i jego rozwój w gminie jest w dużym stopniu podobny do stanu rolnictwa w sąsiednich powiatach jak: Opoczno, Przysucha, Skarżysko Kamienna. Cechuje je pod względem rolniczym duże urozmaicenie gleb z przewagą gleb słabych i bardzo słabych, duże rozdrobnienie gospodarstw, niski poziom rozwoju rolnictwa i wysokie bezrobocie wynikające z upadku dużych zakładów przemysłowych budowanych w poprzednich latach.

Gmina i miasto Końskie leży w strefie oddziaływania następujących dużych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego:

- **Hortex Przysucha** (odległość 40 km) – produkuje soki i mrożonki owocowo-warzywne. Będzie produkował głównie soki owocowo-warzywne. Nie posiada punktów skupu i kontraktacji na terenie gminy.
- **Zakłady Mięsne w Starachowicach** (odległość 60 km) – producent wyrobów mięsnych z żywca wołowego i wieprzowego. Nie posiada punktów skupu i stałych odbiorców na terenie gminy. Jest gotowy podjąć współpracę z dużymi producentami i grupami producenckimi.
- **Zakłady Mięsne w Kielcach** (odległość 50 km) – producent wyrobów mięsnych z żywca wołowego i wieprzowego oraz drobiu. Nie ma stałych punktów skupu i dostawców na terenie gminy. Skupuje sporadycznie żywca wołowego i wieprzowego dowieziony przez producentów do zakładu.

- **Państwowe Zakłady Zbożowe w Kielcach** (odległość 50 km) – skupuje i przetwarza zboże. Są zainteresowane współpracą z dużymi producentami lub grupami producenckimi pszenicy i żyta. Nie posiadają stałych punktów skupu na terenie gminy.
- **Chłodnia Kielce i Pegromar Kielce** (odległość 50 km) – producenci mrożonek i frytek ziemniaczanych. Nie posiadają stałych punktów skupu na terenie gminy. Są zainteresowani współpracą z dużymi producentami lub grupami producenckimi warzyw i owoców.
- **Zakłady Mięsne w Rawie Mazowieckiej** (odległość 100 km) – producent wyrobów mięsnych z żywca wieprzowego i wołowego. Odbiera produkcję z dużych gospodarstw. Jest zainteresowany współpracą z dużymi gospodarstwami lub grupami producenckimi.
- **Giełdy Rolne w Kielcach i Radomiu** (odległość 50 i 70 km) – są zainteresowane współpracą z dużymi gospodarstwami lub grupami producenckimi.

Ważnym elementem w rozwoju rolnictwa są zakłady zaopatrzenia rolniczego. W tym względzie teren gminy obejmują: Agroma Kielce z filiami w Końskich i Radoszycach, Agroma Łódź z filią w Opocznie – dostawcy głównie sprzętu rolniczego, Centrala Nasienna w Kielcach, Agrocentrum Kielce – dostawcy nawozów, nasion i środków ochrony roślin.

Funkcje zaopatrzenia i zbytu produktów rolnych pełnią targowiska. W sąsiedztwie gminy działają targi w Radoszycach, Opocznie, Przysusze i Żarnowie. Targi te ze względu na tradycje i wielkość obrotów mają większe znaczenie niż targ w Końskich.

W sąsiedztwie gminy działa kilka ferm drobiowych i trzody chlewnej oraz mieszalnia pasz w Piekoszowie zainteresowanych zakupem zbóż z terenu gminy w ilości ok. 10 ton pszenicy i jęczmienia tygodniowo.

1.2. Uwarunkowania przyrodniczo-glebowe.

Pod względem klimatycznym obszar gminy znajduje się w strefie opadów średnich o wysokości 669 mm. Okres wegetacyjny trwa od 25 II do 31 X. Na większości terenu gminy przymrozki występują od 10 X do 30 IV.

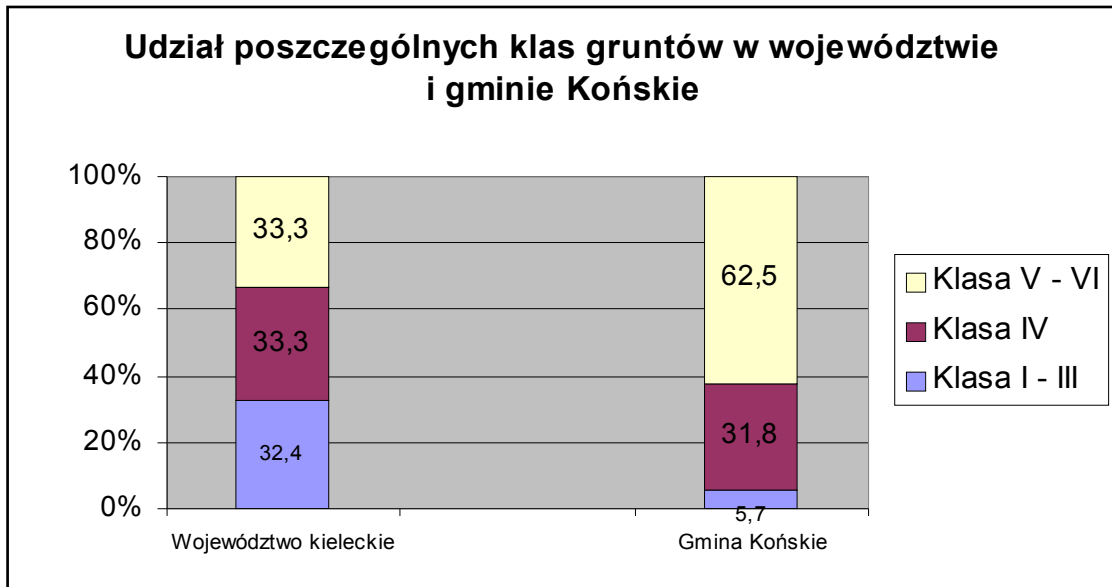
Teren gminy jest pofałdowany, o stosunkowo łagodnych stokach głównie od strony północno wschodniej. Duża lesistość terenu oraz duża ilość cieków i zbiorników wodnych w połączeniu z dużym zróżnicowaniem podglebia powodują duże zróżnicowanie mikroklimatu. Na terenach o dużym zalesieniu

i w pobliżu cieków i zbiorników wodnych oraz na terenach pofałdowanych występują zastoiska mrozowe oraz strefy chłodnego i wilgotnego powietrza ze skłonnościami do przymrozków w miesiącu maju i wrześniu.

Warunki glebowe są zróżnicowane, przeważają gleby słabe i bardzo słabe, które zajmują 62,5% użytków rolnych. Gleby klas średnich tj. klasy III i IV zajmują 32,6% użytków rolnych. Dominują kompleksy glebowe żytnio-ziemniaczany i żytnio-lubinowy. Najlepsze występujące kompleksy to pszenno-dobry i żytni dobry, które zajmują 5,7% gruntów ornych i występują głównie w zachodniej części gminy. Ponad trzy czwarte powierzchni użytków zielonych zalicza się do kompleksu słabego i bardzo słabego. Gmina ma o wiele gorsze gleby niż średnio w województwie. Wskaźnik bonitacji gleb w gminie wynosi 0,48, przy średnim wojewódzkim 0,51. Większość gleb jest zakwaszona, do gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych zalicza się ponad 80% gleb, przy średniej wojewódzkiej 54%. Ponad 50% gleb ma bardzo niską zasobność w podstawowe składniki pokarmowe.

Na obszarze miasta i gminy zmeliorowanych zostało 3085 ha użytków rolnych z tego 1243 ha w mieście Końskie. Melioracje przeprowadzono głównie w zachodniej części gminy na najlepszych glebach.

Istotne znaczenie z punktu rozwoju produkcji rolniczej ma stan zanieczyszczenia środowiska oraz istnienie wyodrębnionych stref ochronnych lub chronionych. Teren gminy nie ma skażonych gleb. W ostatnich latach maleje skażenie powietrza i nieco wzrasta zanieczyszczenie wód ściekami głównie w rejonach o zwartej zabudowie. Strefy ochronne wokół ujęć wody pitnej, zbiorników i cieków wodnych oraz krajobrazu chronionego ograniczają rozwój intensywnej produkcji rolniczej głównie w południowej i wschodniej części gminy oraz wokół ujęć wodnych po stronie zachodniej gminy.

1.3. Struktura użytków rolnych.

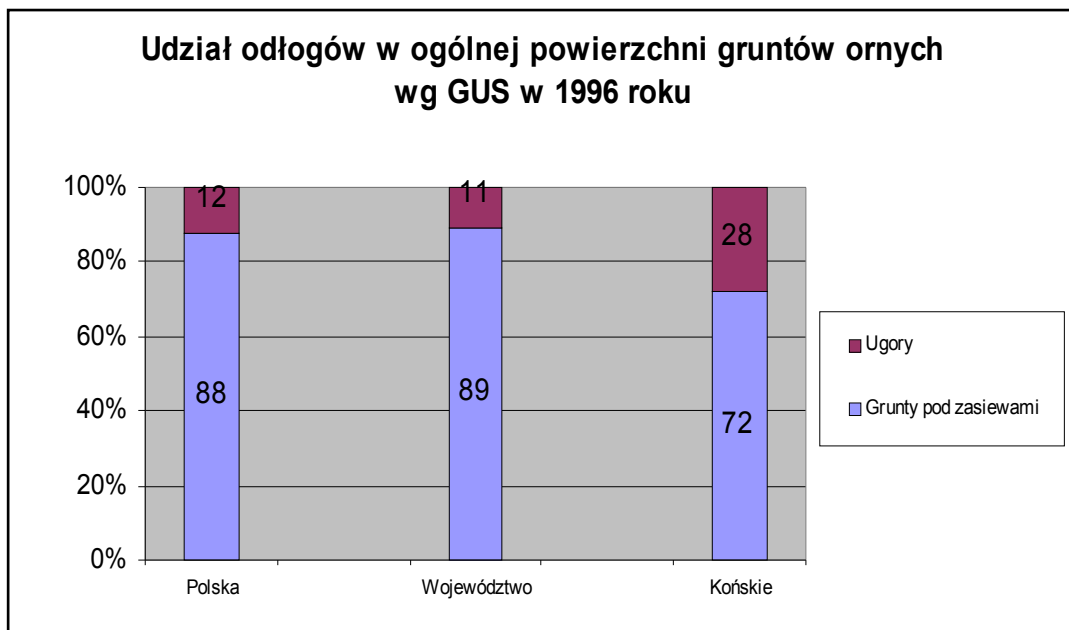
Według danych GUS w 1996 roku w ogólnym obszarze gminy wynoszącym 24990 ha, użytki rolne zajmowały 39,7% a lasy 49,8% powierzchni. W ogólnej powierzchni 9923 ha użytków rolnych, grunty orne zajmowały 6243 ha tj. 63%, sady 51 ha a użytki zielone 3705 ha tj. 36,5%. Duży udział użytków zielonych sprzyja rozwojowi hodowli bydła. W stosunku do struktury użytkowania gruntów w kraju i w województwie kieleckim, miasto i gmina Końskie ma dużo mniej użytków rolnych, w tym stosunkowo mniej gruntów orných i sadów, zdecydowanie więcej lasów i gruntów leśnych oraz na podobnym poziomie ilość nieużytków i gruntów pod wodami.

Ponad jedna trzecia gruntów orných nie jest użytkowana rolniczo. W 1997 roku ugory zajmowały blisko 28% gruntów orných tj. ponad dwa razy więcej niż w województwie kieleckim i w kraju. W chwili obecnej stan ten uległ dalszemu pogorszeniu. Szacuje się, że obecnie jest odłogowanych ponad 40% gruntów orných i ilość ta nadal rośnie. Ponad 50% ogólnej powierzchni gruntów orných jest odłogowanych w następujących sołectwach: Barycz, Baczyna, Stara Kuźnica, Dyszów, Górny Młyn, Pomyków, Małachów, Młynek Nieświński, Nieświń, Piekło, Piła, Proćwin, Sielpia Wielka, Wąsosz, Rogów i miasto Końskie.

Użytkowanie gruntów w 1997 roku według danych GUS.

Wyszczególnienie	Polska		Województwo kieleckie		Powiat konecki		Gmina i miasto Końskie	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Powierzchnia ogólna	31269000	100	920646	100	113990	100	24990	100
Użytki rolne ogółem	18457000	59,0	566174	61,4	50319	44	9923	39,7
<i>w tym:</i>								
- Grunty orne	14059000	45,0	436632	47,2	31100	28	6247	25
- Sady	262000	0,8	7118	0,8	839	0,1	51	0,2
- Łąki	2709000	8,7	96963	10,58	12874	12	2631	10,5
- Pastwiska	1448000	4,6	25461	2,81	5506	5	1074	4,3
Lasy i grunty leśne	8918000	28,5	26569	28,72	54995	49	12445	49,8
Pozostałe grunty i nieużytki	3894000	12,5	90587	9,83	7933	7	2622	10,5
W tym pod wodami użytkowymi			2214	0,24	703			

Wykres nr 10

W przeliczeniu na 100 ha gruntów rolniczych najwięcej bo 62,3 ha odłogów jest w sołectwie Dyszów, następnie Piła (48,5 ha), Nieświń (42,5 ha), a najmniej odłogów jest w sołectwach: Trzemoszna (2,3 ha), Pomorzany (4,3 ha), Sworzyce (4,2 ha). Z tego wynika, że ugorowanych gruntów jest

najwięcej w mieście Końskie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie od strony wschodniej, północnej i południowej. Większość gruntów odlegujących jest własnością rolników indywidualnych.

1.4. Obrót ziemią.

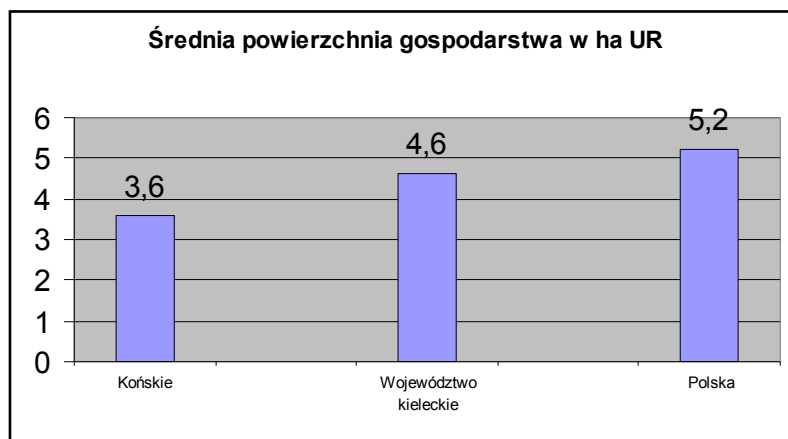
W zasobach Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa jest blisko 700 ha gruntów. Z rolniczego punktu widzenia są to działki mało atrakcyjne, w większości niewielkie obszarowo, o niekorzystnej lokalizacji. W ostatnich latach obserwuje się coraz mniejsze zainteresowanie zakupem ziemi. Podobnie jest z dzierżawą tych gruntów.

Niska jest cena ziemi – jednak cena gruntów położonych na terenach o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym w ostatnim okresie nieco wzrosła.

1.5. Struktura agrarna.

Według Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 1996 roku w gminie było 2174 gospodarstwa i 2365 działek rolnych. Średnio jedno gospodarstwo liczyło 3,6 ha użytków rolnych przy średniej wojewódzkiej 4,6 ha oraz krajowej 5,2 ha.

Wykres nr 11

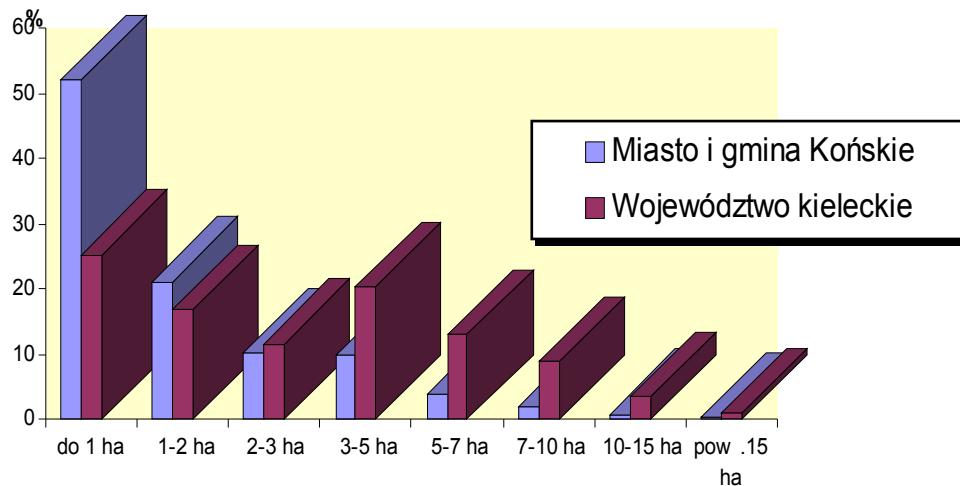
Średnio gospodarstwo użytkowało 4,1 działki, a w mieście 2,9 działki, o średniej powierzchni odpowiednio 1,1 i 1,0 ha, położonych w odległości od siedliska 1,6 km i 3,7 km. W porównaniu do średniej wojewódzkiej gospodarstwa w gminie Końskie mają trudniejsze warunki gospodarowania, gdyż mają więcej niewielkich działek. Jednak położenie tych działek w stosunku do siedliska jest bliższe niż w województwie.

Ponad 83% wszystkich gospodarstw w gminie stanowią gospodarstwa do 3,0 ha tj. o 30% więcej niż w województwie.

Powyżej 10 ha było 42 gospodarstwa co stanowi 1,88% ogółu gospodarstw. Gospodarstw do 2,0 ha użytków rolnych było 956 co stanowi 44% ogólnej liczby gospodarstw. Proces powiększania gospodarstw praktycznie nie istnieje z uwagi na niską opłacalność produkcji rolnej i stosunkowo dużą ilość gruntów odłogujących oraz funkcjonowanie całego szeregu przepisów likwidujących różne pozarolnicze przywileje finansowe (np. zasiłki) w przypadku posiadania gospodarstwa większego i o większej dochodowości.

Wykres Nr 12

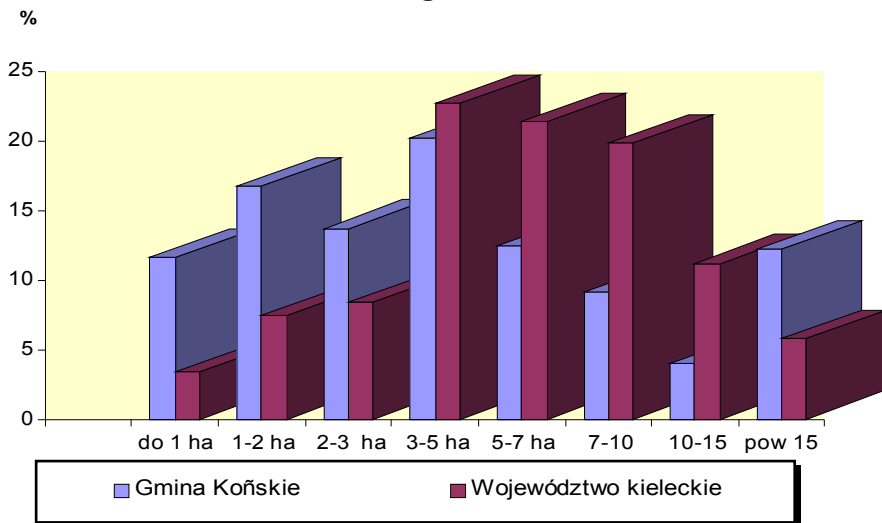
Struktura gospodarstw wg grup obszarowych w gminie Końskie

Gospodarstwa o powierzchni do 5,0 ha użytkowały ponad 62% użytków rolnych a w województwie kieleckim wskaźnik ten wynosi 42%.

Wykres Nr 13

Powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych gospodarstw w gminie Końskie w 1996 r.

1.6. Struktura zasiewów.

Z uwagi na warunki glebowe na terenie gminy uprawiane są głównie zboża (2156 ha) w tym głównie żyto (1202 ha) i ziemniaki (629 ha), które łącznie zajmują 92,8% powierzchni zasiewów. Poza tym uprawiane są niewielkie ilości roślin pastewnych oraz warzyw (56 ha) głównie na samo zaopatrzenie. Na lepszych glebach uprawiana jest pszenica i jęczmień. Nie uprawiane są rośliny przemysłowe. Na niewielkim obszarze uprawiane są zioła (kozłek lekarski, arcydzięgiel). Duży udział zbóż w strukturze zasiewów, zmniejszająca się hodowla i coraz mniejsze nawożenie organiczne i mineralne powodują, że z roku na rok pogarszają się warunki uprawy roślin. Duży udział zbóż i duży udział ziemniaków w strukturze zasiewów wpływa ujemnie na plonowanie tych roślin.

1.7. Wyposażenie gospodarstw w środki techniczne.

1.7.1. Umaszynowanie.

Umaszynowanie w gminie jest niskie. Na jeden ciągnik przypadało wg danych GUS w 1996 roku 20 ha użytków rolnych, na kombajn zbożowy 833 ha. Brakuje maszyn specjalistycznych jak rozsiewacze do nawozów wapniowych, maszyny do zbioru kukurydzy, kombajny do ziemniaków. W większości gospodarstw sprzęt jest zużyty i przestarzały oraz od kilku lat nie odnawiany. W porównaniu do stanu umaszynowania gospodarstw w województwie, w gminie Końskie w przeliczeniu na 1 maszynę przypada kilkakrotnie więcej hektarów użytków rolnych.

W ostatnim okresie poprawiło się tylko wyposażenie gospodarstw w sprzęt do doju i przechowywania mleka.

W Starym Dziebałowie od kilkunastu lat funkcjonuje wspólnota maszynowa, która dysponuje kilkoma maszynami i udostępnia je rolnikom za niewielką opłatą.

Tabela Nr 61

**Stan umaszynowania w gminie Końskie
w przeliczeniu ilości ha UR/1 maszyną rolniczą**

Wyszczególnienie	Gmina i miasto Końskie		Województwo kieleckie	
	szt.	na 1 szt. ha UR	szt.	Na 1 szt. ha UR
<i>Ciągniki</i>	374	20,0	53241	11,0
Kombajny zbożowe	9	833	2716	215
Opryskiwacze	39	192	19136	31
Kosiarki	115	65	22025	27
Rozsiewacze nawozów	51	147	13145	44
Kopaczki do ziemniaków	69	109	15347	38
Kombajny ziemniaczane	1	7493	2286	256
Przyczepy zbierające	10	749	2705	216

1.7.2. Budynki i budowle.

Większość budynków inwentarskich i składowych w gospodarstwach gminy Końskie to budynki wielofunkcyjne. Praktycznie w ostatnich latach na terenie gminy nie buduje się budynków inwentarskich. Istniejące budynki są w dużej części nie wykorzystane. W gospodarstwach o intensywniejszej produkcji i większej obsadzie zwierząt brak jest specjalistycznych budynków pozwalających na zwiększenie produkcji.

Stopień wykorzystania budynków w gminie w 1996 roku wg danych GUS przedstawia poniższe tabela.

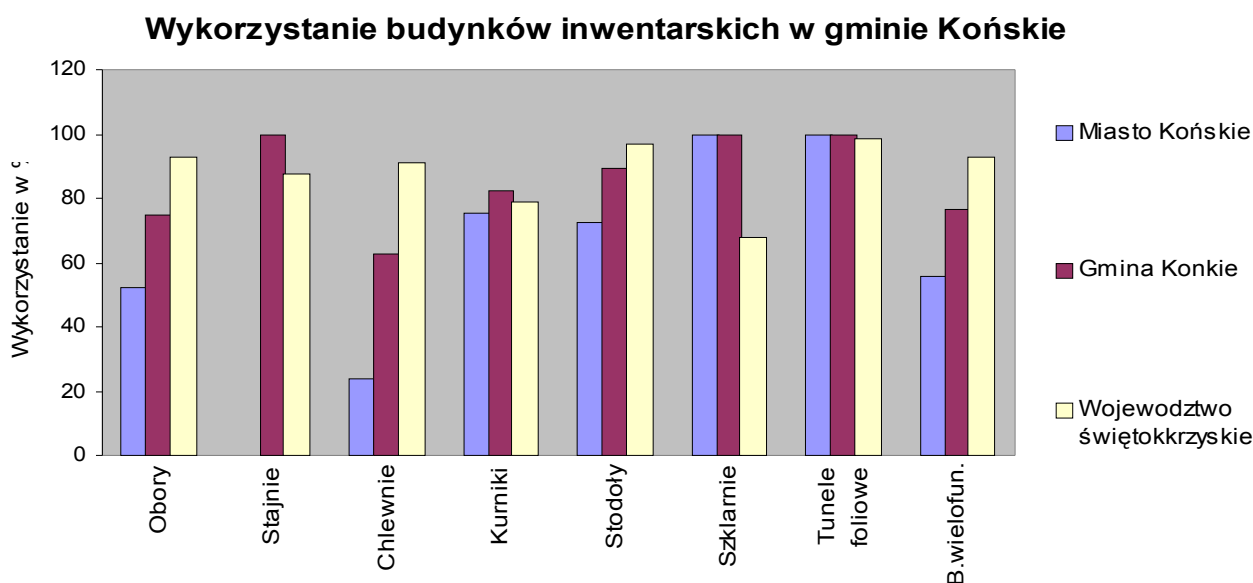
Tabela Nr 62

**Stopień wykorzystania budynków inwentarskich i składowych
w gospodarstwach rolnych gminy Końskie**

Lp.	Wyszczególnienie	% wykorzystania budynku		
		Gmina Końskie		Województwo
		Miasto	Wieś	Kieleckie
1	Obory	52,3	75	92,7
2	Stajnie	-	100	87,3
3	Chlewnie	24	62,5	91,2
4	Kurniki	75,5	82,1	79,1
5	Stodoły	72,4	89,5	97,1
6	Szklarnie	100	100	67,6
7	Tunele foliowe	100	100	98,8
8	Budynki wielofunkcyjne	55,7	76,4	92,5

Z przedstawionych danych wynika, że w porównaniu do wykorzystania budynków w województwie, w gminie istniejące budynki są w dużo większym stopniu nie wykorzystane na działalność rolniczą.

Wykres Nr 14

1.7.3. Infrastruktura techniczna.

Wg danych GUS w 1996 roku z wodociągów sieciowych i zagrodowych korzystało 1091 gospodarstw rolnych tj. 50,1% ogólnej liczby gospodarstw, pozostali ze studni lub dowozili wodę (10 gospodarstw). Praktycznie gospodarstwa nie mają problemu z dostępem do wody. Istnieje tylko problemu dostępu do wody odpowiedniej jakości. Większość studni w gospodarstwach to studnie płytkie, źle zlokalizowane i źle zabezpieczone przed zanieczyszczeniami głównie azotynami i azotanami.

Co trzecie gospodarstwo gromadzi ścieki w szambach z możliwością ich wywozu. Bez kanalizacji było 1011 gospodarstw tj. 46%. Blisko 23%

gospodarstw usuwa ścieki poza oczyszczalnię. Tylko 36% gospodarstw usuwało śmieci na wysypisko. Z tego zestawienia wynika, że gospodarstwa rolne stwarzają duże zagrożenie dla środowiska.

W 1996 roku telefony posiadało 232 gospodarstwa, tj. 10,6% ogółu gospodarstw.

Praktycznie gospodarstwa nie mają problemu z dostępem do energii elektrycznej oraz do otrzymania odpowiedniej ilości tej energii. W 1996 roku z sieci gazowej korzystało 21 gospodarstw, a z gazu z butli korzystało 1521 gospodarstw.

1.8. Przygotowanie zawodowe właścicieli i użytkowników gospodarstw.

W 1996 roku na terenie gminy i miasta przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa rolniczego w formie ukończonej szkoły rolniczej lub kursu rolniczego posiadało 300 użytkowników i właścicieli gospodarstw tj. 14% ogólnej liczby gospodarstw, z tego 70% stanowiły kobiety. Z wyższym wykształceniem rolniczym prowadziło gospodarstwa 5 osób, ze średnim rolniczym 19 osób, z zasadniczym rolniczym 12 osób i z ukończonym kursem rolniczym 264 osoby. Ponad 21% właścicieli gospodarstw nie ukończyło szkoły podstawowej a 47% ukończyło tylko szkołę podstawową.

1.9. Instytucje obsługujące rolnictwo.

Placówki usługowe świadczące usługi finansowe tj. bankowe, ubezpieczeniowe, weterynaryjne, zaopatrzeniowe oraz administracyjne są zlokalizowane w Końskich. W Modliszewicach ma siedzibę Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Rejonowy Zespół Doradztwa Rolniczego. Na terenie gminy brak jest stałych punktów skupu ziemniaków i zboża oraz zaopatrzenia w nawozy i materiał siewny. W porównaniu do innych gmin województwa świętokrzyskiego rolnicy z gminy Końskie zdecydowanie mniej korzystają z kredytów preferencyjnych (zaledwie kilka w przeciągu dwóch ostatnich lat).

1.10. Produkcja roślinna i zwierzęca.

Na terenie gminny uprawia się głównie zboża i ziemniaki. W 1997 roku plony 4 podstawowych zbóż osiągnęły 20 dt/ha i były o 17% niższe od średniej wojewódzkiej. Ziemniaki plonowały średnio 115 dt/ha i były niższe o 19% od

średniej wojewódzkiej. Na terenie gminy nie ma większych producentów warzyw i owoców.

Na tak niskie plony obok czynników niezależnych od rolnika miały wpływ między innymi: niskie nawożenie, brak ochrony przed chorobami i szkodnikami oraz niska jakość materiału siewnego. Z danych WUS wynika że ok. 10 % gospodarstw w gminie nie stosuje nawożenia mineralnego i środków ochrony roślin. Produkcja roślinna w gospodarstwach jest kierowana głównie na samozaopatrzenie i pasze. W 1996 roku tylko 26% gospodarstw deklarowało chęć sprzedaży zboża i 2% sprzedaży ziemniaków.

W produkcji zwierzęcej dominuje produkcja bydła i trzody chlewnej.

W gminie Końskie utrzymuje się na 100 ha UR 6 razy mniej trzody chlewnej, o połowę mniej owiec. W porównaniu ze średnią wojewódzką w gminie jest więcej krów w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych. Poza mlekiem większość produkcji jest kierowana na samozaopatrzenie lub sprzedawana do miejscowych małych masarni.

Tabela Nr 63

Stan pogłowia zwierząt w gminie w 1997 roku

Wyszczególnienie	Końskie szt.			Obsada/100ha UR		
	Ogółem	w tym		Gmina i miasto Końskie	Woj. kieleckie	Polska
		Miasto	Wieś			
Bydło ogółem	2707	136	2571	36,1	44,6	39,6
w tym krowy	1823	89	1734	24,3	23,7	18,9
Trzoda chlewna	765	13	752	10,2	69,7	98,3
w tym maciory	22	-	22	0,3	7,6	9,5
Owce	137	20	117	1,8	0,9	2,7
Konie	440	21	419	5,9	6,7	-
Kozy	338	63	275	4,5	-	-
Drób	23059	17609	21302	307,9	333,3	271

1.11. Agroturystyka.

Miasto i gmina posiada atrakcyjne tereny turystyczne z uwagi na duże zalesienie, dużą ilość zbiorników wodnych, duże zróżnicowanie terenu, małe skażenie gleb.

Niestety, warunki te nie są wykorzystywane przez rolników do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych. W gminie funkcjonuje zaledwie kilka gospodarstw agroekologicznych świadczących z powodzeniem usługi turystyczne. Zainteresowanie rozwojem agroturystyki wykazują mieszkańcy sołectw: Barycz, Sielpia Mała, Piła i Niebo.

1.12. Przetwórstwo rolno spożywcze.

Na terenie miasta i gminy działają następujące zakłady przetwórcze:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Końskich, działa na terenie trzech województw. Skupuje ponad 80 tys. l mleka dziennie,
- 4 zakłady masarsko-wędliniarskie, pracują głównie w oparciu o surowiec z poza gminy,
- 12 zakładów piekarniczych, pracują w oparciu o surowce z poza gminy,
- 4 młyny elektryczne, pracują dorywczo, głównie wykonują rozdrabnianie zbóż, oraz produkują mąki gorszej jakości.

Największe znaczenie ma OSM Końskie ze względu na skalę produkcji, zatrudnienie oraz skup mleka. W br. za I półrocze skup na terenie gminy spadł o 17,4%. Szacuje się, że dalsze zaostrzenie norm skupu mleka wyeliminuje dalszych dostawców i spadek skupu o około 50%. Udział mleka skupowanego z terenu miasta i gminy Końskie stanowi 6% ogólnej wielkości skupu mleczarni.

1.13. Podsumowanie.

W najbliższej przeszłości rolnictwo nie odgrywało większego znaczenia w rozwoju gminy Końskie z uwagi na bardzo słabe gleby, duże rozdrobnienie gospodarstw i duże zapotrzebowanie na siłę roboczą ze strony przemysłu. Obecnie wskutek niskiej opłacalności produkcji, braku kapitału zainteresowanie rozwojem gospodarstw maleje. Rośnie ilość odłogowanych gruntów, praktycznie nie powstają nowe budynki inwentarskie, spada produkcja towarowa.

Najlepsze warunki glebowe dla rozwoju rolnictwa i hodowli występują w zachodniej części gminy. Część wschodnia, południowa i północna gminy charakteryzuje się dużą lesistością, słabymi glebami i małą ilością użytków rolnych. Na tych terenach, w poszczególnych sołectwach, funkcjonują pojedyncze gospodarstwa prowadzące produkcję towarową, głównie produkcję mleka. Skup mleka spada głównie wskutek braku możliwości sprostania zaostżonym normom jakościowym i niskiej opłacalności tej produkcji.

W produkcji roślinnej przeważają zboża i ziemniaki, które stanowią blisko 93% w strukturze zasiewów. Warzywa są uprawiane głównie na samozaopatrzenie mimo, że miasto Końskie jest dużym ich odbiorcą.

Tabela Nr 64

**Powierzchnia i użytkowanie gruntów
w poszczególnych sołectwach gminy Końskie**

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia ogólna w ha	Grunt ogólna ha	% udział gruntów w pow. ogólnej.	Użytki rolne ha	% udział użytków rolnych w pow. gruntów	Grunt orne ha	Grunt orne odłogowane w ha	Las i grunty leśne ogółem w ha	% udział lasów w pow. ogólnej
1	Baczyna	442,6	98,3	22,2	62,2	63,3	36,2	25,9	324,0	73,2
2	Barycz	198,5	69,2	34,9	57,7	83,4	36,2	26,1	61,7	31,1
3	Bedlenko	942,4	303,7	32,2	263,2	86,7	166,8	19	399,9	42,4
4	Bedlno	812,9	430	52,9	316,2	73,5	215,1	38,7	191,1	23,5
5	Brody	649,5	424	65,3	330,8	78,0	209,8	29,8	253,3	39,0
6	Dyszów	103,8	68,9	66,4	59,1	85,8	52,9	43	14,0	13,5
7	Gatniki	557,8	106,3	19,1	86,5	81,4	41,8	10,8	419,4	75,2
8	Górny Młyn	329,7	62,5	19,0	42,6	68,2	32,6	23,6	262,7	79,7
9	Gracuch	725,8	185,9	25,6	154,3	83,0	79,1	11,6	464,6	64,0

10	Izabelów	113,2	102,1	90,2	54,5	53,4	22,6	10,7	61,7	54,5
11	Jeżów	627,1	258,7	41,3	200,4	77,5	118,2	28,8	337,6	53,8
12	Koczwarą	185,5	43,7	23,6	38,1	87,2	22,1	4,9	113,7	61,3
13	Kornica	345,7	142,6	41,2	128,2	89,9	84,8	33,8	40,1	11,6
14	Małachów	1761,6	86,3	4,9	67	77,6	38,5	22,8	1555,4	88,3
15	Młynek Nieświński	176,5	98,6	55,9	52,8	53,5	44,6	32,4	83,6	47,4
16	Modliszewice	1101,7	469,5	42,6	340,6	72,5	250,5	47,6	399,5	36,3
17	Nowy Dziebałów	471,0	402,4	85,4	323,8	80,5	204,1	61,4	86,4	18,3
18	Nowy Kazanów	294,2	278,8	94,8	185,7	66,6	123,1	49,5	76,1	25,9
19	Nowy Sokołów	305,3	130,5	42,7	79,1	60,6	45,8	10,4	122,5	40,1
20	Nałęczów	72,2	73,3	101,5	51,3	70,0	33,9	12,2	22,3	30,9
21	Niebo	1227,8	59,5	4,8	45	75,6	17,8	8,8	1136,7	92,6
22	Nieświń	1041,8	432,2	41,5	353,4	81,8	295,4	183,7	369,4	35,5
23	Paruchy	299,0	228,9	76,6	142,4	62,2	74,2	12,4	123,7	41,4
24	Piekło	104,8	23,4	22,3	18,6	79,5	9,7	7,2	57,2	54,5
25	Piła	858,7	180	21,0	153,7	85,4	106,1	88,1	660,1	76,9
26	Pomorzany	533,1	245	46,0	192,3	78,5	119,2	11,8	142,7	26,8
27	Pomyków	132,6	91,9	69,3	73	79,4	49,6	28,4	9,1	6,9
28	Proćwin	175,4	149,1	85,0	118,2	79,3	81,8	47,5	46,6	26,6
29	Przybyszowy	570,3	177,3	31,1	135	76,1	88,4	25,5	202,1	35,4
30	Rogów	436,8	256,6	58,8	182,6	71,2	126,1	85,1	72,6	16,6
31	Sielpia Wielka	784,8	122,1	15,6	82,8	67,8	41,7	11,2	515,2	65,7
32	Sierosławice	512,0	366,7	71,6	303	82,6	193,7	33,5	44,9	8,8
33	Stary Dziebałów	451,8	381,8	84,5	328,2	86,0	180,2	25	13,3	3,0
34	Stary Kazanów	474,9	344,5	72,5	240,5	69,8	132,6	27,4	156,7	33,0
35	Stara Kuźnica	1498,3	106,3	7,1	48,8	45,9	41,7	38,1	1311,4	87,5
36	Stary Sokołów	627,1	382,8	61,0	273,1	71,3	173,7	53,5	226,3	36,1
37	Stadnicka W.	109,4	57,2	52,3	28,4	49,7	11,9	2,9	48,4	44,2
38	Sworzyce	652,7	435,3	66,7	378	86,8	229,5	18,4	26,5	4,1
39	Trzemoszna	907,1	451,4	49,8	292,7	64,8	203,1	10,4	315,5	34,8
40	Wąsocz	1379,7	206,2	14,9	162,6	78,9	122,8	90,5	1033,7	74,9
41	Wincentów	215,2	139,6	64,9	111	79,5	58,3	18,5	84,5	39,3
42	Gmina	23210,2	8673,1	37,4	6556	75,6	4216,9	1370,9	11886,0	51,2
43	Miasto	1789,9	1156,8	64,6	937,3	81,0	573,7	352,3		0,0
44	Miasto i gmina	24990,0	9829,9	39,3	7493	76,2	4790,6	1723,2		0,0

Tabela Nr 65

**Rolnicze użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych
w gminie i mieście Końskie według siedziby użytkownika
(wg. Powszechnego Spisu Rolnego z 1996 roku)**

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia gruntów								
		ogół em ha	w tym							
			użytków rolnych						Inne	
			ogółem		grunty orne		użytki zielone		Inne	
ha	%*	ha	%**	ha	%*	ha	%**			
1	Baczyna	98,3	62,2	63,3	36,2	58,2	25,9	41,6	0,1	0,2
2	Barycz	69,2	57,7	83,4	36,2	62,7	21,4	37,1	0,1	0,2
3	Bedlenko	303,7	263,2	86,7	166,8	63,4	96,0	36,5	0,4	0,2
4	Bedlno	430,0	316,2	73,5	215,1	68,0	100,3	31,7	0,8	0,3
5	Brody	424,0	330,8	78,0	209,8	63,4	120,5	36,4	0,5	0,2
6	Stara Kuźnica	106,3	48,8	45,9	41,7	85,5	7,2	14,8	0,0	0,0
7	Dyszów	68,9	59,1	85,8	52,9	89,5	5,9	10,0	0,3	0,5
8	Gatniki	106,3	86,5	81,4	41,8	48,3	44,7	51,7	0,0	0,0
9	Przybyszowy	177,3	135,0	76,1	88,4	65,5	44,9	33,3	1,7	1,3
10	Górny Młyn	62,5	42,6	68,2	32,6	76,5	9,9	23,2	0,1	0,2
11	Sworzyce	435,3	378,0	86,8	229,5	60,7	148,0	39,2	0,5	0,1
12	Gracuch	185,9	154,3	83,0	79,1	51,3	75,3	48,8	0,0	0,0
13	Izabelów	102,1	54,5	53,4	22,6	41,5	31,8	58,3	0,1	0,2
14	Jeżów	258,7	200,4	77,5	118,2	59,0	81,6	40,7	0,6	0,3
15	Koczvara	43,7	38,1	87,2	22,1	58,0	11,6	30,4	4,4	11,5
16	Pomyków	91,9	73,0	79,4	49,6	67,9	22,1	30,3	1,3	1,8
17	Kornica	142,6	128,2	89,9	84,8	66,1	43,1	33,6	0,3	0,2
18	Małachów	86,3	67,0	77,6	38,5	57,5	28,4	42,4	0,1	0,1
19	Młynek Nieświński	98,6	52,8	53,5	44,6	84,5	7,9	15,0	0,3	0,6
20	Modliszewice	469,5	340,6	72,5	250,5	73,5	87,5	25,7	2,6	0,8
21	Nałęczów	73,3	51,3	70,0	33,9	66,1	17,4	33,9	0,0	0,0
22	Niebo	59,5	45,0	75,6	17,8	39,6	25,5	56,7	1,7	3,8
23	Nieświń	432,2	353,4	81,8	295,4	83,6	58,0	16,4	0,0	0,0
24	Nowy Kazanów	278,8	185,7	66,6	123,1	66,3	62,1	33,4	0,5	0,3
25	Paruchy	228,9	142,4	62,2	74,2	52,1	68,1	47,8	0,1	0,1
26	Piekło	23,4	18,6	79,5	9,7	52,2	8,9	47,8	0,0	0,0
27	Piła	180,0	153,7	85,4	106,1	69,0	46,4	30,2	1,2	0,8
28	Pomorzany	245,0	192,3	78,5	119,2	62,0	72,0	37,4	1,1	0,6
29	Proćwin	149,1	118,2	79,3	81,8	69,2	35,2	29,8	1,2	1,0
30	Sielpia Wielka	122,1	82,8	67,8	41,7	50,4	41,2	49,8	0,0	0,0
31	Sierosławice	366,7	303,0	82,6	193,7	63,9	106,4	35,1	2,9	1,0
32	Stary Kazanów	344,5	240,5	69,8	132,6	55,1	107,9	44,9	0,0	0,0
33	Stadnicka W.	57,2	28,4	49,7	11,9	41,9	16,5	58,1	0,0	0,0
34	Stary Sokołów	382,8	273,1	71,3	173,7	63,6	99,4	36,4	0,0	0,0
35	Stary Dziebaltów	381,8	328,2	86,0	180,2	54,9	147,5	44,9	0,5	0,2

36	Trzemoszna	451,4	292,7	64,8	203,1	69,4	89,6	30,6	0,0	0,0
37	Wąsocz	206,2	162,6	78,9	122,8	75,5	39,4	24,2	0,4	0,2
38	Wincentów	139,6	111,0	79,5	58,3	52,5	51,4	46,3	1,3	1,2
39	Nowy Sokołów	130,5	79,1	60,6	45,8	57,9	33,0	41,7	0,3	0,4
40	Rogów	256,6	182,6	71,2	126,1	69,1	53,9	29,5	2,6	1,4
41	Nowy Dziebałów	402,4	323,8	80,5	204,1	63,0	119,0	36,8	0,7	0,2
42	Gmina	8673,1	6555,8	75,6	4216,9	64,3	2312,8	35,3	26,1	0,4
43	Miasto	1156,8	937,3	81,0	573,7	61,2	235,6	25,1	128,0	13,7
44	Miasto i gmina	9829,9	7493,1	76,2	4790,6	63,9	2548,4	34,0	154,1	2,1

%* - procent powierzchni użytków rolnych z pow. gruntów ogółem.

%** - procent powierzchni z powierzchni użytków rolnych.

%*** - procent powierzchni odlogów z powierzchni gruntów ornych.

Tabela Nr 66

Odłogowanie gruntów ornych w gminie i mieście Końskie według danych spisu rolnego z 1996 roku.

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia gruntów							
		Grunt ogółem ha	Użytki rolne ha	Grunt orny ha	Grunty orne odlogowane		odłogi w ha / 100 ha UR	odłogi w ha / 100 ha GO	odłogi w h/100 ha gruntów ogółem
					ha	%GO			
1	Baczyna	98,3	62,2	36,2	25,9	71,6	41,7	71,6	26,4
2	Barycz	69,2	57,7	36,2	26,1	72,1	45,2	72,1	37,7
3	Bedlenko	303,7	263,2	166,8	19,0	11,4	7,2	11,4	6,3
4	Bedlno	430,0	316,2	215,1	38,7	18,0	12,2	18,0	9,0
5	Brody	424,0	330,8	209,8	29,8	14,2	9,0	14,2	7,0
6	Stara Kuźnica	106,3	48,8	41,7	38,1	91,3	78,0	91,3	35,8
7	Dyszów	68,9	59,1	52,9	43,0	81,2	72,7	81,2	62,3
8	Gatniki	106,3	86,5	41,8	10,8	25,8	12,5	25,8	10,1
9	Przybyszowy	177,3	135,0	88,4	25,5	28,8	18,9	28,8	14,4
10	Górny Młyn	62,5	42,6	32,6	23,6	72,5	55,5	72,5	37,8
11	Sworzyce	435,3	378,0	229,5	18,4	8,0	4,9	8,0	4,2
12	Gracuch	185,9	154,3	79,1	11,6	14,7	7,5	14,7	6,3
13	Izabelów	102,1	54,5	22,6	10,7	47,4	19,7	47,4	10,5

14	Jeżów	258,7	200,4	118,2	28,8	24,4	14,4	24,4	11,1
15	Koczwarą	43,7	38,1	22,1	4,9	22,3	12,9	22,3	11,3
16	Pomyków	91,9	73,0	49,6	28,4	57,3	38,9	57,3	30,9
17	Kornica	142,6	128,2	84,8	33,8	39,8	26,3	39,8	23,7
18	Małachów	86,3	67,0	38,5	22,8	59,3	34,1	59,3	26,5
19	Młynek Nieświński	98,6	52,8	44,6	32,4	72,6	61,3	72,6	32,8
20	Modliszewice	469,5	340,6	250,5	47,6	19,0	14,0	19,0	10,1
21	Nałęczów	73,3	51,3	33,9	12,2	35,9	23,7	35,9	16,6
22	Niebo	59,5	45,0	17,8	8,8	49,3	19,5	49,3	14,7
23	Nieświń	432,2	353,4	295,4	183,7	62,2	52,0	62,2	42,5
24	Nowy Kazanów	278,8	185,7	123,1	49,5	40,2	26,6	40,2	17,7
25	Paruchy	228,9	142,4	74,2	12,4	16,7	8,7	16,7	5,4
26	Piekło	23,4	18,6	9,7	7,2	74,1	38,7	74,1	30,7
27	Piła	180,0	153,7	106,1	88,1	83,0	57,3	83,0	48,9
28	Pomorzany	245,0	192,3	119,2	11,8	9,9	6,1	9,9	4,8
29	Proćwin	149,1	118,2	81,8	47,5	58,1	40,2	58,1	31,9
30	Sielpia Wielka	122,1	82,8	41,7	11,2	26,8	13,5	26,8	9,2
31	Sierosławice	366,7	303,0	193,7	33,5	17,3	11,1	17,3	9,1
32	Stary Kazanów	344,5	240,5	132,6	27,4	20,7	11,4	20,7	8,0
33	Stadnicka Wola	57,2	28,4	11,9	2,9	24,7	10,3	24,7	5,1
34	Stary Sokołów	382,8	273,1	173,7	53,5	30,8	19,6	30,8	14,0
35	Stary Dziebałtów	381,8	328,2	180,2	25,0	13,9	7,6	13,9	6,6
36	Trzemoszna	451,4	292,7	203,1	10,4	5,1	3,5	5,1	2,3
37	Wąsocz	206,2	162,6	122,8	90,5	73,7	55,7	73,7	43,9
38	Wincentów	139,6	111,0	58,3	18,5	31,8	16,7	31,8	13,3
39	Nowy Sokołów	130,5	79,1	45,8	10,4	22,6	13,1	22,6	7,9
40	Rogów	256,6	182,6	126,1	85,1	67,5	46,6	67,5	33,2
41	Nowy Dziebałtów	402,4	323,8	204,1	61,4	30,1	19,0	30,1	15,3
42	Gmina	8673,1	6555,8	4216,9	1370,9	32,5	20,9	32,5	15,8
43	Miasto	1156,8	937,3	573,7	352,3	61,4	37,6	61,4	30,5
44	Miasto i gmina	9829,9	7493,1	4790,6	1723,2	36,0	23,0	36,0	17,5

Tabela Nr 67

**Struktura zasiewów w gminie i mieście Końskie
wg Spisu rolnego z 1996 r.**

Lp.	Sołectwo	Zasi ewy ogół em ha	w tym									
			zboża ogółem		w tym			ziemi aki		inne rośliny		
					psz eni ca	żyto						inn e zbo ża
ha	%	ha	ha	%	ha	ha	%	ha	%			

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

1	Baczyna	10,3	5,4	52,6	0,0	3,3	60,3	2,2	4,0	42,3	0,9	8,8
2	Barycz	10,1	5,7	56,3	0,4	2,2	38,7	2,8	3,2	35,6	1,3	12,5
3	Bedlenko	147,8	108,2	73,2	6,4	59,7	55,1	42,2	30,8	22,1	8,8	6,0
4	Bedlno	176,4	130,9	74,2	18,4	65,2	49,8	44,5	36,3	21,7	9,2	5,2
5	Brody	180,0	130,1	72,3	9,4	86,0	66,1	30,0	23,2	15,1	26,7	14,8
6	Dyszów	9,9	3,9	39,5	1,5	0,8	20,5	1,4	3,1	44,1	2,9	29,3
7	Gatniki	31,0	18,4	59,2	0,0	13,7	74,8	4,6	9,5	34,1	3,1	10,1
8	Górny Młyn	9,0	4,8	52,8	0,1	3,2	67,4	1,5	2,6	35,7	1,6	17,9
9	Gracuch	67,5	55,3	81,9	8,6	29,0	52,5	14,9	11,6	17,3	0,6	0,9
10	Izabelów	11,9	5,1	42,8	0,0	3,7	72,7	1,4	3,5	40,4	3,4	28,2
11	Jeżów	89,4	70,9	79,3	8,0	45,0	63,5	15,4	13,9	16,4	4,6	5,2
12	Koczwarą	17,2	8,2	47,9	0,3	2,4	29,6	5,0	5,1	38,2	3,9	22,4
13	Kornica	51,0	36,4	71,4	7,3	14,0	38,6	11,8	10,0	21,6	4,6	8,9
14	Małachów	15,7	8,9	56,8	0,2	6,8	76,2	1,9	6,0	40,0	0,8	5,3
15	Młynek Nieświński	12,2	6,0	49,0	0,5	3,5	58,5	2,0	3,5	36,7	2,8	22,5
16	Modliszewice	202,9	133,1	65,6	12,1	57,8	43,4	59,0	32,7	19,7	37,2	18,3
17	Nowy Dziebałów	142,7	112,3	78,7	8,3	67,9	60,5	34,8	21,8	16,2	8,6	6,0
18	Nowy Kazanów	73,6	49,8	67,7	8,4	25,0	50,2	14,6	15,4	23,7	8,4	11,4
19	Nowy Sokołów	35,4	28,4	80,3	0,8	18,9	66,4	7,5	6,6	18,7	0,4	1,1
20	Nałęczów	21,7	16,1	74,1	1,4	9,6	59,7	4,4	4,2	20,9	1,4	6,4
21	Niebo	9,0	5,2	57,2	0,0	3,1	59,2	2,1	2,6	33,8	1,2	13,6
22	Nieświń	111,7	83,3	74,6	1,4	44,4	53,2	36,2	22,2	21,0	6,2	5,5
23	Paruchy	61,8	44,5	72,0	1,2	28,5	63,9	14,8	13,9	23,8	3,4	5,6
24	Piekło	2,5	1,7	68,0	0,0	0,8	47,1	0,8	0,8	32,0	0,0	0,0
25	Piła	18,0	8,8	49,0	3,4	3,4	38,8	1,8	7,9	47,2	1,3	7,1
26	Pomorzany	107,4	85,2	79,3	14,6	36,7	43,1	32,4	19,3	18,5	2,9	2,7
27	Pomyków	21,2	12,3	58,0	1,3	7,6	61,5	3,3	6,5	34,7	2,4	11,1
28	Proćwin	34,3	22,3	65,0	2,2	12,7	56,9	6,6	8,5	27,6	3,5	10,3
29	Przybyszowy	62,9	47,6	75,7	0,8	29,2	61,3	17,6	11,0	18,7	4,3	6,9
30	Rogów	41,0	15,8	38,6	0,6	7,7	48,8	7,2	10,6	40,1	14,6	35,6

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie

31	Sielpia Wielka	30,5	16,5	54,2	0,5	12,3	74,3	3,8	9,2	35,8	4,8	15,7
32	Sierosławice	160,2	117,0	73,0	15,5	64,2	54,9	37,1	28,0	19,3	15,2	9,5
33	Stary Dziebałów	155,2	126,7	81,6	15,5	77,4	61,1	30,9	23,8	15,8	4,7	3,0
34	Stary Kazanów	105,2	83,6	79,5	12,9	40,2	48,0	28,6	17,7	17,4	3,9	3,7
35	Stara Kuźnica	3,6	2,0	55,8	0,0	1,1	54,7	0,7	1,6	44,2	0,0	0,0
36	Stary Sokołów	120,2	86,2	71,7	3,6	58,0	67,3	24,4	30,4	26,1	3,6	3,0
37	Stadnicka Wola	9,0	3,2	35,4	0,0	2,3	73,4	0,5	2,3	41,7	3,5	39,2
38	Sworzyce	211,1	156,1	74,0	12,4	77,7	49,8	63,8	40,0	20,4	15,0	7,1
39	Trzemoszna	192,7	143,9	74,7	10,3	94,8	65,9	36,9	39,5	21,6	9,3	4,8
40	Wąsocz	32,3	13,8	42,6	0,4	12,0	87,0	1,4	15,1	52,3	3,5	10,8
41	Wincentów	39,8	30,2	75,8	0,0	13,7	45,6	16,4	6,9	18,5	2,8	7,0
42	Gmina	2845,3	2043,9	71,8	188,2	1145,4	56,0	669,0	564,4	21,6	237,0	8,3
43	Miasto	221,4	112,9	51,0	15,1	56,2	49,8	37,7	64,5	36,3	44,1	19,9
44	Miasto i gmina	30667,0	2156,8	70	203,3	1201,6	55,7	706,2	628,8	22,2	238,0	7,8

2. LASY I GOSPODARKA LEŚNA

Gmina i miasto Końskie odznacza się dużą lesistością. Lasy i grunty leśne zajmują obszar 12192 ha co stanowi 49,8% ogólnej powierzchni miasta i gminy. Największe skupiska lasów występują w południowej, wschodniej i południowo-zachodniej części gminy.

Większość powierzchni lasów bo 74% jest własnością państwa pozostała część – 23% jest we władaniu osób indywidualnych, 3% we władaniu wspólnot wiejskich i niewielkie powierzchnie są w zasobach AWRSP.

Lasami zarządzają nadleśnictwa: Barycz, Stąporków i Ruda Maleniecka.

Dominującym gatunkiem na całej powierzchni jest sosna, której udział waha się od 86% do 96%. Pozostałe gatunki stanowią domieszkę i są to: brzoza, olsza, jodła, świerk i dąb. Przeciętny wiek drzew wynosi od 50 – 65 lat.

Gospodarka leśna obejmuje głównie: zabiegi pielęgnacyjne realizowane na ok. 460 ha rocznie, odnowienia na ok. 85 ha, ochronę sadzonek, produkcję sadzonek na pow. ok. 9 ha, pozyskiwanie grubizny – około 26000 m³ rocznie.

Oprócz funkcji gospodarczych lasy na terenie gminy pełnią ważne funkcje ochronne. Są to funkcje głównie wodochronne wokół rzek jak: Młynówka, Czarna i Krasna, oraz zbiornika wodnego w Sielpi, ochronne w tym glebochronne w celu ochrony utworów polodowcowych i zachowania ciekawego krajobrazu i drzewostanu (obręb Piły). W sumie funkcje ochronne spełnia ponad 30% powierzchni lasu.

Podobnie jak w województwie lasy w gminie są zagrożone pożarami głównie z przyczyn dużej penetracji turystycznej i pozyskiwania runa leśnego. Mniej zagrożenie niszczenia lasów przez zanieczyszczenia przemysłowe nie mniej takie zagrożenie występuje głównie na wschód i północ od Końskich. Szczegółowe zestawienia dotyczące rozmieszczenia lasów w gminie oraz ich użytkowania przedstawiono w tab. Nr 68.

Lasy będące we władaniu prywatnym wykazują duże zdewastowanie wskutek rabunkowej gospodarki. Proces wyrębu lasów został w ostatnim roku nieco wyhamowany poprzez zaostrenie kontroli ze strony nadleśnictw i urzędu gminy.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w obszarze gminy i miasta

Końskie wg form własności

(wg danych Urzędu Rejonowego w Końskich, stan na 101.1997 rok)

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia ogólna w ha	Lasy, grunty leśne w ha	% udział lasów w pow. ogólnej	Lasy i grunty leśne					
					państwowe		indywidualne		wspólnoty	
					ha	%	ha	%	ha	%
1	Baczyna	442,6	324,0	73,2	288,97	89	35	11		0
2	Barycz	198,5	61,7	31,1	57,68	94	4	6		0
3	Bedlenko	942,4	399,9	42,4	322,23	81	47	12	30,63	8
4	Bedlno	812,9	191,1	23,5	49,60	26	133	70	8,52	4
5	Brody	649,5	253,3	39,0	108,26	43	145	57		0
6	Dyszów	103,8	14,0	13,5	0,96	7	7	50	6,01	43
7	Gatniki	557,8	419,4	75,2	402,39	96	17	4		0
8	Górny Młyn	329,7	262,7	79,7	241,71	92	21	8		0
9	Gracuch	725,8	464,6	64,0	425,55	92	39	8		0
10	Izabelów	113,2	61,7	54,5	3,71	6	58	94		0
11	Jeżów	627,1	337,6	53,8	250,63	74	87	26		0
12	Koczwarą	185,5	113,7	61,3	111,73	98	2	2		0
13	Kornica	345,7	40,1	11,6	2,96	7	5	12	32,12	80
14	Małachów	1761,6	1555,4	88,3	1470,47	95	76	5	8,93	1
15	Młynek Nieświński	176,5	83,6	47,4	12,26	15	64	77	7,36	9
16	Modliszewice	1101,7	399,5	36,3	246,48	62	153	38		0
17	Nowy Dziebałtów	471,0	86,4	18,3	7,96	9	73	84	5,44	6
18	Nowy Kazanów	294,2	76,1	25,9	11,04	15	60	79	5,03	7
19	Nowy Sokołów	305,3	122,5	40,1	29,49	24	93	76		0
20	Nałęczów	72,2	22,3	30,9	1,32	6	21	94		0
21	Niebo	1227,8	1136,7	92,6	1125,66	99	11	1		0
22	Nieświń	1041,8	369,4	35,5	145,08	39	64	17	160,31	43
23	Paruchy	299,0	123,7	41,4	40,71	33	83	67		0
24	Piekło	104,8	57,2	54,5	57,15	100		0		0
25	Piła	858,7	660,1	76,9	586,96	89	8	1	65,17	10
26	Pomorzany	533,1	142,7	26,8	21,66	15	121	85		0
27	Pomyków	132,6	9,1	6,9	0,09	1	9	99		0
28	Proćwin	175,4	46,6	26,6	0,60	1	46	99		0
29	Przybyszowy	570,3	202,1	35,4	105,71	52	66	33	30,39	15
30	Rogów	436,8	72,6	16,6	9,64	13	63	87		0
31	Sielpia Wielka	784,8	515,2	65,7	455,21	88	60	12		0
32	Sierosławice	512,0	44,9	8,8	8,92	20	36	80		0
33	Stary Dziebałtów	451,8	13,3	3,0	2,34	18	11	82		0
34	Stary Kazanów	474,9	156,7	33,0	24,69	16	132	84		0

35	Stara Kuźnica	1498,3	1311,4	87,5	1074,40	82	237	18		0
36	Stary .Sokołów	627,1	226,3	36,1	134,27	59	92	41		0
37	Stadnicka Wola	109,4	48,4	44,2	4,40	9	44	91		0
38	Sworzyce	652,7	26,5	4,1	2,51	9	24	91		0
39	Trzemoszna	907,1	315,5	34,8	93,54	30	216	68	5,98	2
40	Wąsocz	1379,7	1033,7	74,9	846,06	82	59	6	128,64	12
41	Wincentów	215,2	84,5	39,3	3,48	4	75	89	6,03	7
42	Gmina	23210,2	11886,0	51,2	8788,48	74	2597	22	500,56	4
43	Miasto	1789,9		0,0	0,00					
44	Miasto i gmina	25000,0		0,0	0,00					

IX. OTOCZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Skuteczna budowa gospodarki rynkowej wymaga tworzenia i rozwijania szeregu instytucji systemu rynkowego wspierających procesy restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstw, pobudzania przedsiębiorczości lokalnej, a także działań promocyjnych miasta i gminy.

Instytucje te, stanowiące infrastrukturę gospodarki rynkowej, tworzą środowisko dla działalności gospodarczej, określane także jako otoczenie biznesu. Stymulują one wyraźnie procesy rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości, mają istotny wpływ na przekształcenia strukturalne

gospodarki, zachowania podmiotów gospodarczych i przyciąganie inwestorów z zewnątrz.

Według Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD) w dziale 74 „Pozostała działalność” zarejestrowanych było w 1997 roku na terenie miasta i gminy 480 podmiotów gospodarczych, zajmujących się m. in. działalnością doradczą, projektową, księgową itp. Obserwuje się szybki rozwój takiej działalności jak doradztwo podatkowe. Większość to firmy małe, często jednoosobowe.

1. Banki i instytucje finansowe.

Na terenie miasta i gminy funkcjonują 4 placówki bankowe.

- **Bank Przemysłowo – Handlowy S.A. O/Końskie** – powstał w dniu 1 lutego 1989 roku. Przedmiotem działalności banku jest:
 - udzielanie kredytów obrotowych i inwestycyjnych,
 - realizacja rozliczeń gotówkowych,
 - udzielanie gwarancji bankowych.

Na uwagę zasługuje wprowadzony „Program Hipoteczny” w ramach którego realizowane są:

- kredyty na budowę domów komunalnych,
- kredyty na remont i modernizację domów komunalnych.

Oddział banku obsługuje około 16 tysięcy rachunków, prowadzi obsługę około 8 tysięcy rachunków lokat terminowych oraz około 7,4 tys. rachunków płatnych na żądanie, w tym 5,5 tysięcy rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

- **PKO BP O/Końskie.**

Oddział w Końskich powstał w 1952 roku. W 1997 roku uruchomiono ekspozyturę w Stąporkowie. Oddział w Końskich i ekspozytura w Stąporkowie zatrudnia 55 osób. W ramach działalności bank:

- prowadzi rachunki lokat terminowych,
- prowadzi rachunki w walutach wymiennalnych,
- udziela kredyty odnawialne i kredyty gotówkowe,
- udziela kredyty gospodarcze i mieszkaniowe.

- **Bank Spółdzielczy.**

Teren działania banku to miasto i gmina Końskie oraz miasto i gmina Stąporków. Bank zatrudnia 24 osoby, obsługuje głównie małe i średnie rzemiosło, usługi, handel, osoby fizyczne, rolnictwo.

Rok	1996	1997	1998
Ilość klientów	3 180	3 293	3 425

W 1998 roku Bank udzielił kredytów 1578 osobom. Kredyty konsumpcyjne stanowią ok. 25%, pozostałe to kredyty rolnicze.

- **LUKAS Bank S.A.**

Lukas Bank S.A. powstał w wyniku wykupu większościowego pakietu akcji Banku Świętokrzyskiego S.A. w Kielcach przez wrocławską firmę LUKAS S.A. Udziałowcami Banku są Skarb Państwa, samorzady terytorialne Kielc, Końskich, Ostrowca Świętokrzyskiego oraz samorzady gmin województwa świętokrzyskiego. Działalność Banku obejmuje:

- czynności o charakterze depozytowym kierowane do osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i budżetowych,
- czynności związane z działalnością kredytową.

- **Urząd Skarbowy.**

Działa na terenie całego powiatu koneckiego. Zatrudnia 72 osoby. W 1998 roku przyjęto 29100 zeznań podatkowych, obsłużono 4550 podmiotów gospodarczych. W urzędzie zarejestrowanych jest 80 tys. osób posiadających NIP.

2. Fundacje i stowarzyszenia.

- **Świętokrzyska Fundacja Rozwoju Organizacji Gospodarczych Rolników w Modliszewicach.**

Fundacja powstała w 1990 roku i swoją działalnością obejmuje cały kraj. Celem Fundacji jest:

- popieranie wszelkich inicjatyw i działań sprzyjających rozwojowi rolnictwa, organizacji rynku zbytu i zaopatrzenie gospodarstw w środki produkcji,
- pomoc w organizacji grup producentów rolnych,
- szkolenie rolników, kobiet wiejskich, menadżerów itp.,
- prowadzenie poradnictwa prawnego i organizacyjnego,
- wspieranie działalności w dziedzinie ochrony środowiska, kultury, turystyki i innych wpływających na poziom i warunki życia na wsi,
- organizowanie wymiany doświadczeń z innymi krajami.

Do najważniejszych zadań realizowanych przez fundację należało:

- realizacja 5 projektów dotyczących przedsiębiorczości rolniczej, szkolenia menadżerów, aktywizacji kobiet wiejskich, tworzenia grup producentów rolnych. Programy i projekty finansowane były z funduszy PHARE i Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Fundacji „Plunketta” z Wielkiej Brytanii, FAPA.
- Szkolenie w zakresie organizacji informacji rynkowej.
- Szkolenie nauczycieli szkół rolniczych z 24 województw na temat marketingu i przedsiębiorczości rolniczej.

- **Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości.**

Stowarzyszenie powstało w czerwcu 1995 roku i jest instytucją, która poprzez działalność oświatową i pożyczkową wpływa na pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości, a także przyczynia się do rozwoju regionu. W ciągu trzyletniej działalności Stowarzyszenie:

- zrealizowało 90 różnego rodzaju kursów, w których uczestniczyło 819 osób,
- udzieliło 1500 osobom porad i konsultacji,
- udzieliło 78 pożyczek ze środków pochodzących z Banku Światowego i dotacji UMiG,
- pomogło 230 osobom będącym klientami Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości i Funduszu Rozwoju Przedsiębiorczości podjąć pracę.

- przeprowadziło 7 kursów dla 110 bezrobotnych kobiet.

Stowarzyszenie zamierza powołać Fundusz Poręczeń Kredytowych oraz Klub Internetowy.

- **Fundacja Pomocy Dzieciom.**

Fundacja powstała w 1995 roku przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Końskich. Celem Fundacji jest:

- materialna pomoc dzieciom będących w trudnej sytuacji materialnej, a więc sierotom, półsierotom, dzieciom, które na skutek chorób i nieszczęśliwych wypadków wymagają szczególnej opieki,
- materialna i organizacyjna pomoc szkołom podstawowym i średnim w zakresie finansowania zakupu nowoczesnych pomocy naukowych, nauczania języków obcych.

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej a członkostwo w radzie Fundacji ma charakter społeczny.

- **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nasz Kącik”.**

Stowarzyszenie powstało w 1998 roku. Swoją siedzibę ma w Końskich przy ul. Browarnej 20. Utrzymuje się ze składek i dobroczynnych datków. Obejmuje swoją działalnością powiat konecki. Stowarzyszenie objęło pomocą 60 dzieci niepełnosprawnych. W Stowarzyszeniu działają lekarze, nauczyciele i inne osoby.

3. Instytucje doradcze i szkoleniowe.

- **Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach.**

Jest ośrodkiem istniejącym ponad 30 lat i prowadzi działalność:

- doświadczalną,
- szkoleniową,
- doradczą,
- wydawniczą.

Doradztwo i szkolenia dotyczą sfery rolnictwa i wsi, a w szczególności:

- technologii produkcji,
- ekonomiki i zarządzania,
- rachunkowości rolniczej,
- marketingu i przedsiębiorczości,
- integracji z Unią Europejską.

Ośrodek prowadzi szeroką działalność wydawniczą i informacyjną (ulotki, broszury, gazety itp.). Poprzez organizację wystaw, konkursów i pokazów przyczynia się do promocji województwa w kraju i zagranicą. Posiada dobrze wyposażony ośrodek szkoleniowy wraz ze stołówką i hotelem na 50 miejsc. Posiada własną stronę w internecie. Na polu doświadczalnym prowadzi liczne doświadczenia odmianowe i nawozowe oraz demonstracje łanowe, na których sprawdzane są różne technologie produkcji. Swoją działalnością obejmuje całe województwo świętokrzyskie.

- **Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, Oddział w Końskich.**

Ośrodek powstał w 1992 roku i zajmuje się:

- organizacją i prowadzeniem kursów komputerowych,
- prowadzeniem kursów samochodowych,
- prowadzeniem kursów gastronomicznych.

Posiada bardzo dobrze wyposażoną pracownię komputerową i technologiczno-gastronomiczną.

Rok	1995	1996	1997	1998
Liczba uczniów	312	364	423	476
Liczba zorganizowanych kursów	35	29	48	37
Liczba przeszkolonych osób	593	417	725	591

- **Liga Obrony Kraju.**

Zajmuje się szkoleniem kierowców na wszystkie kategorie prawa jazdy, do 2005 roku LOK zamierza w tym zakresie przeszkolić 1400 osób.

4. Izby i stowarzyszenia gospodarcze.

- **Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców.**

Zakresem swego działania Cech obejmuje teren Miasta i Gminy Końskie oraz gmin sąsiednich. Aktualnie zrzesza 120 rzemieślników, w tym 65 mistrzów szkolących. W zakładach rzemieślniczych odbywa praktyczną naukę zawodu 400 uczniów w branży spożywczej, metalowej, drzewnej i odzieżowej.

X. DIAGNOZA STANU OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Ochrona środowiska przed odpadami.

Odpady komunalne i podobne do komunalnych gromadzone są na wysypisku odpadów przy ul. Spacerowej w Końskich. Jest to wysypisko

o powierzchni 2,7 ha i eksploatowane od lat siedemdziesiątych, które obecnie jest zamykane a do eksploatacji przekazywane jest nowe wysypisko.

Nowe wysypisko składać się będzie z 3 kwater o łącznej pojemności 350 tys. m³ i powierzchni 4,03 ha. Obecnie oddana jest do eksploatacji kwatera Nr 1 o powierzchni 1,6 ha i pojemności 136600 m³. Zakłada się, że można będzie prowadzić na tej kwaterze składowanie przy odpowiedniej obróbce odpadów przez okres 8,5 lat. W ostatnich latach na wysypisko składowane były następujące ilości odpadów:

Rok	m ³
- 1993	- 12 300
- 1994	- 14 800
- 1995	- 23 047
- 1996	- 29 548
- 1997	- 35 825
- 1998	- 38 403

Podane wielkości należy przyjąć z dużą rezerwą, ponieważ brak było ścisłego rejestrowania dostarczonych odpadów jak również ważenia (brak wagi na składowisku).

Na podstawie analizy przeprowadzonej w 1997 roku przez Zarządy substancji mieszkaniowych określono, że średnio na 1 mieszkańca przypada następująca ilość odpadów komunalnych do deponowania na wysypisku:

- w zasobach Koneckiej Spółdzielni Mieszkaniowej – 1,23 m³/rok,
- w zasobach Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej – 1,87 m³/rok,
- z terenów wiejskich – 0,15 m³/rok.

co przy liczbie mieszkańców

- miasto – 22 353 x 1,1 = 24 588 m³
- wieś – 15 801 x 0,6 = 9 480 m³

produkcja odpadów wynosi ok. 34 tys. m³.

Dodatkowo deponowane są na składowisku odpady z miejsc ogólnodostępnych, handlu i usług. Ocenia się, że rocznie ilość ta wynosi około 4 – 5 tys. m³.

Łącznie produkcja roczna stałych odpadów komunalnych i podobnych do komunalnych wynosi około 38 – 40 tys. m³, z tego 80 – 90% jest deponowana na składowisku. Pozostała ilość (10 – 20%) wywożona jest na dzikie wysypiska do lasu. Dotyczy to głównie mieszkańców wsi.

Do zbiórki odpadów stałych w mieście używa się kontenerów o pojemności 7 m³ w ilości 48 sztuk oraz 107 pojemników 1100 l i 192 pojemników 110 l. Indywidualni właściciele nieruchomości posiadają 4380 sztuk pojemników. Nie występuje problem bezpiecznego składowania odpadów komunalnych z terenu miasta. Szczególnie w obrębie zabudowy skoncentrowanej będącej w zarządzie KSM i ZGM oraz nowego budownictwa jednorodzinnego. Stare budownictwo z uwagi na ciasną zabudowę i brak zaplecza, boryka się z wywozem odpadów komunalnych. Obserwuje się częste nieformalne podrzucanie śmieci do różnych miejsc (kontenery KSM, ZGM, kosze uliczne). Ilość takich nieruchomości jest niewielka, ale brak jest danych na ten temat.

Tereny wiejskie wymagają szczególnego nadzoru i kontroli w zakresie zbiórki i wywozu odpadów komunalnych, gdyż ilość odpadów trafiających na składowisko w Końskich jest znikoma. Obserwuje się znaczną ilość wysypisk dzikich oraz pozostawianie odpadów w obrębie obejść gospodarskich, np. w miesiącu styczniu 1995 roku na 2451 pojemników znajdujących się na wsiach wywieziono na składowisko tylko 393 sztuki tj., 15,5%.

Odbiór odpadów jest odpłatny na podstawie umowy zawartej z jednostką świadczącą usługi w tym zakresie.

Należy stwierdzić, że obecnie nie prowadzi się selekcji odpadów komunalnych.

1.1. Odpady przemysłowe.

Na terenie miasta i gminy mamy do czynienia z pewną ilością odpadów przemysłowych. Wyróżnić można cztery kategorie tych odpadów:

I. kat. ca 184 Mg

- oleje silnikowe, szlamy i odpady ropopochodne,
- płyny hamulcowe, świetlówki, baterie akumulatorowe.

II kat. ca 1,5 Mg

- częściowo zaolejone,
- odpady chłodnicze.

III kat. ca 15 600 Mg

- osady pofermentacyjne ustabilizowane z oczyszczalni ścieków,
- popioły i żużle z ciepłowni i kotłowni,
- żużle z hutnictwa żelaza.

IV kat. ca 1 200 Mg

- wióry, trociny, zrzynki drewna.

Sposób postępowania z odpadami nie nastręcza większych trudności podmiotom gospodarczym z ich utylizacją.

Do rozwiązania pozostaje problem odpadów po byłym zakładzie ZAMTAL. Są to odpady o bliżej nie określonym składzie chemicznym. Powstały one w wyniku produkcji żeliwa i staliwa. Zgromadzone są na terenie sąsiadującym z ujęciem wody w Modliszewicach. Szacuje się, że zdeponowano tam około 1 170 000 Mg odpadów.

Prowadzony w latach 1996 – 1997 monitoring wysypiska i jego wpływ na ujęcie wodne wykazał możliwość skażenia wód głębinowych.

Koniecznym jest podjęcie prac zabezpieczających na tym wysypisku i neutralizację ujemnych skutków tego wysypiska.

W sposób prawidłowy przebiega neutralizacja odpadów szpitalnych. Są one spalane w specjalnej spalarni w Skarżysku Kamiennej. Gromadzenie odpadów oraz transport zabezpiecza zespół Opieki Zdrowotnej w Końskich.

2. Gospodarka wodno- ściekowa.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenach miejskim i wiejskich jest bardzo wiele do zrobienia. Tereny wiejskie praktycznie nie posiadają kanalizacji czy oczyszczalni ścieków, wiele jest również potrzeb w mieście. W części gospodarstw brak jest szamb, część szamb jest nieszczelna, spotkać można celowe odprowadzanie ścieków z pominięciem szamba.

W wyniku realizacji inwestycji systematycznie zmniejsza się ilość odprowadzanych ścieków bez oczyszczania. Do najważniejszych z nich należą:

- oczyszczalnia ścieków w Kornicy i Modliszewicach - przyjmuje ścieki socjalno-bytowe i przemysłowe z miasta Końskie. Ścieki z okolicznych wsi dowożone są beczkowozami do zlewni przy ulicy Zielonej,
- zakładowe oczyszczalnie ścieków - 7 sztuk,
- oczyszczalnia wód deszczowych w Końskich przy ulicy Warszawskiej - oczyszczane ścieki deszczowe z terenu byłego ZAMTALU,
- oczyszczalnia wód deszczowych w Końskich przy ulicy Zielonej. Zapewnia przyjęcie i oczyszczenie wód deszczowych odpływających ze zlewni o powierzchni 343,8 ha,

W założeniach gminy jest, aby w maksymalnym stopniu objąć gospodarstwa kanalizacją sanitarną. Całością gospodarki wodno- ściekowej zajmuje się na terenie miasta i gminy Zakład Wodociągów i Kanalizacji.

3. Gospodarka wodna.

a) Wody powierzchniowe.

Obszar gminy Końskie posiada dość dobrze rozwiniętą sieć rzeczną. Przez południową część przepływa rzeka Czarna Konecka - prawostronny dopływ Pilicy. Środkowa i północna część gminy odwadniana jest przez rzeki Młynkowską i Wąglankę - lewostronny dopływ Drzewiczki. W zachodniej części gminy spływ wód lokalnych odbywa się siecią naturalnych cieków i rowów melioracyjnych w kierunku północnym do rzeki Wąglanki - lewostronny dopływ rzeki Drzewiczki. Środkowo-wschodnia część gminy jest odwadniana przez rzekę Czystą i jej bezpośrednie dopływy. Rzeka Czysta w rejonie Kornicy uchodzi do rzeki Młynkowskiej.

Sieć rzeczna ma układ promienisty, rozbieżny. Pod względem czystości rzeki miasta i gminy Końskie są w I i II klasie czystości wód.

Urozmaicona rzeźba terenu sprzyja budowie zbiorników wodnych. Obecnie istnieje ich 13 na terenie miasta i gminy. Mają one głównie charakter zbiorników retencyjnych ale są także wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Prowadzone badania wody w tych zbiornikach przez SANEPID, wykazują I i II klasę ich czystości bakteriologicznej.

b) Wody podziemne.

Z wód podziemnych korzystają:

- wodociąg miejski bazujący na ujęciu wody w mieście i Modliszewicach,
- wodociąg w Nieświniu,
- wodociąg w Sielpi.

Dla potrzeb wodociągu miejskiego eksploatowane są następujące ujęcia wody:

- Modliszewice – 5 studni o wydajności 200 m³/h,
- ZAMTAL – studnia Nr 2 o wydajności 80 m³/h,
- Studnia przy ul. Kazanowskiej – wydajność 68 m³/h,
- Studnia przy Placu Kościuszki – wydajność 64 m³/h,
- Ujęcie wody w Nieświniu – wydajność 36 m³/h.

Łącznie wydajność studni podstawowych wynosi 316 m³/h. Wydajność studni rezerwowych wynosi 133 m³/h. Razem wydajność studni zaopatrujących miasto i Końskie wynosi 449 m³/h.

Drugi system wodociągowy to „Sielpia”. Aktualnie eksploatowana jest studnia Nr III o wydajności 52 m³/h.

Wody dolnojurajskie wydobywane ze studni wierconych charakteryzują się dobrą jakością i nie wymagają uzdatniania lub wymagają prostego uzdatniania. Są to wody średniotwarde, typu wodorowęglanowo-wapniowe.

Zagrożeniem dla wód podziemnych jest składowisko odpadów przemysłowych byłego zakładu ZAMTAL w Końskich, gdzie prowadzone badania wykazały zanieczyszczenie wód podziemnych wokół istniejącego składowiska.

Drugim poważnym zagrożeniem dla jakości wód poziomu dolnojurajskiego jest zlokalizowanie 2 km na południe od ujęcia wody w Modliszewicach wysypisko komunalne dla miasta i gminy Końskie.

Większa część mieszkańców gminy zaopatruje się w wodę do celów bytowych i gospodarczych ze studni kopanych. Woda ta jest najbardziej narażona na liczne skażenia ze względu na:

- płytkie ujęcia,
- złe zabezpieczenie ujęć,
- zła lokalizacja studni.

4. Ochrona powietrza.

Zanieczyszczenie powietrza spowodowane jest głównie emisją do atmosfery substancji powstających w wyniku energetycznego spalania paliw tj. węgla kamiennego, koksu, gazu, benzyny i oleju, emisją związków towarzyszących procesom technologicznym z zakładów przemysłu hutniczo-metalurgicznego, rolno-spożywczego oraz środków transportu.

Prowadzone badania stężenia zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta nie wykazały przekroczenia norm dopuszczalnych.

Analiza zmian średnich rocznych stężeń głównych zanieczyszczeń powietrza na przestrzeni kilku ostatnich lat pozwala na stwierdzenie poprawy stanu czystości powietrza .

Tabela Nr 69

Rodzaj zanieczyszczeń	Rok 1994	Rok 1997	Obowiązujące normy
Stężenie SO ₂	14,9 ug/ m	9,3 ug/ m	Da =32 ug/ m
Stężenie NO ₂	b.d	21,5 ug/ m	Da = 50 ug/m
Stężenie pyłu zawiesinowego	b.d	14,6 ug/m	Da = 50ug/ m

Opad pyłu w 1997 roku utrzymywał się maksymalnie na tym samym poziomie tj. 91,3 g/ m do obowiązującej normy 200 g/m.

Pozytywnym przykładem na rzecz ochrony powietrza była modernizacja elektrociepłowni po byłym ZAMTALU.

W wyniku działań na rzecz poprawy stanu czystości powietrza dokonano likwidacji licznych kotłowni stosując do wytworzenia ciepła gaz lub olej opałowy. Na terenie miasta i gminy funkcjonują obiekty opalane:

a) gazem:

- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Końskich,
- Kotłownia K-3, K-1, Oś. 3-go Maja – Końskie,
- Zakład Ślusarsko-Odlewniczy ul. Piaskowa, Końskie,
- Szpital Św. Łukasza, ul. Gimnazjalna 416, Końskie,
- Piekarnia i Masarnia PSS, ul. Zielona 1, Końskie,
- HTM, ul. Fabryczna 11, Końskie,
- Zakład Produkcji Kwiatów, ul. 3-go Maja, Końskie,
- Budynek biurowy PKS, Końskie,
- Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Metali COLMETAL, ul. Staszica, Końskie,
- Ubojnia i Masarnia "MAXKON", ul. Zielona, Końskie.

b) olejem:

- Szkoła Podstawowa w Rogowie,
- Ceramika Nowa Gala S.A. w Kopaninach,
- Zakład Produkcji Odzieży ELDORADO, ul. Górna, Końskie,
- Kotłownia K-1 Osiedle Warszawska,
- WODR Modliszewice,
- Pływalnia Miejska,
- Stacje Obsługi PKS.

Do zakładów, które najbardziej zanieczyszczają powietrze należy zaliczyć KZO, OSM Końskie oraz Powiatową Komendę Straży Pożarnej.

Na terenach wiejskich podstawowym źródłem zanieczyszczeń są budynki mieszkalne ogrzewane przy użyciu węgla lub koksu.

5. Ochrona przed hałasem i wibracjami.

Szczególny wpływ na hałas i wibracje mają zakłady pracy oraz transport. W ogólnej ilości około 440 zakładów, 5% stanowią duże zakłady przemysłowe.

Pozostałe to drobne zakłady gospodarcze, zakłady branży metalowo-odlewniczej, produkcji w drewnie, budowlane i inne.

W zakresie hałasu przemysłowego prowadzone są kontrole przez służby gminne jak również wyspecjalizowane agendy wojewódzkie. W przypadku naruszania norm i przepisów wydawane są stosowne decyzje.

W odniesieniu do badań z 1990 roku poziomu hałasu komunikacyjnego, należy stwierdzić nadal niekorzystne zmiany w jego natężeniu. W 1996 roku badaniem objęto 75,2% ogólnej długości dróg miejskich. Nie zarejestrowano hałasu powyżej 75 dB, ale wzrosła łączna długość ulic o poziomie hałasu do 55 dB. Są to jednak natężenia powyżej normy.

6. Obszary chronione.

Z terenów i obiektów szczególnie chronionych występują: obszar chronionego krajobrazu, lasy wodochronne, kompleks leśny leżący koło Kazanowa Nowego oraz 6 pomników przyrody.

Status pomników przyrody uzyskały:

1. Rezerwat „Piekło”.
2. Dęby 170 letnie w Pile.
3. Aleja lipowo-topolowa w Modliszewicach.
4. Aleja lipowa w Parku Miejskim.
5. Grupa 4 dębów w Parku Miejskim.
6. Lipy przydrożne w Parku Miejskim wzdłuż drogi Końskie – Skarżysko-Kamienna.

7. Surowce mineralne.

Na terenie miasta i gminy Końskie z surowców mineralnych najliczniej występują piaski o dobrej jakości budowlanej. Ponadto występuje żwir, kamień piaskowiec, ruda żelaza, ochra, ily ochrowe, torfy. Zasoby tych surowców i ich rozmieszczenie obrazuje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 70

Wykaz surowców mineralnych występujących na terenie miasta i gminy Końskie według stanu na dzień 31. XII. 1979 rok.

Lp.	Rodzaj surowca	Lokalizacja	Zasoby	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	Piasek	Przybyszowy	Udokumentowane zasoby to 1362 tys. ton	Złoże było eksploatowane przez Rejon Dróg Publicznych w Końskich przez kilka lat w ilości ok. 50 tys. ton rocznie.
2.	Piasek	Nieświń	Udokumentowane zasoby to 4084,7 tys. ton.	Złoże eksploatowane jest przez KKSM z rocznym wydobyciem ok. 90 tys. ton.
3.	Piasek	Proćwin, Kornica, Gracuch	Udokumentowane zasoby to 9 mln. ton.	Złoże w niewielkiej ilości było eksploatowane przez RDP. Aktualnie nie Eksploatowane.
4.	Piasek	Trzemoszna, Grabków, Bedlno Gabrielnia, Modliszewice, Barycz, Młynek, Drutarnia, Rogów, Sierosławice, Górny Młyn, Sokołów Stary, Sokołów Nowy, Wincentów, Gatniki, Niebo, Małachów, Wąsosz	Zasoby nieudokumentowane od kilku do kilkunastu tys.m ³ .	Eksploatacja prowadzona w sposób niezorganizowany na potrzeby okolicznych mieszkańców
5.	Ruda żelaza (syderyt ilasty)	Wschodnia część gminy. Część złoża wchodzi na teren gminy Stąporków	Zasoby udokumentowane	Złoże nieeksploatowane.
6.	Piaskowiec szydłowiecki	Rogów	Zasoby udokumentowane w ilości ok. 309 tys. ton.	Złoże nieeksploatowane.

7.	Piaskowiec	Sworzyce, Nieświń, Sierosławice	Zasoby nieudokumento wane w ilości ok. kilka tys. m ³	
8.	Ochra i łą ochrowe	Paruchy	Zasoby nieudokumento wane	
9.	Gлина zwałowa	Pomyków	Zasoby oszacowane na 5.500 m ³	
10.	Żwir	Modliszewice	Zasoby szacunkowe 137 tys. m ³	
11.	Żwir	Gatniki	Zasoby szacunkowe 20 tys. m ³	
12.	Torf	Sokołów Nowy	Zasoby udokumentowa ne około 290 tys. m ³	
13.	Torf	Dziebałów Nowy	Zasoby nieudo- kumentowane.	

BADANIA ANKIETOWE

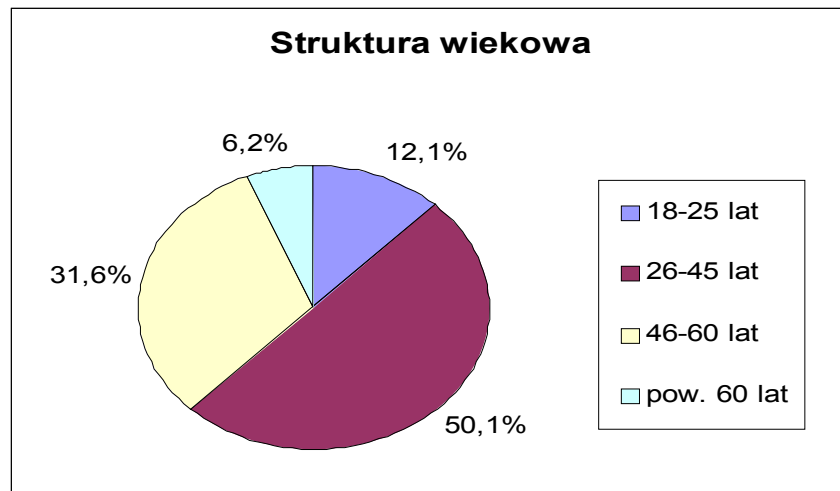
W celu pogłębienia wiadomości na temat wielu aspektów życia codziennego mieszkańców miasta i gminy oraz szerszego społecznienia budowanej strategii rozwoju, przeprowadzono badania ankietowe.

Wyniki badania staną się pomocne przy ustalaniu strategicznych celów i kierunków rozwoju miasta i gminy Końskie.

Badania przeprowadzono na grupie 323 osób, w tym 174 osób zamieszkałych w mieście a 149 osób na wsi (29 miejscowości).

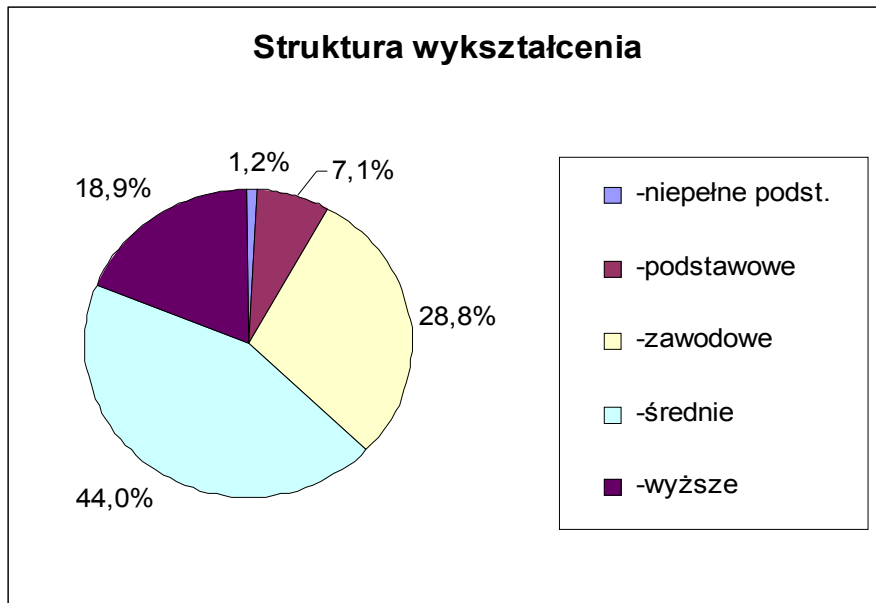
Dane osobowe ankietowanych.

1. Struktura wiekowa.

2. Płeć i wykształcenie.

Wśród ankietowanych kobiety stanowiły 47% a mężczyźni 53%.

3. Zawód i podstawowe źródło utrzymania.

Wśród ankietowanych największą grupę stanowili robotnicy (81 osób), na drugim miejscu pracownicy umysłowi (79 osób), na trzecim emeryci (37 osób). Znaczną grupą wśród ankietowanych byli bezrobotni (19 osób) oraz nauczyciele (13 osób).

Podstawowym źródłem utrzymania dla ankietowanych stanowiła praca w państwowym zakładzie pracy (125 osób), na drugim miejscu to praca w instytucji lub urzędzie (75 osób), na trzecim miejscu dochód z emerytury lub renty (37 osób), na czwartym to praca w prywatnym zakładzie (30 osób). Na dalszym miejscu to prowadzenie własnej działalności gospodarczej (15 osób) oraz praca w rolnictwie (6 osób).

Okolo 27 osób czerpało dochody z kilku źródeł. Część ankietowanych nie podawała źródła utrzymania.

WYNIKI ANKIETY

1. Który z celów rozwoju gminy uważa Pan/Pani za najważniejszy?

Za najważniejszy cel uznano likwidację bezrobocia. Cel ten na miejscu pierwszym postawiło 158 ankietowanych, na drugim miejscu stawiano podniesienie poziomu życia mieszkańców – 114 ankietowanych, na trzecim ochronę środowiska – 96.

Lp.	Cele	Lokata		
		Miasto-gmina	Miasto	Wieś

1.	Podniesienie poziomu życia mieszkańców.	2	2	2
2.	Likwidacja bezrobocia	1	1	1
3.	Ochrona środowiska.	3	4	3
4.	Pobudzanie aktywności, przedsiębiorczości ludności.	5	5	6
5.	Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców.	6	6	5
6.	Rozwój budownictwa.	4	3	4
7.	Tworzenie warunków dla pozyskiwania inwestorów z zewnątrz.	7	7	7

Likwidacja bezrobocia oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców wśród ankietowanych tak w mieście jak i na wsi stawiane były na pierwszym i drugim miejscu.

Hierarchizacja pozostałych celów różni się pomiędzy miastem i wsią np.: mieszkańcy miasta stawiali na trzecim miejscu rozwój budownictwa a mieszkańcy wsi ochronę środowiska.

Bardzo nisko ankietowani ustawili cel siódmy dotyczący tworzenia warunków dla inwestorów z zewnątrz. Świadczy to o małej otwartości na ludzi z zewnątrz, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Miasto i gmina chcąc się rozwijać i zmniejszać bezrobocie musi się „otworzyć” na inwestorów z zewnątrz.

2. Które z inwestycji lub przedsięwzięć gospodarczych powinny być realizowane w pierwszej kolejności ?

Ankietowani na pierwszym miejscu ustawili budowę dróg (201 osób), na drugim miejscu budowę kanalizacji (100 osób) na trzecim budowę oczyszczalni ścieków (53 osoby).

Lp.	Rodzaj inwestycji	Lokata		
		Miasto-Gmina	Miasto	Wieś
1.	Budowa dróg	1	1	1
2.	Budowa wodociągów	4	4	3
3.	Budowa kanalizacji	2	2	2
4.	Oczyszczalnie ścieków	3	3	4
5.	Telefonizacja	6	6	5
6.	Budowa budynków użyteczności publicznej	5	5	6

Wśród ankietowanych przeważał pogląd, że na terenie miasta i gminy powinny być realizowane inwestycje związane z infrastrukturą techniczną.

3. Jakie są Pana / Pani plany na przyszłość ?

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 289 osób. Wśród ankietowanych najwięcej, bo 125 osób, swoją przyszłość wiąże z pracą w instytucji lub urzędzie. Na drugim miejscu – 79 osób – widzi się w pracy w przemyśle, 41 osób chce prowadzić własną działalność gospodarczą.

Lp.	Plany na przyszłość	Ilość udzielonych odpowiedzi		
		Miasto	Wieś	Miasto-Gmina Razem
1.	Praca w instytucji lub urzędzie.	91	34	125
2.	Praca w przemyśle.	38	41	79
3.	Prowadzenie działalności gospodarczej.	18	23	41
4.	Prowadzenie działalności usługowej.	9	10	19
5.	Prowadzenie gospodarstwa rolnego + dodatkowa praca.	3	10	13
6.	Prowadzenie gospodarstwa rolnego.	1	10	11
7.	Inne formy.	1	0	1

4. Czy ilość i wyposażenie szkół w gminie jest wystarczająca ?

- Tak – 86 osób.
- Nie – 226 osób.

Wśród ankietowanych odpowiadających na „tak” lub „nie” przeważał pogląd, że ilość szkół jest wystarczająca. Odpowiadający zwracali uwagę na:

- zły stan techniczny budynków szkolnych,
- brak sal gimnastycznych,
- brak pracowni komputerowych,
- brak możliwości uczenia się języków obcych,
- zbyt liczne klasy, nauka na dwie zmiany,
- brak innych pomocy, brak pieniędzy,
- brak oddzielnych budynków dla gimnazjów.

Sporadycznie mówiono o budowie szkół.

5. Jakie Pana/Pani zdaniem powinny powstać organizacje, które pomogłyby w rozwoju gminy?

Na tak postawione pytanie odpowiedzi udzieliło 290 osób, 196 osób uważa, że organizacją, która mogła by wspomagać rozwój gminy jest fundacja, a 92 osoby – stowarzyszenia.

6. Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba opracowania strategii rozwoju gminy?

Odpowiedzi udzieliło 307 osób tj. 95% ankietowanych. Na „tak” odpowiedziało 290 osób tj. 89,7% ankietowanych. Na „nie” odpowiedziało 17 osób tj. 5,3% ankietowanych. Na podstawie tych wyników można stwierdzić, że społeczność widzi potrzebę opracowania strategii rozwoju miasta i gminy.

7. Jakie obiekty użyteczności publicznej powinny powstać na terenie gminy w najbliższym okresie?

- supermarket - 55 osób
- amfiteatr - 78 osoby
- nowe punkty usługowe - 29 osób
- parkingi - 174 osoby
- inne - 36 osób

Najwięcej ankietowanych tak w mieście jak na wsi wypowiedziało się za budową parkingów, na drugim miejscu ankietowani stawiali na budowę amfiteatru. Wśród pozostałych najczęściej wskazywano na budowę takich obiektów jak:

- budowa budynku dla UMiG,
- szalety miejskie,
- sale gimnastyczne,
- ścieżki rowerowe,
- rozbudowa targowicy,
- budowa gimnazjum,
- schronisko dla zwierząt,
- hospicjum,
- kino,
- zakłady pracy,
- budowa garaży.

W zakresie tworzenia nowych punktów usługowych wskazywano na:

- naprawę sprzętu AGD,

- pralnie chemiczne,
- naprawy samochodów,
- skup surowców wtórnych,
- zakładów szewskich, krawieckich,
- bary szybkiej obsługi.

8. Co najbardziej utrudnia życie na terenie miasta i gminy?

- Bezrobocie - 146 osoby
- Zła jakość dróg - 64 osób
- Duży ruch pojazdów
(brak sygnalizacji świetlnej
oraz brak obwodnic) - 55 osób
- Źle funkcjonująca komunikacja - 30 osób
- Alkoholizm i chuligaństwo - 21 osób
- Brak wodociągów i kanalizacji - 14 osób
- Brak parkingów - 10 osób
- Biurokracja urzędników - 8 osób

Najczęściej ankietowani wskazywali na kilka przyczyn.

9. Jak Pan/Pani ocenia poziom bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy?

Na to pytanie odpowiedzi udzieliło 282 osoby, nie udzieliło odpowiedzi 36 osób, 5 osób nie miało zdania. Za dobry poziom bezpieczeństwa uznało - 27 osób, za zły -107, średni - 58 osób, znikomy - 90 osób. Ogółem ankietowani oceniali, że stan bezpieczeństwa jest zły. Do najczęściej wymienianych przyczyn tego stanu to:

- mała ilość patroli policyjnych,
- niewłaściwa interwencja policji,
- niska wykrywalność przestępstw,
- wzrastająca liczba przestępstw.

10. Czy system komunikacji w gminie jest:

- a) dobry,
- b) zły,
- c) wymagający zmian.

Udzielono 311 odpowiedzi uznając, że system komunikacji jest:

- dobry - 116 osób,
- zły - 120 osób,
- wymagający zmian - 75 osób.

Według ankietowanych przyczyną źle funkcjonującej komunikacji jest:

- brak komunikacji podmiejskiej,
- zła jakość taboru autobusowego,

- złe rozkłady jazdy,
- mała ilość autobusów.

11. Czy deklaruje Pan/Pani chęć pomocy przy budowie inwestycji we własnej miejscowości w formie:

Lp.	Forma pomocy	Miasto-gmina	Miasto	Wieś
1.	Robocizna	157	59	98
2.	Gotówka	27	11	16
3.	Inne formy	7	5	2
4.	Nie deklaruję	118	85	33
Razem		309	160	149

Okolo 38% ankietowanych nie deklaruje żadnej pomocy. Są to najczęściej ludzie młodzi, emeryci oraz ludzie zamożni. Ludność wiejska jest bardziej chętna w udzieleniu pomocy w realizacji inwestycji ogólnowiejskich, niż ludność w miastach.

12. Jakiego rodzaju turystykę należy rozwijać na terenie gminy?

- Agroturystyka - 188 osób
 - Budowa domków letniskowych - 75 osób
 - Organizacja pól namiotowych - 42 osoby
 - Inne - 13 osób
- Razem - 318 osób**

13. Czy zamierza Pan/Pani zwiększyć swoje dochody, jeśli tak, to w jaki sposób?

Na to pytanie udzieliło odpowiedzi 197 osób tj. 60% ankietowanych. Pozostałe 40% nie udzieliło odpowiedzi. Wyniki odpowiedzi przedstawiają się następująco:

Tak - 63 osoby

Nie - 48 osób

Nie wiem - 25 osób

Tak - poprzez własną działalność:

gospodarczą - 19 osób

nie mam możliwości - 42 osoby

Odpowiedź na to pytanie nastęczała ankietowanym trudności. Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można stwierdzić że niewiele osób ma pomysł na poprawę swoich warunków materialnych.

14. Czy chciałby Pan/Pani uczyć się w celu podniesienia lub zmiany swoich kwalifikacji?

- Tak - 198 osób
- Nie - 110 osób
- Brak odpowiedzi - 15 osób

15. Jak ocenia Pan/Pani wpływ mieszkańców na bieżące sprawy gminy?

- Duży - 11 osób
- Mały - 139 osób
- Znikomy - 166 osób
- Brak odpowiedzi - 7 osób